

Chitumbunyika: Bible for Acts

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Acts

Chapter 1

¹Imwenyene wa Teyofilo, mukalata wane wakudankha nkholembamo vyose ivyonyene Yeso wakachitanga nakusambizga, ²Ndapo pakwamba milimo wake kufika pa dazi ilonyene waka kwezegkera kuchanya, wakatiyene wa wasambizga mu mzimu wakupatulika wakutumika wake wene awonyene wakawasola. ³Pamanyuma pa nyifwa yakonye wakiza wanjilongola wamoyo ku wanthu awa navimanyikwilo vinandi ndapo wakawa wonekera nakuwasambizga vya ufumu wa chiyuta mumadazi 40[makhumi ghanayi] wakanjitemwa kwa iwonye nakuyowoya va ufumu wa chiyuta. ⁴Paranyene wa kawungana nawo wakawa mphalila wakatiyene, mureke kufumamo mu Yerusalemu, Kwene mulindilire pangano la wa dada, lenelilonyene nkhamuphalilani," mukapulika kwa inenye ⁵Yohani waka babatizganga na manji, kwene ghandanjumphepo madazi ghanandi imwenyene mwizamkubabatizgika na mzimu wa ku patulika ⁶Paranyene wakatumika wakawunganaso pamoza wakamfumba iyenye, wakatiyene "Fumu, kasi yene iyi ndiyonyene nyengo yakutiye muti muwezgerenge ufumu wa wa Israere?" ⁷Wakati kwaiwo nye," kutinyene khwa imwenyene hawe kumanya madazi na nyongo izonyene wa dada wali kwimika mu mazaza gha iwonyene wenecho. ⁸Ndapo muti mwize mupokere khongono paranyene Muzimu wakupatulika wamwizirani imwenye, ndapo mwizamukuwa wakaboni wane mu Yerusalemu na mumusumba ghosenye wa Yudeya na Samaliya nakuya kufika ku mphekekezo za charo." ⁹Aponyene Fumu Yeso wakatiyene wa yowoya, vyene ivyinye wakakwezegkera ku chanya, ukuwakawona, ndapo bigu likamupokerera nakumubisa kumaso. ¹⁰Wachali kulawiska kuchanya aponyene iyo wakakweranga, kwama buchibuchi, wanthu wawili wakimilira pafupi nawonye wakawa na vyakuvyala vituwa. ¹¹Ndapo wakati, "Imwenye ma doda ghamusumba wa Galileya, kasi mukwimililachi na kulawiska ki chanya? Yeso mwene uyonyene mwamuwona wakukwera ku chanya wamu kwiza nga umonyene mwamuwona waku kwera ku chanya." ¹²Penepaponye wakutumika wakawerera ku Yerusalemu kufuma pa lupili lwa Maolivi, lweneulonye mutundu wake ukuyana na lwendo lwa pa dazi la Sabata. ¹³Wakatiyene wanjira mu Yerusalemu wakawera mu Chipinda chapachanyanye, wakakharanga mweneumonyene, mazina ghawonye ndi agha Peturosi, Yohani, Yakhobe, Andileya, Filipu, Tomasi, Baratomeyo, Mateyo na Yakobe mwana wa Alifeyo, Simoni na Zeloti, ndapo Judi mwana wa Yakobe. ¹⁴Wosenyene agha kawiri kawiri wakawungananga pakuromba, pamoza na wanakazi ndaposo na Maliya nyina wa Yesu ndaposo na wanung'una wa yesu ¹⁵Pa nyengo iyonye Peturosi wakimilira mukati mu wanyekhe awonyene wakawungana weneawonyene pakunji, wakawa 120(makhumi khumi, pachanya makhumi ghawiri) wakayowoya wakatiyene," ¹⁶Mwa wanyane, chikawa chakwenelera kutinyene malembo ghafiskike gheneaghonyene muzimu wakupatulika wakayowoyera mwa Davide, pakunena vya Yuda mweneuyonyene wakawarongozga wanthu awonyene wakamukoranga Yesu. ¹⁷Ndaponyene yumoza waise ndapo wakiza wapokera chigawa cha uteweti, ¹⁸(Ndapo nchapakweru kutinyene munthu yuranyene wakagura charu na ndalama izonyene wapakokera mu uheni, ndapo wakawa kapingizgori na kuphumuka ndapo matumbo ghakenyene ghakafulumuka. ¹⁹Wose awonye wakakharanga mu Yerusalemu, charo ichonyene wakagura chikuchemeka "Akeledama" mu lulimi lwawonyene ndapo chikung'anamura kutinyene, charo cha ndopa.") ²⁰Pakutiye chili kulembeka mu Buku la Masalimo kutinyene, ukhaliro wake uzgoke mapopa, pawavye na munthu wakukharamo.' Ndaposo chili kulembeka kutinyene yunji ndiyonyene watore maro ghakenye gha uteweti ²¹Ntheulanyene yumoza wa wanthu awonyene wakendezgananga nase aponyene tikawa na Fumu yithu Yesu. ²²Kufuma pa utewetinyene wa ubabatizgo wa Yohani kufikira pa dazi ilonyene Fumu yikakwezegkera kuchanya, ndapo wasangane nasenyene wawe kaboni wakuzguka kwake, ²³Ntheula wakasora Mazina ghawiri, la Yosefe uyonyene wakuchemeka Balasaba, mwene uyonyene zina linyake wakachemekanga Yusito ndaposo na la Matiya. ²⁴Peneponyene wakaromba ndapo wakati, "imwenyene Fumu, ndimwenyene mukumanya mutima ya wanthu wosenyene ndaponye longorani yumo mwawawiri awonye mwamusora ²⁵Kutinyene ndiyo watole uteweti weneuwonyene Yuda wakauleka aponyene wakalutanga ku malo ghakenye." ²⁶Pamanyuma pa ichinyene wakachita mphenduzgo, ndapo yikakola Matiya, mwene uyo nyene sono wakapendekera lumoza nawakutumika wara nkhumu na yumoza.

Chapter 2

¹Likatiyene liza dazi la petekositi, wosenyene wakapulikana wakawungana malo ghamoza. ²Mphomo yikapulikwa kufumu ku chanya,yeneiyonyene yikawa nga ndikuputa kwa mphepo yikuru, mphomo iyonyene yikazura mu nyumba yose mweneumonyene wakakharanga. ³Malulimi aghonyene ghakawanga ndi moto ghakawonekera, malulimi aghanyene ghakagawika na kukhara pa yumoza_ yumoza wa iwonyene. ⁴Ndapo wosenyene wakazuzika na mzimu wakupatulika. wakamba kuyowoya mazgu aghonyene chilendo, nga ndi umonyene muzimu wakupatulika wakawapira nkhangono yakuyowoyeranye. ⁵Panyengo yiranyene wa Yuda wakusopasopa wakakharanga mu yelusalemu, wakufuma mu mutundu wosenyene wa pano pasi. ⁶Paranyene wakapulika mphomo iyinyene, mzinda ukuru wukawunganna, ndapo wosenyene wakazizikika, chifukwa waliyosenyene, mukati muwakupulikika wara wakawapulikanga wakuyowoya mu magzu gha ku kwawonye. ⁷Mukuzizwa kwawonyene na kuzukuma wakanena wakatiyene, wanthu wose awonyene wakuyowoya mba Galileya!⁸Chifukwa uli isenyene tose tikuwapulika wakuyowoya mu mazgu gha kwitu. ⁹Isenyene ta wa palitu, nawa Medi wa Elamu, isenyene tikukhara mu chalu cha Judeya, na cha kapodokiya. isenyene tikukhara mu Pontu na mu Asiya. ¹⁰Ta wa mu filigiya, mu pamfiliya, mu Egiputo na mu vigawa vya Libiya kudera ku Kirene, tawalendo wakufuma ku Roma, ¹¹Ta wa Yuda ndaposo na isenyene tanjizgika mu u Yuda, isenyene tikukhara mu chirwa cha Kerete na mu charu cha Arabiya, tosenyene tikuwapulika wakuyowoya mu mazgu gha kwitu vinthu vikuru ivyonyene chiyuta wachita!¹²Chifukwa chakuzizikika na kuzukumu wakamba kufumbana wakatiyene, " kasi chikung'anamulachi chinthu ichinyene?" ¹³Kwene wanji wakahoyeranga wakanena wakatiyene, Wanthu awa walowera na Vinyo lipya. ¹⁴Penepapo peturosi wakimilira pamoza na wanyakhe wara 11.(khumi na yumoza), wakachemelezga ku wanthu wakatiyene, mwawa wa Yuda wanyane namose imwenyene mukukhara mu Yelusalemu, teghelezgani ku mazgu aghonyene nditi ndiyowoyenge. ¹⁵Wanthu awa kutinyene walowera hawe nga ndi umonyene mu kughanaghanira, chifukwa ndi ora la chitatu la mulenje. ¹⁶Kwene ichonyene ndicho nchimi Yoele wakachiwo aponyene wakati. ¹⁷Chiyuta wakutiinyene, ichi ndichonye ndizamkuchita mu madazi ghakumalira, ndiza muku pungulira Mzimu wane pa wanthu wosenye; wana winu wanalumi na wanakazi wazamkuchima, wapungwe wizamkuwona mboniwoni, walumi_wakuru winu wizamkurota maloto. ¹⁸Mu madazi aghonyene ndizamukupungulira mzimu wane na pa wazga wane wuwonyene. wanalumi na wanakazi ndapo wizamkuchima. ¹⁹Ndamukuchita vya minthondwe mu mlengalenga kuchanya, na vyakuzizwiska pano pa charu! kwamukuwako ndopa na moto na josi linandi. ²⁰Dazi lamukutiinyene waka bii mwezi nawonyene wamkuchesama nga ndi ndopa pambere lindize zuwa la Fumu leneilonyene ndikulu na lakofya. ²¹Yose uyonyene wakuyisopa fumu wamukuponoskeka. ²²Mwawa doda gha wa Isirayeri,pulikani kwa inenyene: Yeso wa kunazarete wakawa munthu mwene uyonyene wakasoreka na chiyuta kuchita milimo yankhongono na vya kuzizwiska ndaposo navimanyikwilo vyeneivyonyene chiyuta waka chitira mwa iyonyene mukati mwinu nga ndi umonyene' mwawene mukumanyira. ²³Munthu uyonyene wapakereka kwa imwenyene nankhumbo la chiyuta Pamoza na dazgo lake; ndapo mukamukoma, pakumupereka mu mawoko gha wahreni wene awonyene wakamupayika pa mphinjika. ²⁴Kwene chiyuta wakamu zguska ku wakufwa, nakumusutura ku wurwiri wa nyifwa,chifukwa kutinyene chikawa chamachitiko hawe kutinyene wakoleke na nyifwa. ²⁵Pakutiinyene Davide wakanena na vya iyonyene wakuti;nkhayiwona fumu panthazi pane mazuwa ghose,pakutiinyene yili pamo nane mwakutiinyene ndileke kusunkhuniskika. ²⁶Ndichonyene chifukwa mtima wane ukakondwa na kusekelera;ndaposo thupi lane nalo liti likhalirenge muchigomezgo. ²⁷Chifokwa kiti nyene mwamkuwusida mzimu wane mu malo gha wakufwa hawe, nanganyene nkhumuleka mu kuvunda munthu winu wakupatulika. ²⁸Mwandilongola nthowa zamoyo; chifikwa chakuwa pamoza namwenyene ndakumuzura na chimwemwe ²⁹Mwawanyane nyene nkhwenera kumumphalilani pa kweru na sekuru Davide, iyonyene wakafwa ndapo wakasungika, dindi lake tili nalo narelo wuwonyene. ³⁰Ndapo wakawa, nchimi wakamanya pangano ilonyene chiyuta wakapangana nayonyene nkhanira_ nkhanira kumukhalikapo pa chizumbe chake yumoza wa mphapu yakhenyene. ³¹Wakawona nkhanira wakaphara na kuzguka kwa khirisitu, wakanene wakati nyene wakasidika mu malo gha wakufwa hawe, nanga ndi nthupi lake kuwona kuvunda. ³²Uyunge Yeso_chiyuta wakamuzguska, kuwa kufwa Isenyene tose tiri wakaboni wa cheneichinyene. ³³Nthewura, wakatiinyene wakwezgeka na nkhangono ya chiyuta wakapokera kuwa wiske mzimu wakupatulika kwakuyana na pangano la wawiske, ndiyonyene wapungulila pa isenyene ichi mukuchiwona na ku chipulika. ³⁴Chifukwa kuti nyene ni Davide hawe mwene uyonyene wakakwera ku chanya,iyomwene wakatiinyene, ' Fumu yikanjimpalila Fumu yane,"nkhalu kuwoko lanenye lamalyero ³⁵Ndisuke ndiwa nthereske warwani wakonye,"" ³⁶Nthewura wosenyene wa mu nyumba ya Isirayeli wamanyiske nkhanira_ nkhanira kutinyene Yeso mweneuyonyene mukamupayika ndiyonyene chiyuta wamuzgola kuwa Fumu na khirisituwuwonyene." ³⁷Paranyene wakapulika ichinyene waka chontheka mu mtima,wakamufumba

Petilosu nawakutumika wankhenye wakatinyene mwa wa nyinthu, "Kasi tukwenera ku chitachi? " ³⁸Petirosi wakawamphalila wakatinyene," Ng'anamukani ,mubabatizgike, munthu yose, wa imwenyene muzina la Yeso khirisitu mwakuti nyene zgakwananga zginu zigowokereke, ndapo mutinyene mupokerenge chawanagwa cha muzimu wakupatulika. ³⁹Chifukwa pangano ilinyene ndinu nawana winu ndaposo na wose awonyene walikutali,wene awonyene fumu chiyuta winthu watinyene wanjichemere. ⁴⁰wakapharazga chomene nakuwa chiska awonyene wakapulikanga wakatinyene,"jiponiskani mwenkha kuchilango ichonyene chikwiza pa mu wilo uwunyene wakubendera." ⁴¹Nthewura wose awonyene wakazomera mazgu ghakenye waka babatizika ndapo pa dazi lira wakasazgirako wa nthu3,000 [vikwi vitatu]. ⁴²Wanthu awanyene wakanjipereka kuvisambizgo vyawakutumika wakawa nawonyene mu wene na wene nakusangana nawonyene pa vyaku lya na mukulomba. ⁴³Wofi ukiza pa wanthu wosenyene ndapo vyakuzizwiska vinandi na vimanyikwilo vikachitika nawa kutumika. ⁴⁴Woaenyene awa wakupulikana wakawa pamoza ndapo vinthu vyawo nyosenyene vikawa vamasangana wana, ⁴⁵Wakuguliska vinthu vyawonyene na vyuma vyawonye, ndapo wakagawila munthu yosenye kwakuyana na ivyo nyene wakakavukanga. ⁴⁶Dazi na dazi wakawungananga mu nyumba ya chiyuta, warya chakulya pamoza munyumba zawonyene, ndapo wakalyanga chakulya chilanyene na chimwemwe chikulu na mutima wa unenesko, na wanthu wosenyene, ⁴⁷Ndapo dazi nadazi Fumu yikasazgilangako kwa iwonyene wakanthasikanga

Chapter 3

¹Ndapo Petilosu na Yohani wakwereranga ku myumba ya chiyuta panyengo ya kusoperamo,pa ora yawusiku.

²Wanthu wakiza nayo munthu mwene uyonye wakawa chiti kufuma mu nthumbo yawa mama,munthu yuranyene dazi na dazi wakamu wikanga pamuryango wa nyumba ya chiyuta uwunyene uka chemekanga,Muryango wakutowa mwakutinye wapemphenge vyawanangwa ku wanthu awonye wakunjiranga mu nyumba ya chiyuta. ³Munthu yulanye wakati wamuwona Petilosu na Yohani wakatinye wanjilenge waka mnyumba ya chiyuta, wakawapephanga kutinye wamupeko vyawanangwa. ⁴Petilosu,waka dodoliska maso pa iyo,na Yohani,wakati, "Wonakuno." ⁵Ndapo munthu yulanye wakawona kwa iwonye nakugomezga kutinye wati wapokerenge kanthu kwa iwonye. ⁶Kwene nyene Petilosu wakamfumba wakati,"Ndilinje ndalama zakutinyene ndikupe, kwene ichonye ndilinacho nkhekupa, muzina la Yeso waku nazaleti nkhekufumba kutinye endanga." ⁷Nthwula waka mukola pa woko lamaryero, aponye Petilosu wakamuwuska mwaluwilo malundi yake natusinginingi twake vikakhomeskeka. ⁸Wakawuka, ndapo nakunjila nayo kwamba kwenda;ndapo wakanjira na Petilosu na Yohani mu nyumba ya chiyuta,uku wa kwenda, naku dukaduka, nakumuchindika chiyuta. ⁹Wanthu wosenye wakawona wakwenda na kulumba chiyuta. ¹⁰Wakamumanya kutinye ndi munthu mwene uyonye wakawa chiti, wakapemphanga vyawanangwa pamuryango wa chiyuta;Wakazizwankhani nakuzukuma na ichonye chikamuchitikira. ¹¹Ndapo uku wakumu chemerera Petilosu na Yohani, wanthu wose wakazizwa na ku chimbila pamoza pakwiza kwa iwonye mu khonde ilonyene likachemeka khonde ra Solomoni. ¹²Ndapo Petilosu pakuwona ichinye wakawa mphalila wanthu wakati,"Mwa wanalume wa Isilayeri chifukwa nchichi mukuzizwa na ichinye? Kasi mukuti dodoliskilachi nga ndi paranye na nkhangono zinthu na ulunji winthu ndisenye tamwendeska munthu uyonye?" ¹³Ndichiyuta wa Abulhamu,Yisake, na wa Yakobe ndaposo na chiyuta wa sekulu, ndiuyonye wamu chindika muteweti wakenye Yeso.Mwene uyo imwenye mukumupereka nakumukanas panthazi pa Pilato. ¹⁴Pala iyonye wakamudumula nakumusutula, imwenye mukukana kumusutula mulunji nawakupatulikaMukalomba kutinye chikozi chisutulike nakupulika kwa imwenye,Mukamukoma mwene uyo nchiponisko cha umoyo. ¹⁵Kwene chiyuta waka muzuska kuwa kufwa,Isenyene tili wakabonmi wa ichinye. ¹⁶Ndinkhongono za zina, ilinye zina ndilinye ramwendeska mnthu uyonye wa chiti.Ichonye mukuchiwona na kuchimanya chachitika na chipulikano muzina lake; ndi chipulikano mwa Yeso ichonye chafunya umoyo wamusuma wene uyonye mose mukuwuwona. ¹⁷Kweni sono, mwawa bali, mukumanya kutinye mukuchitira kuwuremwa, nga ndi umonye wachilongozi winu nawo waku chitira. ¹⁸Munthowa iyinye ndimo chiyuta wafiskira mazgu aghonye wakayowoyera mu zinchimi kale, ghakuti, khirisitu wake wakwene kukomwa. ¹⁹Ndapo ng'anamukani mutima, mubwerenkhanye kwa chiyuta kutinye wa sisite zakwananga zinu. ²⁰Mwakuti fumu yipani nyengo zene izonye nkhangono zinu zingawezgekeramo na kutiso yimutume Yesi uyonye wali kwimikika kare kwa khilisitu. ²¹Mwene uyo nye wakukhara danga kuchanya yisuke yizenge nyengo yikunozgera vinthu vyose, vyene ivyinye chiyuta kare wakayowoyera mu zinchimi zake zakupalika. ²²Mozesi wakatinyene, Fumu chiyuta winu wamukumwikirani nchimi mukatinye muwa bari winu, nga ndi umonye wakandimikila inenye. Mwiza kamupulikiranga mu vyose uyonye wamukumphalirani. ²³Kwene yose uyonye wakureka kuyipulikira nchimi yene iyonye wizakuwuskikamo mu wanthu wa chiyuta na kukomeka. ²⁴Ena,ndaposo zinchimi zose kufuma pa Samuweli na wose awonye wakalondezgapo, wose awanye waka yowoya nkhanira na ivyonye viliko muma dazi ghano. ²⁵Imwe ndimwenye wana wazinchimi ndapo muli wa halali wa pangano lene ilonye chiyuta wakapangana na wasekulu winu, pakuyuwoya na Abulhamu , kutinye, mu mphapu yako mbumba zoise za pano pa charu zizamutumikilamo, ²⁶Ndi chifukwa cha imwenye cheneicho chiyuta wakamuzuskira kuwa kufwa muteweti wake, ndapowakadanga kumutuma kwa imwenye kuti wamutumbuke pakumuwezga yese wa imwenye ku nthowa ya uheni."

Chapter 4

¹Aponyene Petilos naYohane wakanenanga ku wanthu, Wasofi na chirongozi uyunyene akiza awa na mazaza pa nyumba ya chiyuta na wa Saduki wakiza wiza pa iwonye. ²Ndapo wakiza wa kweweka mu mtima chifukwa wakiza wawa sambizga wanthu navya chizguka cha Yeso kuwakufwa. ³Wakiza wawakola wose nakuwawikas mugadi kufikira namurenji, chifukwa kukiza kwa wa namise kare. ⁴Ndapo kwene wose awonye wakupulika makani ghaweme wakupulikana, ndapo unandi wawonye ukiza wawa 5,000{vikwi vinkhonde} ⁵Dazi linyake wa chilongozi, mu waq Yuda, ndapo na walembe wakiza wawungana mu Yelisaremu. ⁶Ndapo pamoza na Anasi msofi mukulu, na Kayafa, Yohane, Alekesandara, na wose awonye mba mbumba ya musofi mkuru. ⁷Ndapo wakiza wawamika wakutumika waranye pambere pawo, nakuwaphalira wakati, "Kasi ninkhongono uli, pamo ni muzina rya njani, umonye mwiza mwachitila vinthu ivinye." ⁸Ndapo aponyene Petilos, pakuzula namuzimu wakupatulika, wakiza wazgola wakati, "Imwe wa chilongozi wa wanthu, na walala, ⁹Ndapo usange mukutiphilila isenye muhanyauno na mlimo uweme uwunye wize wachitika pa munthu uyu akiza wa chiti, mukuti ize achizenge uli, ¹⁰Nthewula imwenye mose na wanthu wa mu charu cha Isiraele mwize mumanye kutinye munthu uyunye mukiza mwamuwona wakwimilila pambere pinu wa musumba ndapo chifukwa cha nkhongono zga Yeso khirisitu waku Nazaleti, uyonyene imwe mkiza mwamupayika, ndapo chiyuta wakiza wamizuska kuwa kufwa. ¹¹Ndapo Yeso uyunye ni libwe ilonye likakanika na imwenye wazengi iyonye ryazgoka kuwa lapagodya. ¹²Ndapo mwa iyopera ndimonye mwize muli chiponosko, pakuti kwize kulinje munyakheso chalu chose uyonye chiyuta walikwiza wamupereka kutawanthu mwa iyonye tingize tiponoskekeremo. ¹³Paranye wakati wiza wawona chikanga cha Petirosi na Yohane nakuwa wanika kutinye wakiza wawa wnthu walemwa, nambura kusanbira, wakiza wazizwa, ndapo wakawamo kutinye wakukhara pamoza na Yeso. ¹⁴Ndapo wakiza watondeka kuwakanizga pakutinye wakiza wawona mnthu yulanye akiza achizgika, akimilila pambere pawo. ¹⁵Nthewula wakiza walangulila kutinye wize wafumemo muphara yawo, ndapo wakiza kamba kufumbana wenkha. ¹⁶Wakiza wanena wati, "Kasi tize tichitechi nawanthu awanyene? Chifukwa ichinye chili pakweru kuwose awonye wakukhara mu Yerusalemu, kutinye chimanyikwilo cha lumbili chikiza chachitika na iwo, kutinye tize tileke kukana hawe.

¹⁷Ndapo wuli pakukanizga ichi kutinye chizge chileke kenthuwuskika kuwanthu wose tiyeni tize tiwofye nakufumba kutinye wize wareke kuyowoyaso ku mnthu yose nazina lri." ¹⁸Nthewura wakiza wawachema kutinye wanjireso, nakuwafumba kutinye wize wareke kuyowoyaso kamo pakusambizgira muzina la Yeso. ¹⁹Kwene nyene Petilos na Yohane wakiza wawa zgola wati, "Mwize mweruzge mwenkha usange nchakwenelera pambere pa chiyuta kutinye tize tipulikire imwenye, pamo chiyuta. ²⁰Ndapo kweni isenye kutinye tingize tilike hawe kuyowoya ichonye tikiza tachiwona nakuchipulika." ²¹Apo wakiza wawofyaso Petilos na Yohane, wakiza wawazomelezga kutinye wize walutenge. kutinye wakasanga chifukwa hawe ichonye wangize wawalangile, pakuti wakiza wopa wanthu chifukwa wanthu wanandi wakiza wamchindika chiyuta pa ichonye chikiza chachitika pa munthu yulanye wa chiti. ²²Ndapo pakutinye munthu yula uyonye chimanyikwiro ichinye chikiza chachitikilapo wakawa wa vilimika 40[makhumi ghanayi]. ²³Ndapo Petilos na Yohani wakiza aruta kuwanyawo, Paranye wa mphara wakiza wawasitura wakiza wafumba wanyawo vyose ivyonye wasofi walala na walala wa Yuda wakiza wayowoya nawo. ²⁴Ndapo wanyawo wakiza wati wapulika, wose wakiza waromba kwa chiyuta na kutumphuska mazgo pamoza, wakati, "Imwenye Fumu, ndimwenye mukiza mwarenga kuchanya na pasi na nyanja, ndapo na vyose ivyo nye vili mumo. ²⁵Nthewura imwe na mzimu wa kupatulika mukiza mwayowoya mwa muteweti winu, Davide sekulu, 'kutinye Kasi ntchifukwa uli wamitundu wize wakukakilapo, Ndapo kasi anthu wizewakughanaghanirachi vya wa nakazi. ²⁶Ndapo nye wakati, 'Wakarango wa charu wize wajinozgera, ndapo weruzgi wize wawungane pamoza, kususka na Fumu ndapo na khirisitu wakhe. ²⁷Ndapo ntchawunenesko nadi, kutinye Herodi Pontio na Pilato, wikiza wawungana, mu msumba uwunye pamoza na wamitundu na wa Isiraele, kulimbana na Yeso, muteweti winu wakupatulika uyunye mukiza mwa muphakazga. ²⁸Ndapo wikiza wawungana mwakutinye wize waqchite chose ichonye imwe na nkhongono yinu na khumbo lyinu mukiza mwa mwadumura kare kutinye vize vifiskike ²⁹Sono, Fumu, mwize murawiske kufinga kwawo ndapo tize tiwe wateweti winu mwize mutipe chikanga chose kutinye tize tiyowoye mazgo ghinu. ³⁰Ndapo ukunye mukurongora nkhongono yinu pakuchizga wanthu navimanyikwiro ndapo na vyakuzukumiska, vyakuchitikira mu zina rya Yeso muteweti winu wakupatulika." ³¹Ndapo paranye wakati waromba, maro ghose gharanye ghakiza ghawapo ghakusunkhunika, ndapo wanthu wose wakiza wazuzgika na mzimu wakupatulika ndapo wakiza walutilira, kuyowoya mazgo gha chiyuta na chikanga. ³²Ndapo mpingo wose wa wakupulikana wize ukawa na mtima umoza na maghanoghano ghamoza, pakiza pawavya na yumoza akiza anena kutinye kanthu

ako ize alinako nkhanke na kakhe, vinthu vyose vize vikawa vyamasanganawana. ³³Ndapo wakutumika waranye wakiza walutilira na nkhangono zikuru kupanikizga na chizguka cha Fumu Yeso, ndapo wanthu wakiza wawa chindika nkhan. ³⁴Ndapo kukiza kwawavya na yumoza mukati mwawo uyonye wakiza wavuka kanthu, wose awonye wikiza wawa na vyaru pamo zinyumba wakiza wavigulisha ndapo ndirama za avyonye wakaguliskanga wakiza waziwika mu ma zaza gha wakutumika. ³⁵Ndapo wakiza wawungana', kwakulingana na umonye munthu akiza akvukira, ³⁶Ndapo kukiza kwawa munthu zina lyakhe akawa Yosefe, uyonye akiza atumika wakiza wamuthya zina lya Baranaba ilyonye pakukwang'anamuka lyi kutimu mwana wa chisangurusko, wa mu charu cha Kipro, akiza awa na charu, ³⁷Ndapo wakiza wachiguliska ndapo ndarama za charu ichonye wachiguriska wakiza nazgo na kuziwika mu ma zaza gha wakutumika.

Chapter 5

¹Wakawako munthu zina lyake Hananiya, ndapo muwoli wake wakawa Safira. Hananiya wakiza guriskapo mphango zyawo, ²Wakapatulako ndarama zinyakhe zya ivyonye wakaguliska,[ndapo muwoli wake nayo wakiza wamanya], ndapo ndarama zinyake wakiza nazo nakuziwiki mu ma zaza gha wakutumika³Kwene nyene Petilosu wakiza wafumba wakati," Iwenyene Hananiya, chifukwa nchichi mtima wako wiza wazura na Satana kutinye upusike mzimu wakupatulika pakupatulilako ndarana zinyakhe zya mphango 120 ukaguliska? ⁴Aponye zikawa zindagulisikeke, asi zikawa zyako na zyako? kasi ukiza ghanaghana uli ichi?kutinye wapusika manthu hawe kwene wapusika chiyuta. ⁵Hananiya wakiza pulika mazgo agha, wakawa pasi wakafwa. wose ukulu nkhanu ukawizira wose awonye wakapulika ichinye. ⁶Wanyamata wakiza nakumuvungilizga ndapo wakiza wametembezera kuya kamsunga. ⁷Ghakati ghajumphapo pa ora gha tatu, muwoli wake wafika, kwambura kumanya ichonye chawako. ⁸Petilosu wakiza mufumba mwanakazi yura wakatinye," undifumbe, kasi mukaguriska charo chinu pa mtengo, wakuti, Mwanakazi wakiza wazgora wakati inya,tikuguliska pa mtengo wene uwu⁹Petilosu wakiza wazgola,"chifukwa wuli wazomerezganga kuyezga mzimu wa Fumu? pulika wanyamata awonye mwasuskanga mufumu wako wali pa mu lyango wati wakuyeghere ku waro na iwe wuwu." ¹⁰Mwaluwiro mwanakazi yulanye wakiza wawa pasi panthazi pa Petilosu wakafwa,paranye wanyamata wakiza wanjira wakasanga wafwa kare, wakiza wamtembezera kuwaro nakuyab kamsunga pamuza na ,mufumu wake. ¹¹Wofi wukulunkhani ukiza wawila wosenye wampingo wa chiyuta na wose awonyene wakapulikanga makani aghanye¹²Vimanyikwiro vinandi na vyakuzizwiska vikiza chitika na wakutumika mukati mu wanthu. Ndapo wose wikiza wawungana pamoza mukhonde ra Solomoni. ¹³Pakawavye nayumoza uyonyene wakanjikangalizga kubatikana nawo;Wanthu wakawa chindika.¹⁴Ndapo unandi wa awonye wakapulikana na Fumu, wanakazi na wanalume wukakulanga nkhanu, ¹⁵Nthewura wa ryale wakayeghekerera mu wa gurwe wa mu misumba, nakuwagoneka pavitara na pamphara, mwakutinye para Petilosu wakunumphapo, muzgezge wake uwe pa uyu na uyu. ¹⁶Wanthu wanandi wakiza wiza kufuma mumisumba iyonye yikuzingirizga Yerusalemu, wakawa yegha awonye wakwa warware na wene awo wakasuzgikanga na mizimu yiheni, ndapo wose wakiza wa chizgika.¹⁷Peneapo musofi mukuru na awonye wakawa pamoza nayo{ Ndiwonye wampingo wa saduki}; ¹⁸wakiza zula na sanje Wakawuka nakuwakora wakutumika na kuwawika mu gadi,¹⁹Kwene na usiku thenga la fumu likiza jula mryango ya nyumba ya wakayidi nakuwafunyira wamitundu kuwaro, likiza wanenera likati, ²⁰"Lutanninge, mikimilire mu nyumba ya chiyuta nakuwafumba wanthu wose na moyo upya uwu." ²¹Wakati wapulika ichi wakaya kanjira mu nyumba ya chiyuta paranye kukachanga waka, ndapo wakiza wamba kusambizga. Kwene paranye musofi mukulu wakiza pamoza na awonye wakawa nayo, wakawunganya wamumphara pamoza na walala wose wa wa Israele, ndapo wakiza tuma mazgo kunyumba ya wa kayidi kuti wize nawo wakutumika.²²Kwene wasilikali awonye wakawatuma kutinye wakawa sangamo haweb mu nyumba ya wakayidi, wakiza wabwerenkhanu kumasinda ku kamphara, ²³Nyumba ya wakayidi tangusanga kutinye njakunjilika makora ghene, walinda wa wakayidi tanguwa sanga walukwimilila waka pamuryango,kwene paranye tajulanga vijulo kutinye tangusanga mnthu hawe.²⁴Mulongozi wa nyumba ya chu=iyuta pamoza na wa sofi walala wakatinye wapulika ichi wakazizikika na icho nye chikawawila wakutumika. ²⁵Penepapo munthu yumoza wakiza wiza wawafumba wakati, wanthu awonye mukyuwawika mu gadi wali mnyumba ya chiyuta wakusambizga wanthu.²⁶Penepapo murongozi yulanyene wakiza ruta na wanthu wake kuya kawatora, kwambura kulimbana nawo chifukwa wakapangana kutinye wanthu wangawa dinya namawe. ²⁷Wakiza wiza nawo nakuwamika mu mphara. ²⁸Musofi mukulu wakawfumba wakatinye, Tikamuchinthizgani nkhanu kutinye murake kusambizgapo vya zina ilinye kwene sono mwazuzga Yelusaremu nakusambizga kwinu, Ndaposo mukukhumba kutitolera mlandfu wa ndo[pa za mnthu uyu.²⁹Petilosu na wakutumika wanyake wakiza wazgola,"Tili kwenera kupulikira chiyuta kuruska wanthu. ³⁰Chiyuta wa wasekulu wakamuzgusa Yeso, mwene uyo imwenye mukiza mwamupayika pa mphinjika. ³¹Ndiyo chiyuta wali kutumphuskikira pa chaya na woko rankhe lya malyero kutinye wawe chirongozi na mponoski, mwakutinye wa watolele wa Israele kuzgoka mu mtima nakugokeleka zyakwananga, ³²Ise ndisenye wakaboni wavyene ivyi pamoza na mzimu wakupatulika mwene uyo chiyuta wakiza kawapa awonye wakupulikira."³³Pzranyene wakati wapulika ichinye wafalisi wakiza wakalipa, ndaponye wakakhumba kuwakoma. ³⁴Kweninyene mfalisi yumoza zina lyake Gamaliyele, msambizi wamalango mwene uyo wakawa wkurumbika na wanthu wanandi, wakiza wamilila mphara wakawafumba kutinye wa wafumuskire kuwalo wakutumika manyengo yichoko waka.³⁵Ndaponye wakiza wafumba wa mphara wakatinye, "Mwama doda gha Israele, mwize mchenjere na ichonye mukukhumba kuwa chitira wanthu awa. ³⁶Kale kukawa mutnhu zina lyake Teyuda wakanjinenanga kutinye ndiyo mnthu wakuzilya wanthu 400(mankhumi-khumi ghanayi) wakamukokha, kwene wakakomeka wose awonye wakamukokhanga

wambininika, ndapo mpingo uranye ukamwalalika waka. ³⁷Pamanyuma pa ichinye Yuda wamchigawa cha Galileya wakanyamuka panyengo yiranye wanthu waka rembekanga nayo mzinda ukulu ukamkokha, nayoso wakakomeka ndapo wose waranye wakamukokhanga wakabininika waka. ³⁸Sono nkufumbani imwenye, mureke ku chita nawo kanthu ka heni awa wanthu, Mwizire muwareke waka chifukwa usange icho wali kunozgeka ntcha wanthu chiti chimarengi chekha. ³⁹Kwene usange ntchakufuma kwa chiyuta kutinye mu wa tondenge hawe. muti musangike kuti mukulimbana waka na chiyuta."mphara yose yikiza yazomerezga mfundo ya Gamaliyera. ⁴⁰Ndapo wakawa chinjizga wakutumika wose mu mphara wakawa timba nakuwa fumba kutinye wareke kumpharazgaso mzina ra Yeso, Ndapo wakiza wareka kutinyene warutenge. ⁴¹Wakutumika wara wakiza fuma mphara na chimwemwe nkhanu chifukwa wakapimika kuwa wakwenerera kukhozgeka soni chifikwa cha zina lya Yeso. ⁴²Ndapo dazi nadazi mnyumba ya chiyuta mnyumba zga wanthu, wakutumika wakarutilira kusambizga nakumpharazga makani ghawemi gha Yeso kutinye ndiyo Mesiya.

Chapter 6

¹Mu madazi gharanye, paranye unandi wa wasanbiri ukanba kukura, wa yuda wamu vyaru vya wa Giriki wakawasinginikiranga na wa yuda wanyawo pakutinye vyokoro vyawo kutinye vikapwererekeranga makola hawe pakuvigawira vya kulya vya dazi na dazi, pakuyerezgera na ivyo nye wapakokanga awonye wakanenanga chi yuda.²Nthewula nkhumu na wawili wara wachema chiwulu chosonye chawa sambili wakati, kutinye kukwenera hawe kuti isenye tileke kupharazga makani ghawemi na kunjatangwaniska na milimo wakugawa vya kulya.³Nthewula mwa wabali, sorani mukani mwinu wanthu wa nkhone na wawili wene awonye wakumanyiskika kutinye mbakuzura na mzimu wakupatulika ndaposo na vinjeru, ndiwonye tiwimike pa mlimo uyunye.⁴Kwene isenye nyengo yinthu yiwenye yakunjiipereka mu kulomba, mukumphalazga mazgu ghawemi.⁵Nthewula wakasora Sitefano, muthu wa chipulikano na wakuzura na mzimu wakupatulika, Filipu, Porokoro, Nikanora, Timoni, Paramena, na Nikora wakafuma kuchigawa cha Antiyoku.⁶Wanthu awanye wakiza nawo ku wakuyumika wene awonye wakaromba na kuwawika mawoko pa iwonye pakuwa tumbika.⁷Nthewula mazgo ya chiyuta ghakulutilira na kuntha ndazgika, unandi wa wasambili mu Yerusalemu ukakulilanga kulilanga ndapo wasofi wanandi wakarulikana⁸Aponye Sitefano, pakuzula na uchizgi na nkhangono, wakachitanga vya minthonwe vyakuzizwiska mukatinye mu wanthu.⁹Kwene kukawuka wanthu wanjinye wa mu nyumba yakusoperamo wene awonye wakanjichema kutinye nyumba yakusoperamo yawanthu wanangwa, Kirene, Alekezandiya ndiwonye wanthu wakufuma mu chigawa cha Kilikiya na cha Asiya wakasuskana nawonye Sitefano.¹⁰Ndapo kuti nyene wakawa wa nkhangono kwimikana na vinjeru vya mzimu hawe mwa vyene ivyonye Sitefano wakayowoyerangamo.¹¹Aponyene wa kankhuwilizga wanthu waji kutinye, "Mukanenenge kutinye tangumupulika wa kuyuyula malango ya Mozesi ndaposo na chiyuta."¹²Nthewula waka khuwilizga wanthu, walala, na wamanyi malango, wakiza kwa Sitefano, wakamukola nakumutolara kumphara.¹³Nthewura wakamtolera wakaboni, wa utesi wene awonye wakanena kutinye, "Mnthu uyunyene madazi ghosonye mumanenelo ghakenye wakasuska malo ghakupatulikana marango gha Mozesi.¹⁴Pakutinye tampulika wakanena kutinye, Yeso uyunyene waku Nazareti wizamku pakhula nyumba iyinyene ya chiyuta na kusintha maluso ghose aghonyene Mozesi walikutilekera."¹⁵Wose awonyene wakawa mphala waka dodoliska maso pa iyenye ndapo wakawona kutinye chisko chakenye chikawa nga ni Mngero.

Chapter 7

¹Ndapo Msofi mlala wakati," Kasi ndimonyene kulili nadi?" ²Sitefano wakati,"Mwa wa bali na wa dada, pulikani kwa inenye: Chiyuta wa wu chindami akawonekera sekulu Abulahamu palanye wakankharanga mu charu cha Mesopotaniya, aponye wakawa wa chari wandalute ku Halani; ³Ndapo nye wakiza wafumba wakati, 'Fumamo mu charu chakwi na ku wanthu,wize uwukenge kucharu ichonye walukulongora.'⁴"Nthewura akiza asida charo chaku Kaladi nakuya kakhara mu charu chaHarani; paranyene, akati afwa dada wake,chiyuta akiza amusamiska mu charo ichonye mukunkharamo sono. ⁵Iye kutinye akiza ampapo kamo kachigawa hawe nga chihalo chake,nange khadono nkutinye ize akandepo. Kweni akiza apangana nangewuli kutinye Abulamu akawa achili alinje mwana kunyene atize ampe charo ngati chiharo ndaposo na mphapo yankhe.⁶Chiyuta wakiza wanena nayo wakati,mphapu yako yaya kukhara mcharu chachirendo,ukonyene wayakunkhara wazga ndapo waya kusuzgika vilimika 400(mankhumi _nkhumi ghanayi). ⁷Ndapo inenye ndaya kukwera pa fuko ilyonyene lyawa zingizga muwuzga,'chiyuta wakati,'pamanyuma wakiza wafumamo wakiza wiza kunisopa ine mumalo aghanye.'⁸Nthewula chiyuta wakiza wapereka ku Abulahamu mphangano lya ukotoli, ndaponye Abulahamu akiza ababa Yisake ndapo wakakotola padazi lya chinkhonde na chitatu; Yisake nayo waka baba Yakobe,ndapo Yakobe wakiza wababa wa sekulu winthu nkhumu nawa wiri waranye.⁹"Chifukwa ichinye wasekulu wara wakizawachitira bina Yosefe, wakiza wamuguliska kuchalu cha Egitite; kwene chiyuta wakawanayo ¹⁰Ndapo wakamunthaska kusuzgo lakhe.Ndapo wakampa Yosefe akiza amutemwera nakumupa vinjelu panthazi pa Faro, kalonga wa Egitite ,Iyene akiza imikika kuwa nduna yikulu na munyumba yakhe"¹¹"Para nyene njara yikiza yawa mu charo chose cha Egitite na cha Kenani,ndapo wa sekulu winthu kuti wakawa na chakulya hawe. ¹²Pala nyene Yakobe akiza apulika kuyi nye mu charo cha Egitite, muli fumphu akizsa atuma wa sekulu pa ulendo waku dankha. ¹³Paulende wawo wa chiwili Yosefe akanjirumbura kuwana wanyankhe, nthewura wa mu nyumba ya Yosefe waka manyikwa pakwelu panthazi pa Falu.¹⁴Yosefe wakiza watuma mazgo kumuchema wiske Yakobe, kuti ize ku charo cha Egitite pakumozza na mbumba na mbumba yankhe yose,wanthu wose pakumozza wakawa 75(mankumi ghakhonde na ghawili pa chanya pa chanya gha nkonde). ¹⁵Ndapo Jakobo akiza ankhililia ku charo cha Egitite, ukonyene iyo akaya kafwira, pamoza na dada wake. ¹⁶Vitanda vikanyamukira kumusumba wa Shekemu kwene kuko akasungika mu didi ilonyene Abulahamu akangula na ndarama kuwana wa Hamoloko Shekemu.¹⁷"Apo nyengo yikati ya neng'enera iyonye chiyuta wakiza fwiskilamo pangano kwa Abulahamu,wanthu wakakula ndapo wakawa wanandi nkhanu mu Egitite, ¹⁸Pamasinda kukiza kwa wa karonga munyankhe mcharu cha Egitite, uyunye wakamumanya hawe Yosefe. ¹⁹Akiza awa suzga wanthu nakuwakora uheni uheni wasekulu winthu, nakuwa chichizga kutinye wataye wabonda kutinye waleke kuwa na umoyo.²⁰"Panyengo iyonyene mozes wakababikanga; akawa wakutowa nkhanu pambere chiyuta ndaponye wakalerekela mnyumba yawa wiske miyezi yitatu. ²¹Palanye wakati wakiza wamtaya kuwaro,ndaponye mwana wa Faro wakiza wamtola nakumlera ngandimwana wake.²²Mozesi waka wa mahara muvinjelu vyose muwina Egitite,wakawanyene munthu wankhongono mmazgu na mmilimo. ²³"kwene iyonyene wakawa wa vilimika 40[makhumi ghanayi],Wakiza mmtima kuti waka wonene wabale wakhe,Wana wa Israeie. ²⁴Wakawona

mu Israeie yumo wakumusuzga,Moses wakamuthasya iyene ndapo waka muwezgela nduzga mwina Egitite;

²⁵Wakaghanaghana vakuti wabali wakhe wati wampulikishe Chiyuta,Mmawoko ghakhe,Waka wapasa iwo chiponosho,Kwene waka pulikishanga yayi. ²⁶Ndaponye pazuwa linyakhe waka wasanga palanye wakatimbananga,ndapo iyenyene waka yezesya kuwika mtende pakati pawo,Waka fumba,'Wanthu,Muli wabali;Ntchifukwa uli mkulwa yumoza na mnyakhe?' ²⁷"Kwene yumo yulanyene waka msuzganga mnyakhe waka mtutuzgira uko iyene, Ndaponyene waka mfumba,'Ndinjani wakusola iwenyene kulamlira na kuronga isenye? ²⁸Ndapo kukhumba kunikoma inenye,Ngati umonyene ukiza wakomela mu Egitite yulanyene juzi?'

.

²⁹Ndaponyene Moses waka chimbira pala wakati wapulika nkhanu iyinyene;Ndaponye wakawa mlendo mucharo chawa midiyani,ndaponyene kwenekula wakizakawa wiske wa wana wawiri, ³⁰Palanyene vilimika 40[makhumi ghanayi] vikati vyajumphapo,ndaponyene nthenga la Chiyuta likawoneka kwaienyene mulupiri lwa sinai,Nganimoto uku golera.³¹Palanyene Moses waka wona moto,ndaponyene waka tchizuka nakuona kumphepete; Ndaponyene wakaluta kukachiona chivwati chilanyene,ndaponyene mazgo ghafumu ghakiza,Ghakanene, ³²Ndinenyene Chiyuta wawa wuso winu,Chiyuta wa Abraham,Nawa wa Yisake,Nawa Yakobe; Moses waka tenthema Ndaponye kuti wakakangilizga hawe kuwona.³³Ndaponye Fumu yikizayanena nayo

iyenye,vula syapato ku malundi ghako,Ndaponyene malo aghonye wamilirapo ngatuwa. ³⁴Ndapnyene niza nalawisya wanthu wane awonyene wali mu Egipute;Ndaponyene nizanapulika kutampha kawo,Ndaponyene nizanakhilira kutinyene nizeniwapoke;Sono zanga,Ndaponyene nizenikutume iwenye ku Egipite. ³⁵Uyu ndiyonyene ndi moses wakakanika,Palanyene wakanene, 'Ninjani uyonyene wakiza wakusontho iwenye kuti wize ulongenge na kuti wize uteluzenge?'-Ndiyonyene yumo uyonye Chiyuta wakiza wamtuma ngati vosenye kulamulira na kuchizga.Ndaponyene Chiyuta wakiza wamutuma iyonyene mmawoko ghawa ngero uyonyene wakiza wawoneka kwa Moses mchivwati. ³⁶Ndaponyene Moses wakiza wawalongozga kufuma mu Egipite,Palanyene wakati wizawapanga minthondwe na viwoneskero mu Egipite ndaponyene nanyanja yiswesi,na muthengere kwakuyana virimika 40[makhumi ghanayi]. ³⁷"Ndiyonyene Moses ndiyo wakanenanga ku wanthu wa Israele, 'Chiyuta azamunyamuska nchimi kwa imwenye mukati muwa bali winu, nchimi ngati inenye,'³⁸Uyonyene ndiyonye mnthu mwene uyo wakawa mumapopa nawa nthenga ilonye likiza lamuyowoyeska iyenye pa Lupiri la sinayi, ndiyonyene wakawa na wa sekulu,ndaponye wakiza eapokera lizgu la umoyo wakiza watipa isenye. ³⁹"Kweni nyene wasekulu wakiza wakana kumupulikila iyenye; ndapo wakamubunkhilizgira kuwaro iwo wenkha,ndapo nyene mu mitima yagho wakiza welela ku Egipite. ⁴⁰Ndapo panyengo yilanye wakiza wa mufumba Aroni, 'Wize utinozgere wa chiyuta ndiwonyene wize watilongozge. Pa ichinye Mosesi, ninjani uyonye wakatidangilila kutifunya ise mu charu cha Egipite, tikamanya hawe ichonye chikiza chamuchitikira. ⁴¹Ni mumadazi gheneghara aponye akanozga chikozgo,ndaponye wakiza wakondwa nkhani chifukwa nyene chamilimo yawo yamawoko. ⁴²Ndaponye chiyuta akiza awarazga nkhyonyolo, akawa peleka kukusopa mawulombo gha kuchanya nga ndumonye kuli kulembekera mu buku lya ntchimi, 'Kasinyene mukiza mwanileterapo ine dolo panjinyene sembe zga koncha pa vyaka 40 {mankhumi ghanayi} mu mapopa, imwenyene mwe wamu nyumba ya Israel?⁴³Iwenye ukiza wanyamula hema la moloko ndaponye na nthodwa ya chiyuta Refani, ndapo vikozi ivyonye muksavichita kutinye mwize muvisope: ndaponye ndamkuyeyersni kulweka kwa Babulone. ⁴⁴"Wadada wakawa na Hema lwa ukaboni mu mapopa, nga ndi umonye wakiza wimikira uyonye wakayowoya na Mozesi, kutinye walichite kwakuyana na chiezgero ichonye wakawona. ⁴⁵Pamasinda, wadada, pakupokera wakanjizga pamoza na Joshua paranye wakiza wahalila vya mitundu ivyonye chiyuta wakachimbizga chikiza chankhara mulanyene kufikila mumza dazi gha Davide, ⁴⁶Nduyo akasanga uchizi wa chiyuta, ndsapo akiza afumba kutinye muwazomerezge muwazengere nyumba mumalo gha Yakobe. ⁴⁷Kweni nyene wakawa Solomoni uyonye wakamuzengera nyumba chiyuta. ⁴⁸"Ndapo wuli, wapachanya nkhani kutinye wakunkhala munyumba yakuzengeka namawoko hawe, ngandumo nyene nchimi yikiza yanenera kuti, ⁴⁹"kuchanya nchizumbe chane, charo chapasi nchinthambalilo chamalundi ghane.kasinyene ninyumba wuli iyonyene muti munizengere? kasi nyene malo ghane ghakupumulilamo ni ghalikochi? ⁵⁰Kasinyene mawoko ghane ghanga vinanga vyose ivinyene?⁵¹"Imwenye mwe wanthu, wa mitima yinono, mwa wambula kukotoreka mu mitima na mumukutu, nyengo zgose mukwimikana na Mzimu mutuwa; nga ndumonyene wakachitilanga wadada winu. ⁵²Kasi ni nchimi wuli iyonyene wadada wakareka kuyi zgikizga? Ndapo nye wakakoma awonye wakanchimanga kale nakwiza kwa mulunji uyo; mwene uyo imwenyene sono mwawa wakumwendera mpiska navikozi, ⁵³Imwenye mwa wanthu mukupokera dango umonye likimikikira na nthenga,ndapo kutinyene mukalisungilila hawe. ⁵⁴Kwene wamphara wakati wiza wapulika mazgo aghanye wakskalipa nkhani wakamumemera ,mino Sitefano. ⁵⁵Kweni iyo, pakuzura mzimu mtuwa, akiza adodoliska ku chanya ndapo akawona uchindami wa chiyuta; na Yeso wakwimilira kuwoko lya ma lyero lya chiyuta. ⁵⁶Sitefano wakati, "wonani, nkhuwona ku chanya kwanjulika ndapo mwana wamunthu wimilira kuwoko lyamalyero iya chiyuta. ⁵⁷"Akiza akolomoka nkhani ndapo wakanjara makutu ghawo, nakalinga wose wakiza walotoleka pa iyonye. ⁵⁸Ndapo wakiza wamuguzila kuwalo kwa musumba ndaponye wakamba kumudinya na mawe. wakaboni wakiza wawika msraya mudsi mumalundi gha pugwe zina lankhe Sauli. ⁵⁹Wachali wakumudinya namawe Sitefano akalutilira kumuromba fumu wakati,"Fumu Yeso, pokerani muzimu wane." ⁶⁰Akiza anjikama pasi nakuchemerezga na mazgo gha kulu akati, fumu mungawapanga mulandu wakwananga ukunyene akati anena mazgo aganyene ndapo akafwa.

Chapter 8

¹Sauli nye wakazomelezga kukomeka. pa dazi ilonyene wa mupingo uwonye wukawa mu Yelusalemu; wakugomezgeka wose wakapalanyika muvigawa wa Yudeya na Samaliya kweni nyene wakutumika pera ndiwo hawe. ²Wamagomezgeko wanthu wakamusunga Sitefano ndponye wakamulila nkhani. ³Kwene nyene Sauli wakasuzganga nkhani mupingo. wakanjilanga nyumba na nyumba, kuwa guguzwa na nalume na wanakazi, nakuwanjizga mugadi. ⁴Wose wakapulikana awonye wakapalanyika ndaponye wakataggwanika kupharazga makani ghawemi. ⁵Filipu wakizankhilira ku charu cha Samaliya na kumphalazga makani ghaweme gha khirisitu. ⁶Wunandi wa wanthu ukapulikizganga nkhani ivyonye Filipo wakizawapharazga; paranye wakapulika nakuwona vimanyikwilo ivyonye wakachitanga. ⁷Pakutinye wakafumya mizimu yoheni muwanandi awonye wakawa nayo, ndaponye pakufumya mizimu yilanye yikachemerezganga nkhani awonye wakawanga na nthenda zgakuphapa na kulimara wakachizgikanga. ⁸Ndapo mukawa kukodwa kukulunkhani mumusumba. ⁹Ndapo mumu sumba uranye mukawa munthu zinalake Simiyoni, uyonye waka chitanga mayere; wakazizikanga wanthu mu Samaliya nakutinye iyo ndiyonye munthu mukulu. ¹⁰Wosenye wa Samaliya, wakuzirwa na wambura kuzirwa wakapulikizganga kwa iyonye, wakati, "munthu uyonye ni nkhangono zga chiyuta iyonyene yika chemeka kutinye njikulu." ¹¹Wakapulikizganga kwa iyonye chifukwa waka wazizikanga iwonye munyengo yitali namaghere ghankhe. ¹²Kweni paranyene wakagomezga Filipo wa kamphalazga makani ghawemi gha ufumu wa chiyuta na muzina la Yeso Khirisitu, ndaponye wakapulikana na bu babatizgika, wosenye wanalume na wanakazi. ¹³Nayonye Simoni wakapulikanga wakutinye wababatizgika wakaskepelerana na Filipunye, paranyene wakawona vimanyikwilo na minthodwe vikulu ivyone wakazizwanga. ¹⁴Sono wakutumika wamu Yelusaremuwakutinye wa pulika kutinye wanthu wamu Samaliya wakiza wapokera mazgo gha chiyuta, ndaponye wakiza watumako Petilos na Yohani. ¹⁵Aponye wakankhilira kuya karomba lutinye wapokere muzimu mutuwa. ¹⁶Mupaka pa nyengo yilanye, apanyene muzimu mutuwa ukawa undafikew pa iwonye, kwene nyene waka babatizgika waka mu zina nye la Yeso nkhiristu. ¹⁷Ndaponye Petilos na Yohani wakawika mawoko ghawo pa iwonye ndaponye wapokera muzim mutuwa. ¹⁸Sono palanyene Simoni wakawona kutinye muzimu mutuwa ukapika paranyene wakutumika wakawikapo mawoko pa iwonye ndaponye wakiza wapereka ndalama. ¹⁹Wakutinyene, "mundipeko nane mazaza, mwakuti yose uyonye nayakuwikapo mawoko ghane wapokerelenge muzimu mutuwa." ²⁰Kweninye Petilos wakayowoya kwa iyonye, "ndalama zgako zimalire pamoza na wa mwene, chifukwa nyene wakughanaghana kutinye ungagura chawanagwa cha chiyuta na ndalama. ²¹Ulunji na mulimo mumakani agha, chifukwa nyene mutima wako kuti nyene ngwakunyoloka hawe panthazi pa chiyuta. ²²Nthenanye ng'anamuka ku uheni wako ndaponye urombe kwa fumu, kutinye usangenyene nchamachitiko panji yingagowokera dazgo la mu mutima kawonye. ²³Inenyene nkuwona kutinye uli na poyizoni na uheni ukulu ndapo uli muzganye wa ubendezi." ²⁴Simoni wakazgola ndapo wakutinye, "ndilombelani kwa fumu inenye, mwakutinyene chose ichonye mwayowoya chileke kundiwira inenyene." ²⁵Ndaponye wakati wapereka ukaboni wawo na kuyowoya mazgo gha fumu, Petilos na Yohani wakawerera ku Yelusaremu, wakiza ku phalazga muvikaya vya Samaliya. ²⁶Sono mngero wa fumu wakayowoya kwa Filipo wakati, "Wuka wulazge kumafumilo gha dazi kumusewu ukanthilire kufuma ku Yelusaremu kuya ku Laza." (musewu uwunye ndiwonye wa mu mapopa.)

²⁷Wakawukanye nakuluta. Milira, yuranye ni mnthu wofuma ku Efiyopiya, nthunguli yene iyonye yikawa ndunanye yikulu yakandake, Kwini ya Efiyopiya ndiyonye wakaluska wosenye wafumu kazi pakusopa.

²⁸Wakaweranga ndaponye akankhara mu Gileta, wakawazganganye mazgo na nchimi yesaya. ²⁹Muzimu wukati kwa Filipo, "Luta ndaponye ukakumane na qileta." ³⁰Ndaponye Filipo wakachimbilira kwa iyonye, ndaponye wakiza wapulika na kuwazga nchimi Yesaya, ndaponye wakiza wakati, "Kasinyene mukupulika ivyonye kuwazga?" ³¹Ndaponye wakiza wakati, "ningamanya wuli inenye, iponyene pawe yumo wanilongorere inenye?" yikamuchemanye Filipo kutinye wakwere ma gareta na ku nkharo nayo. ³²Sono chingawa ichonye muzimu wa Efiyopiya wakawa zganga ghakawa agha, "Wangona ngatinyene mberere yakukomeka, ndaposo ngatinye iyonyene wakuyimeta yankhara chete, nthena kutinye wakanjura muromo wankhe. ³³Mukuyuyulikanye kweluzgika makora kukafumako kwa iyonye. Ndinjani uyonyene wakiza wapereka unandi ya mphapu yake? psakutinye umoyo wakenye ukafumamo mu charu." ³⁴Nthunguli yikiza yamfumba Filipo, ndapo wakiza wati, "nkhuu weya iwenye, nifumba kasi nchimi yikunene njani, iyoyenkha kasi, panji mnyake?" ³⁵Filipo wakambanye kuyowoya, unthenga wa Yeso kwamba kwa maremba ghene aghanye kwa iyonye. ³⁶Aponye wakinkhanga mu musewu, wakafika pa manji nthunguli yikati, "Wona, gharanye ni manji. Kasi nchichi ichonye chingatitondeska kutinye ti babatizgike?" ³⁷Filipo wakati usangenyene ukapulikana na nutima wose unga

babatizika." ³⁸Ethopiya wakiza wazgora nkupulikana kutinye galeta yimilire. Wakanjira mu manji,wosenye na Filipu na nthunguli, ndaponye Filipu wakiza wa yi bababtizga. ³⁹Paranye wakafuma mu manji, Muzimu wa Fumu wukamutola nye Filipu,Nthunguli yikamuwonaso awe. ⁴⁰Kweninye yika lutirira pa ulendo wake na kukondwa. Kwenenyene Filipu wakasangika wali mu Azoto ndaponye wa kwenda mu chigawa chira, naku mpharazga unthenga mu mizi yosenye mupaka wakanjikatikanye ku Kasareya.

Chapter 9

¹Kweni nyene Sauli, wachali kutunthulira mu ukari na kufinga kutinye wakome wasambili wa Fumu, wakiza waluta kwa Musofi mukulu. ²Wakaya kalomba makalata kutinhye walute nagho ku ma tempere gha mu mzinda wa Demasiko, kutinhye usange wamkumusangako wanji awonye wakamukonkha nthowa, manyi mbanalume manyi mbanakazi, wakawa kake kwiza nawo ku Yerusalemu. ³Aponye wakawa pafupi na mzinda wa Demasiko, mwa mabuchibuchi kugweruka kufuma ku chanya kukamuwalila zingilizge; ⁴Ndaponye wakawa pasi ndaponye wakapulika mazgo ghakuti, "Sauli, Sauli, kasi ukundizikizgilachi?" ⁵Sauli wakafumba, "kasi ndimwe njani, Fumu?" Fumu yikiza yikati, " inenye ndinenyene Yeso, uyonyene ukumuzikizga; ⁶Kwene, wuka ukanjire mu mzinda, ndapo mwenemura ndimo wa mu kumphalilika ichonye ukwenera kuchita. ⁷"Wanthu awonyene wakendanga na Sauli wakiza wamilira ndapo wakayangazguka waka, wakapulila mazgo pera, kweni kutinye wakawona mnthu hawe. ⁸Sauli wakiza wawuka pasi, ndaponye wakati wiza wabenura maso, wakawona kanthu hawe; nthewula nyene wanthu wiza wamuteteska ndaponye wakaluta nayo ku Damasiko. ⁹Ndapo nye kwa mazuwa ghatatu wakankhala mu chibulumutila, ndapo kutinye wakalya hawe nesi nkhumwa. ¹⁰Kweni nyene mu mzinda wa Damasiko mukawa mukawa musambili zinalankhe Hananiya. Fumuyikiza yamuyowoyeska iyonye mumboniwoni, "Hananiya! iyonye wakati, "wona, nilipano, Fumu." ¹¹Ndaponye Fumu yikamufumba iyo, Wuka, ndapo uwukenge mumusewo wakunyoloka, ndaponye ukuchemeka nyumba ya Yuda ukonye ukafumbilire mnthu wa mu charu cha Talasi zinalankhe Sauli, iyonye wakulomba. ¹²Ndapo wawona mboniwoni munthu zina lankhe Hananiya wakunjira nakuwika mawoko ghankhe pa iyonye, kutinye wawoneso. ¹³Kweninyene Hananiya wakazgola, "Fumu, wanthu wanandi walukuniphalila vya mnthu uyo, na heni wose uwonye wakachitila wanthu winu mu Yerusalemu. ¹⁴Ndapo sono walina ma zaza ghawa sofi walala kutinye wakake wanthu wose awonye wakusopa muzina linu." ¹⁵Kweni Fumu yikiza ya fumba yikati kwa iyonye, " luta, kuwakusankhika wane, ukamphalazge zina lane kuwa Mitundu na kuwa Kalonga na ku wana wa Isirayeli; ¹⁶Ine niti nimulongole vyakuwinya vyose ivyonye wakwenera kukomwa navyo chifukwa chazina lane." ¹⁷Nthewula Hananiya wakaluta, ndapo nakunjira munyumba. wakawika mawoko ghankhe pa iyonye, waka fumba," Mwanagwa Sauli, Fumu Yeso, uyonye wakakuwonekera mumusewo pala nyene ukizanga kuno, wandituma inenye kuti nyene upokere nkhangono zikulu ndaponye nakuzula na Muzim mutuwa." ¹⁸Penepapo kumaso kwankhe Sauli kuka gagawuka ndaponye vinthu vikawa nga ndi mahamba; ndaponye wakawuka na ku babatizgika; ¹⁹Ndapo wakati walya nkhangono zgake zikawererammo. ndapo wakiza ewawa pamoza na wasambili wa mu charo cha Damasiko madazi ghanji. ²¹Wakamba kupharazga Yeso muma tempere, kutinyene ndiyo mwana wa Chiyuta. ²⁰Wose awo wakampulikanga wakazizga wakati, "Asi uyu ndiyo wakayungwiskanga wose awonye wakasopanga muzina ilinyene mu Yerusalemu? Asi kuwona na cho nndichonye wazila kuti wakake wanthu wa nthewula nakuruta nawo kuwa sofi warala." ²²Kweni nyene Sauli wakiza waw wa na nkhangono zinandi nkhanu, ndapo wakawaromba wa Yuda awonye wakankharanga mu mzinda wa Damasiko ndapo waka panikizga kutinye Yeso ni Khirisitu. ²³Palanyene ghati ghanjumphapo madazi ghanandi, wa Yuda waki wapangana kutinye wamukome. ²⁴Kwene chiwembu chawo chikiza chawoneka kwa Sauli. Muhanya na nausiku wakanjowerelanga pavipata mwakuti wamukoime. ²⁵Kwene wasambili wankhe wakamutola nawusiku nakusotolesa pa chidangazi chamalinga ndaponye wakamukhizgilanga pasi, michizanga. ²⁶Palanyene sauli wakiza ku Yerusalemu, wakayezga kunjibatika kuwasambili kweni nyene wose wakamuwopanga chifukwa wakagomezga hawe kutinye nayo ni musambili. ²⁷Kweni Balanaba wakamutola Sauli nakulita nayo kuwakutumika, ndaponye waka wafumba vyose umonye Sauli wakakumanilana na Fumu pa nthowa ndaponye Fumu yikiza yayowoya kwa iyo, naumo wakaphalazgila na chikanga wanthu wmu Damasiko mu zina la Yeso. ²⁸Wakawa nawo pakumozga na iwonye, kuluta mukati nakuwalo mu Yerusalemu. wakuphalazga nacha kanga muzina la Fumu Yeso ²⁹ndapo waka suskanga wa Yuda na wa Giliki; kwene nyene iwo waka penjanga kumukoma iyo. ³⁰Palanyene wana gwa wanyankhe wakapuliksna na ivinye wakamutuma ku Kesareya nda[ponye nakunkhazikika katali ku Taraso. ³¹Penepapo, mupingo wose wa chiyuta wamuchigawa cha Yudeya, Galireya, na cha Samaliya ukawa namutende ndaponye ukakula; ndapo, wukenda nakuzula na chisangalisko Fumu na Mzimu Mutuwa, mpingo wukakula ndaponye nakuwelengeka. ³²Aponyene Petrosi wakendendekanga nakuchezgela wanthu kumalo ghakupambanapambana wakiza namumzinda Linda. ³³Mwene mula wakasangamo munthu zina lakhe Eneya, Uyonyene wakagona pamphasa vilimika vinkhonde navitatu, aponyene wakalemala. ³⁴Petrosi wamphali wakati, "Eneya, Yeso Khilistu wakuku chizga iwenye. ukatandula mphasa yako," Ndapo pene papo wakiza wauka. ³⁵Wose awonye wakhalanga mu Linda na mu Shaloni waka muona ndapo wkapu likana mwa Fumu. ³⁶Sononye ku Yopa kukawa msambizi zina lakhe Tabita [ilo pachinthanguni likung'anamla" Dolika"] Mwana kazi uyonyene wakachitanga milimo yiwemi nkhanu nakupeleka vyawanangwa kovwila wakavu .

³⁷Panyengo yilanye waka lwara chomene ndaponye wakiza wafwa;Palanyene wakiza wamgegesya iyenye,wakaya kalisunga mchipinda chapachanya.³⁸Lida wakawa pafupi na Yopa,Ntheulanyene wasambiri wakati wapulika kutinyene Petrosi wali ku Lida ,wakatuma wanthu wawiri kwaiyonyene,taweya wendesye wize kuno." ³⁹Petrosi wakaluta walanyene.Palanye wakati wafika,wakamtolera mchipinda chapachanya,Ndaponye vyokolo vyose vikimilira ku mzingilizga iyenye,uku wakulira nakumlongola malaya ayonye Dolika wakasonanga apo wakawa wachali nawo. ⁴⁰Petilosu wakawa funya wose kuwalo mu chipinda chilanye, wakanjikama pasi, ndaponye wakalomba;ndapo, wakasendelera kunthupi, wakati," Tabita, wuka." ndapo wakabenula maso,ndaponye wakawona Petilosu wankhazikika. ⁴¹Petilosu wakamukola woko na kumuwuskira muchanya;Nthewula wakawchema wasambiri navyokolo vila, nakumupereka wamoyo kwa iwo ⁴²Makani aghanye ghakamanyikwa mose mu Yopa, ndaponye wanthu wanandi wakupulika na Fumu. ⁴³Vikachitika aponye Petilosu wakiza wankhara mazuwa ghanandi mu Yopa na munthu uyonye zinilankhe lika chemeka Simoni, wa vipapa.

Chapter 10

¹Ndapo mukawa munthu yumuza mu Kesareya, zina lankhe Korneliyo, Kenturioni wa liwanja ilo likiza ka chemeka la Italiya. ²Ndapo pakiza kawa munthu wakusopa, na wokopa chiyuta pakumozza na nyumba yankhe yose, uyonyene wakiza chityira wa nthu vya lusungu vinandi, ndapo wakiza walomba kwa chiyuta nyengo zose. ³Ndapo wakiza wa wona mboni woni pa kweru pa dazi, la chinkhonde na chinayi la muhanya mungelo wa chiyuta wakiza wa njila kwa iyonye. Akiza wa nena nayo, "Koneliyo!" ⁴Ndapo iyo wakiza muwoneska na kopa nkhami wakatinene, "chichi, Fumu?" Ndapo wakiza nena nayo, "Marumbo ghako na vya lusungu vyako vili kwiza kakwera kuwa chikumbusya pambere pa chiyuta. ⁵Ndapo sono wize uwatume wanthu ku Yopa, kuya katora munthu yumoza Simoni uyonyene wakutyika Petulosi. ⁶Ndapo uyonyene wakupajwa ku munthu simoni, munyuki, nyumba yankhe yiluzakawa mu mphepete mwa nyanja, "Ndapo paranye mungero uyo wakiza nena nayo wakiza ruta wakiza chema wawiri wa wateweti wa munyumba yankhe, na nkondo wakusopa wa awo wakiza muteweteranga rutaruta. ⁸Ndaponye wakati wawakonkhoska vyose wakiza watumizga ku yopa. ⁹Kwene na machero achali kwenda, mu nthowa na kufika kufupi ku kaya Petulosi wakiza kakwera pa nyumba pachanya kuya karomba pa dazi la nambara sikisi. ¹⁰Ndapo njara yikiza yamukoma ndapo waka nkhumba kurya, kwene achali kunozga, kukiza muwira chizgumbu, ¹¹Ndapo wakiza wawona ku chanya kukiza kwanjulika na chinjaro, chinyankhe chikunkhira nga ni buku likulu, likinkhila pasi na makona Folo. ¹²Umonyene mukiza kawa nyama zose za marundi folo na vya kwenda vya pasi, na viyuni vya mu chanya. ¹³Ndapo kukiza kiza lizgu kwa uyo: kutinye "Nyamuka, Petulosi, koma ndapo wize urye." ¹⁴Ndapo kwene Petulosi wakizati, "Nthena awe, Fumu; pakutinye nindamanye kurya upopo na kwambura kuphotoka." ¹⁵Ndapo lizgu likiza lanenaso nayo kawili: "Ivyonye chiyuta wakikwizaviphotola, ureke kutinye ni vya upopo." ¹⁶Ndapo ichi chikiza katatu; ndapo aponye nenapo chiyawiro chikiza cha nyamulikira ku chanya. ¹⁷Kwene Petulosi wakiza akawa a chali kukangana nkhami, na ukonyene yikuyiran mboniwoni, iyonyene ya ngwiza yawona Ehena wanalume awo wakiza watumika na kone liyo wakiza wafumbilira nyumba. ¹⁸Wakiza wimilila pa chipata ndapo wakiza wachema na kufumba usange Simoni, uyonyene wakutyika Petulosi, wakwiza wa panjwa ukonye. ¹⁹Ndaponye Petulosi akaya achali aku aghana ghana na mboniwoni, Mizimu yikiza yanena nayo, "Ena, wanalume wa tatu wakupenja imwenye. ²⁰Kwene wukanga ikhanga ndapo wize ulute nawe kwambura ku dakikana, pakutinye niza nawatuma ndine." ²¹Ndapo Petulosi wakiza wankhira ku wanalume ndaponye wakiza wati. "Wonani uyonye mkwiza mumupenja ndine pano, chifukwa ichonyene mwizira nchivichi?" ²²Ndapo wakizati, "Kenturioni koneliyo, munthu wakunyoloka na wakopa chiyuta, na warumbiri luwemimu mutundu wose wa wa Yuda wakiza layizgaki na mungero mtuwa kuti wize wamuchemere ku nyumba yankhe, ndapo wize wamupulike mazgo kwa imwenye." ²³Nthewura Petulosi wakati wiza wa chemera mkati wakiza wawapanjwiska. ndapo namachero wakiza nyamuka wakaruta nawo, ndapo wanyankhe wa wabale wa kuyopa wakiza wadongozga nayo. ²⁴Ndapo namachero wakiza wanjira mu Kesareya, ndapo koneliyo wakiza walindizga wakiza wawawungnsia, mbumba yanke na wabwezi wakhe wenekoweneko. ²⁵Ndapo wakawa wa chali ku njira Petulosi, Koneliyo ngawakumutemerera nga wakuwa mu ma lundi ghankhe, nakwiza kumurambira. ²⁶Ndapo Petulosi wakiza wamunyamuska, wakati, "Imilira! nane namweneko nili munthu." ²⁷Ndapo wachali kudumbirana nayo, wakiza wanjila na kusanga wanandi wawungana pakumozza. ²⁸Ndapo wakiza wanene nawo, "Imwenye mwa weneko mukumanya kutinye ntchamuzilo kutinye munthu uyonyene ni Muyudsa wize wenderane nayo wa mtundu wunyankhe panyankhe kucheza nayo. Kwene chiyuta wakiza nilongola inenye kuti nize nileke kumunena munthu na yumo kutinye ni mu popo panyankhe wambura kumphotoka. ²⁹Ndapo chifukwa ichinye nkhami na chemeka nkhami kwambura kususka, Nthewura nkhumfumba ichonyene mwiza mwani chemera." ³⁰Koneliyo wakatinene, "ghalutapo madazi Folo panyengo yene yiyo, nkhami nalomba malulombo gha namise mu nyumba yane; ndapo nkhami na lingiska, munthu munjilira wakunkhabuka wakiza milira pa nthazi pa inenye. ³¹Ndaponye wakizati, 'Koneliyo, kuromba kwako kwiza kwapulikika kwa chiyuta, ndapo vya lusungu vyako viza vakumbukika pa nthazi pa chiyuta. ³²Nthewula wize umutume ku Yopa, ukize umucheme Simoni uyonyene wa kutika Petulosi. iyenye wakupanjwa mu nyumba ya Simoni, munyuki mu phepete mwa yanja.' ³³Nthewula mwaluwilo nkhami tuma kwa iwenye. Ndapo wiza wachita makora pakutinyene wiza. Nthewura sono ise tose tili pano panthazi pa chiyuta, kupulika vyose ivyonyene vili kukurongoreka na Fumu kutinye yize yiyowoye. ³⁴Ndapo Petulosi waki wa benula mulomo wankhe wakatinene, "Nkwakuneneska kutinye chiyuta nimulumba chisko hawe. ³⁵Ndapo kwene mu mitundu yose uyonyene wakumopa na ku chita ulunji ngwa mapokelereko kwa iyonye. ³⁶Mazgo agho wakiza watumizga ku wana wa Isilayeli, pakiza ku mphalazga ivangeli la mtende na Yesu khirisitu, inyenye ni Fumu ya wose. ³⁷Makani aghonyene imwe mwaweneko mukiza mwa ghamanya, aghonyene ghakiza gha pharazhika mu Yudeya mose, kwamba ku Galileya, pamanyuma pa ubabatizo uwonyene Yohani wakiza wawuzganga; ³⁸Ndapo umonyene

Chiyuta wakiza muphakazgira Yeso wa ku Nazareti, na Mzimu mutuwa ndapo na nkhangono. uyonyene wakiza kendendekanga na kwiza chita uwemi na kuchizga wose wakusuzgika na Satana, ndaponye chiyuta waka nawo. ³⁹Ndapo ise tili wa kaboni na vyose ivyonyene Yeso wakiza wachitanga, mu charu cha Yudeya na mu Yerusaremu. uyonyene wakiza wamukoma naku mupayika pa nkhu, ⁴⁰Aponye chiyuta wakiza munyamuska ghakati gha njumphapo madazi ghatatu, ndapo wakiza muzomerezga na kumulongora pa kweru, ⁴¹Kuwanthu wose hawe, kwene ku wakaboni wakusoreka pa kwamba na chiyuta_ kwa ise ta weneko tikaryas na kumwa nayo wakati wawuka kuwa ku fwa. ⁴²Ndapo wakiza watilangulira kupharazga ku wanthu na kwiza kupanikizga kutinyene uyonyene ndiyo ngwakwimikika na chiyuta kuya mweruzgi wa ewa moyo na wokufwa. ⁴³Kwa iwonye wa Pulofeti wose wakiza mu panikizgira, kutinyene yose uyonyene wakupulikana nayo wakwiza kupokera mu zina lankhe na kwiza ka gawokeraka ku zvakwananga. ⁴⁴Petulosi wakaya wachali kuyowoya mazgu agha, mzimu mutuwa wukiza wira pa wose awonyene wakiuza pulikanga mazgu. ⁴⁵Ndapo wakutora awonye mba chipulikano wakiza zizwa_ wose awo wakiza na Petulosi_ pakati pa wa mitundu wuwo chawanangwa cha mzimu mutuwa chikiza chapungulikira. ⁴⁶Ntchifukwa wakiza wapulikanga wakuyowoya na malirimi na kukuzga chiyuta penepapo Petulosi wakatinyene, ⁴⁷"Kasi munthu wakumanya kukanizga manji, kitinyene aw wareke ku babatizgika, awanyene swize wapokere mzimu mtuwa nga ndise?" ⁴⁸Ndapo wakiza wanenera kuti wa babatizgike mzina la Yeso khirisitu, Aponyene wakiza muweya kutinyene wandize watandarepo nawo madazi ghanyankhe.

Chapter 11

¹Wakutumika na wakupulikana awonye wakawa mu charu cha Yuda wakapulikana kutinye wamiyundu nawo wize wapokere mazgu gha chiyuta. ²Paranyene Petulsi wakiza wakwera ku Yerusalemu, wose awonye wakawa wakutoleka wakamu wuska iyenye; ³Wakati, "Twenye ukaluta ku wa nthu wambura kukotoleka na kurya nawonye pa moza!" ⁴Nthewura Petulosi wakiza wa wakonkhoskera makani ghosenye na umo vikachitikira, wakiza wati, ⁵"Paranye nkhalombangamu msumba wa Yopa, mboniwono yikiza yanizira, nkhawona chinthu chikwinkha kufuma ku chanya chili ngandi saluyikulu nkhani yakorereka pa ma wondo ghanayi. chikiza chafika aponye nkhwana ine. ⁶Nkhiza naiawiska mukati mwankhenye. Nkhawona nyama za malundi gha nayi_ vikoko vya mu nthondo,, vyakunkhwawa psi, ndaposo na viyuni vya mudera. ⁷Nthewura nkhisza napulika lizgu likunifumba inenye kutinye, 'Wuka, Petulosi; koma ndapo uryenge!' ⁸nkhisza nazgola nati, 'Nthena awe, Fumu; Napanthini pose pakutinye na kale ni ndaryepo chinthu cha ukazuzi.' ⁹Lizgu likiza lyayowoyaso kufuma ku chanya, ' kutinye ichonyene chiyuta waphotora, Ureke kunena kutinye nchaukazuzi.' ¹⁰Mboniwoni iyinye yikiza yawoneka ka tatu, ndapo chinthu chira nye chikiza chakwerela ku chanya. ¹¹Pa ora, leneira wanthu wa tatu wakiza wafika pa nyumba iyonye; nkhanpanjwangamo wakutumika kwa inenye kufumu ku msumba wa Kesariya. ¹²Mzimu wukiza wanifumba kutinye ndiritu nawo kwanbura kuziurika, Wakupulikana waranye wankhonde na yumoza nawo wakaruta nano . ndapo tose pamoza tikiza taluta na kunjira mu nyumba. ¹³Iyonye wakiza watifumba na umo wakaliwonera nthenga la chiyuta ilonye likimilira mu nyumba yankhe leneilonye likiza lamfumba lati, 'Watumb wanthu kumusumba wa Yopa kutinye wakamu cheme Simoni uyonye wakuchemeka kutinye Petulosi. ¹⁴Ndapo wizamkufumba mazgu ghene_ aghonye ghizamkuponoska iwe na wa mu nyumba yako yosenye. ¹⁵Nkhati namba ku nena, Mzimu wakupa tulika wukawizira, nga ni umonyene wukatizira na ise nyene pa kudankha. ¹⁶Nkhakumbuka mazgo gha Fumu, aghonye yikiza ya nena ghakuti, 'Yohane waka babatizigika na manji; kwene imwenye muzamuku babatizigika na Mzimu Mtuwa.' ¹⁷Usangenyene chiyuta wakiza wapereka chawanangwa chakulingana waka na ichonye tikapikwa paranye tikapurikanga Fumu Yeso Khirisitu, kasi nkhwana njani inenyene, kutinye ndimikana na chiyuta?" ¹⁸Wakiza wapulika ichinye, wakati waka chete, ndapo waka chindika chiyuta wakati, "Iponye chiyuta wapereke mwawi nakuwamutundu wuwo ching' anamuka mtima na kupokerera umoyo wa muyirayira." ¹⁹Nthewura wakapulika wonye wakabinikira kose kose chifukwa chakuzikizigika ukonye kukawa para Sitefano wakakomekanga wanyankhe wa iwonye wakarutilira na kuya kafika ku chigawa cha Tonike, Kipiro, ndaposo naku msumba wa Antiyoke, wakampharazga makaninye ghawemi kuwa Yuda pera kuwanyankhe hawe. ²⁰Kweni wakiza wapulika, wanyankhe awonye wakafuma ku chigawa cha Kirene wakuruta ku msumba wa Antiyoke waka mpharazga mazgu gha Fumu Yeso nakuwa mtundu wuwonye. ²¹Nkhongono ya Fumu yikawa nawo; ndapo chiwuru cha wanthu chikapulika na ku nga' namukira kwa Fumu. ²²Makani aghanye ghakaya kafika na ku mpingo wa chiyuta uwonyene ukawa mu Yerusalemu, ndaponye ukatuma Baranaba ku msumba wa Antiyoke. ²³Wikiza wati wafika wakawona milimo ya chiyuta yakuzizwiska iyonye yikachikanga mukati mu wanthu nthewura wakasekerera wakawa chiska kutinye waskepererane na Fumu ndaposo wawenye wakugomezgeka nadi. ²⁴Wakawa munthu wakuzura na mzimu wakupatulika ndaposo wakawa munthu wa chipulikano, wanthu wa nandi wakapulikana na Fumu. ²⁵Baranaba wakiza waruta ku musumba wa Tariso kuya kamupenja Sauli. ²⁶Wakati wa musanga, wakiza nayonye kumusumba wa Antiyoke. chilimika chosenye chamusuma wose wawiri wakankhara mwenemuranye mu mpingo wa chiyuta wakasambizga mawumba gha wanthu. ni musumba wa Antiyoke mwenemumonye wasambiri wakendanga kuchemeka kutinye wa Khirisitu. ²⁷Mumazuwa gharenye nchimi zinyankhe zikiza zankhira kufuma ku Yerusalemu kuya kumusumba wa Antiyoke. ²⁸Yumoza wa nchimi, zilanye wakawa Agabu, wakimilira ndapo na nkhangono za Mzimu waku phara vyaku nthazi kutinye njara yikuru yiti yiwenge mu charu chose. njara iyinyene yikawako mu ora yakuwusa kwa kesare kilaundiyo. ²⁹Wasambiri, wakiza wadumura, kutinye mutnhu yose watumizge chose ichonye wangawa nacho chakovwilira wa khirisitu wanyawo awonye wakankharanga mu charu cha Yudeya. ³⁰Wakiza wa chita ichinye, ndapo wakatumizga ndilama ku walara wa mpingo mu mawoko gha Balanaba na Sauli.

Chapter 12

¹Para nyengo iyinye Helode Karonga wakamba kusuzga wa Khirisitu wa nyankhe wa mpingo. ²Wakiza wamudumula mutu Yakhobe mukulu wa Yohane. ³Palanye wakawona kuti ichinye chikawa kondweska wa Yuda, wakiza wamukora na Peturosi wuwo. Pakawa panyengo ya vingwa vyambura chirungo. ⁴Wakamuwika mu gadi, wakawikako mpingo ya wankhondo yinayi kumusungilira mpingo uli wose na wasilikali wanayi; wakaghanaghana kumutolera panthazi pa wanthu panyumba ya chiphikilo cha pasika. ⁵Nthewura Petulosi wakiza wawikika mu gadi, kwene wanthu wose wa mpingo wa chiyuta wakafwirilapo kumurombera. ⁶Na usiko pambere Herode wa ndamufunye Petulosi kuya keruzgika, Petulosi waka gona tulo pakati pa wasilikali wawiri, awonye wakamusungiliranga wakiza wa mukaka na mawunyolo ghawiri. ndapo pamulyango wa nyumba yawakaidi naponye wakawikapo wakawikapo walinda wawili. ⁷Mwama buchibuchi nthenga lya chiyuta likiza la milira pambere pankhe, ndapo kugweruka kukawara myumba ya wa kayidi. ndaponye Petulosi wakamupamantha pa chiwegha likamunyamuska rikati, "nyamuka luwiro," mwaluwiro mawunyoroghakavulika mumawoko ghankhe." ⁸Nthewura nthenga lyakuchanya likamufumba likati, "Jiphinya ramba wakonye nakuvyara vilato vyako." Petulosi wakiza wachita nthewura. ndaponye nthenga lira likati, "phemeska chidiko chako unirondezge ine." ⁹Petulosi wakiza warondezga nthenga lilanye nakufuma kuwaro. kutinye wakamanya hawe kutinyene chinthu ichonuye wakachita mu nthenga lankhe chikawa cha unenesko. kwene wakaghanaghana kutinye wakawona mboni woni. ¹⁰Wakawanjumphwa wa mpingo wa linda wakwamba ndaposo nawa chiwiri, ndaponye pawumaloro wakafika pa chijalo chavhisulo ichonye chikulozga kumusumba; chinjaro chikanjulika chenka ndaponye ewakafuma kuwaro. Wakenda na kunkhilira mgurwe, wa mu msumba aponye nthenga lika mureka. ¹¹Nthewura Petulosi wakamanyiska ichonyene chikachitika, wakati, "Sono ndaponye nkhumanyiska nadi kutinye Fumu lyangunitumira nthenga lyake ndapo lyaniponoska ku nkhangono zga Helode, nakuvinthu vyose ivyonye wa Yyda waka ghanaghananga kuni chitira." ¹²Wakati wamanya ichinye, wakaluta kunyumba ya Mariya mama wa Yohane, Mariko, Wanthu wanandi wakawungana mnyumba yiranye ndapo wakarombanga. ¹³Wakankhung'uska pa chi njaro chapa waro, ndapo musungwana zina lake Roda wakiza kwiza wonako. ¹⁴Wakaghamanya mazgo gha Petulosi, ndapo wakondwa nkhanu wakabwerenkhanya mukati kwambura nakunjulira muryango, wakawafumba akati, Petulosi wimilira pa muryango. ¹⁵Wakamuzgara wakati, "wafuntha iwe." wakankhomekezagapo wakati nadi nkhuneneska. Nthewura wakati, "ndi nthenga la chiyuta." ¹⁶Nthewura Petulosi wakalutilira ku nkhang'uska, pa manyuma wakajulako chijaro, ndaponye wakati wamu wona wakazizga nkhanu. ¹⁷Petulosi wakawa chetamiska na woko wakati nkharani chete, ndapo wakawa konkhoskera vyose na umonye Fumu yikamu fumyira mu gadi. wakati, "mumufumbe Yakhobe na wa dada." ndaponye wakafumapo wakaruta kunyankhe. ¹⁸Kukati kwacha, chiwawa chikuru chikawuka mukati muwa silikari wakafumbana wakati kasi nchichi ichonye chamuwira Petulosi. ¹⁹Helode wakarangura kutinye wampenjelere nkhanu, kwene kutinye wakamusanga hawe, wakawafumuska walinda wara ndapo wakarangura kutinye iwo ndawonyene wakomeke. pamanyuma Helode wakankhilira kufuma ku charu cha Yuda wakankhara msumba wa Kesaliya. ²⁰Helode wakakalipira nkhanu wa nthu wa mu charu cha Tire na cha Sidoni. Nthewura wanthu waranye wakatuma wumba kukaya muwona, pakwamba ewakawonga mtima wa Bulasito, nduna ya Karonga kutinye yiwe pamoza nawo, Nthewura wAkaluta kutinye wakazomerezge vya mtende chifukwa charo vchawonye chikapokanga vyakurya kufuma mu charu cvhawa Karonga. ²¹Padazi lya kutemeka Helode wakavyara mu njilira wankhe wa ufumu nakunkhara pa chizumbe chankhe; wakiza wa wayowoyera wanthu. ²²Ndapo wanthu waka chemerezga wakati, "ilyo nye ni lizgu la chiyuta noti munthu hawe!"

²³Mwamabuchibuchi nthenga lya Fumu likamutimba, chifukwa wakaleka kumucvhindika Chiyuta; mphorozi zikamulya ndaponye wakafwa. ²⁴Ndapo mazgo gha chiyuta ghakanthandazgika na kukura. ²⁵Ndaponye Baranaba na Sauli wakiza wamarizga uteweti wawo, ndaponye wakawerelako ku Yelusaremu, wakenda ksmutora na Yohane na Mariko wakaruta nayo.

Chapter 13

¹Mupingo wa chiyuta uwonyene wukawa mumusumba wa Atiyoke, ndaponyene mukawa nchimi nawa sambizi. ndapo ni awanye Balanaba, Simiyoni [uyonyene wakazunilika mfipa] , Lusiya wakukilene, manayeni, [uyonyene wakiza warerekela pamozyane nakalonga Helode],ndaponye na Sawuli. ²Aponyene wakasopanga fumu nakuziwizga vyakulya, ndapo mzimu wakupatulika wukiza wati,"mwize mundipatuliskile Balanaba na Sawuli, kumulimonye uwu ndili kuwa chemerako. ³Nthewula wakiza waziwizga vyakulya nakulomba, ndapo wakiza wawikapo mawoko nakuwatumizga kuti walutenge. ⁴Nthewula Balanaba na Sawuli, pakutumika namuzimu wakupatulika, wakikhila kudowoko la Sewukira: kufuma aponye wakalowokera kuchirwa cha kipilo. ⁵Ndapo wakiza wafika pa chilwa cha Salami, ndapo wakiza wamphalazga mazgo ya chiyuta munyumba zakusoperamo zawa Yuda.ndapo wakawa pamoza na Yohani uyonyene wakawa ,movwili wawonye. ⁶Wakasolota muchirwa chose kuyakafika namumu sumba wa Pafo, ukonyene wakiza wasangako Muwukwi yunji, zinalake Bara_Yeso. uyonye watindiyo nchimi ndaponyene, ⁷wakawa mubwezi wa Seregiyo Paulosi, nduna yaku chilwa chiranye, ndunanyene iyi yikawa chema Balanaba na Sawuli, chifukwa nyene nduna yilanyene yikankhumba kupulika mazgo gha chiyuta. ⁸Ndapo Elimasi"mithodwe"[ilonyene ndilo likawa zina lake muchigiliki]wakayezga, kuyiwezgako nduna yilanyene kuchipulikano chakenye. ⁹Kwene Sawuli, uyonyene ni Pawulosi, pakuzula namuzimu wakupatulika, ndapo wakiza wamulawiska nkhanu muwukilano yula ¹⁰Ndapo wakati, iwenye" mwana wasatana, ndiwenye mulwani wa ichonye chose chiweme, iwenye ulukuzula na ulyalya naupusikizi, mazuwa ghanandi ukuyezga kuwung'anamula wunenesko wa fumu, nakuwuzgola kuwa utesi kasi utirekenge pawuli kuyowoyera munthuwa ya fumu?¹¹Wona sono , fumu yiti yikulangenge, ngapo wuti wunkharenge wamuchibulumutira. ndapo wambula kuwona mazuwa nganji."mwama buchi buchi Elumasi yulanye chisi chikulunkhani chikiza chamubenekerera; ndaponyene wakiza wamba kuwulawula waka kupenja mnthu uyonyene wangamu nthaska. ¹²Aponyene nduna yira yikiza yawona icho chikachitika, yikiza yapulikana. ndapo ikiza yaziwizga nkhanu nankhongono ya fumu. ¹³Ndapo Pawulosi pamoza nawanyake wakendanga mu ngalawa kufuma mumusumba wa Pafo, ndapo wakaya kufika mumusumba wa Perega muchigawa cha Pamufiliya. kweni Yohani wakawerera ku Yerusaremu. ¹⁴Pawulosi nyene nawanyankhe wakalutilila kufuma mumusumba wa Peresiya wakalutilila wakayafika mumusumba wa Atiyoke muchigawa chaPisidiya.ndapo pazuwa la sabata wakanjira mnyumba yakusoperamo wakankhara pasi. ¹⁵Wakati wawazga buku lamalango ndapo nchimi zikafumba zikati,"Mwawabali usange muli nawo mazgo ghakuwa nchiska wanthu, tikumufumbanikuti muyo woye." ¹⁶Aponye Pawulosi wakiza wimilira ndapo waka sinizga Woko: ndapowakati,"mwa madoda gha Isiraele na imwenye mukopa chiyuta,pulikani. ¹⁷Chiyuta wa wanthu wa Isiraele wakosora wasekulu ndaponye wakozyora kuwa fuko likulu para nyene wakawa walendo mu charu cha Egipite, ndaponye wakawafumyamo mu charu chira na nkhangono yake yikulu. ¹⁸Ndapo mu vilimika 40 {makhumi gha nayi} wakazizipizgira mu mapopa. ¹⁹Ndaponye wakakoma mitundu yinkhonde na yiwiri mu charu cha kanani, charu chawo wa kawapa wanthu kuwa chiharo chawo. ²⁰Vyose ivinye vikachiyika mu vyaka 450{makumi khumi ghanayi pachanya makhumi ghankonde} ndapo vikati vyanjumpa vilimika ivinyene, Chiyuta wakawapa weruzgi kwiza kifika napa nchimi Samueli. ²¹Wanthu wakampepha kuti wawe na Karonga, ndapo chiyuta wakawapa Sauli mwana wa kishi, wa mu nyumba ya Benjamini, uyonyene wakawa karonga wawonye vyaka 40. ²²Ndapo chiyuta wakatinyene wamusezgapo, wakawapa Davide kuwa karonga wawo. chiyuta wakamulumba iyonyene pakuyowoya, kuti, 'Ndamusanga Davide mwana wa Yese munthu uyonyene wakuyana na mutima wane,ndapo uyonye wizamkuchita vyose ivyonye ine nkhukenumba. ²³Ndimumphapo munthu uyonyene Davide umonyene chiyuta wawuskira Isiraeli mu nthaski, ndiinyene Yeso, kwakuyana na mphangano lakhe. ²⁴Palanye wakawa wandize yeso, Yohani wakawapharazgira wanthu wose Isiraeli naku babatizgika nakuleka zgakwananga zgawo. ²⁵Aponye Yohani wakawa wandamarizge ntchito yake,wakafumba, 'kasi imwenye mukuti inenye ndene njani? kutinye ndine munthu mwene uyo mukulindizga hawe.kweni pulikani,yumozza akwiza pamanyoma pa inenye, uyonyene ine ndilive kwenerera kusutula virato vyake kumalundi. ²⁶Wabali,wana wane mwamphapo ya Abulahamu, na wose awonyene mwa imwenyene wokopa chiyuta,wunthenga uwunyene wa chiponosko watumika kwa isenye. ²⁷Pakuti awonyene wakhara mu Yerusaremu ngwalongozi wawo wakumanya hawe, kuti uyonyene nimponoski. wakupulikiska awe mazgo gha nchimi ghene awonye ghakawelengeka dazi la sabata lililose.Ndapo uli, wakufiska mazgo gha nchimi pakumusuka iyo. ²⁸Nanga uli wakawura kusanga chifukwa mwa iyonye chakuti wakomekere, ndapo wakamuchema Pilato kutinye wamukome. ²⁹Wakati wafiska vyose ivonyene vikalembeka na iyonye, wakamukhizga pa mphinjika na kumuwika mu dindi. ³⁰Kweni nyene chiyuta wakamuzuska kuwakufwa. ³¹Kwama zuwa ghanandi wakawonekera kwa awonyene wakendanga nayo kufuma ku Galileya nakuluta ku Yerusalemu. iwonyene ndiwosono wakaboni wakhe kuwanthu. ³²Isenye tilipano tamuyowoyerani makani ghawemi ghakuti:

ichonye wakarayizga kuwa sekulu ³³Ichinyene chiyuta watifikira ise, tawanaisenye tilinwamphapu yawonyene, pakumuwuska Yeso. Ngandiumo nyene kuli kulembekera mu buku lachiwiri la Masalimo: 'ndiwenye mwana wane, muhanyawuno ndine wuso.' ³⁴Aponye wakanena na vya kumuzuska kuwa kufwa, ndapo kwambura kubwerekhanya muku vunda, wakanenaso kuti: 'Nditi ndikupenge vitumbiko vyakupatulika na vyenecho ivyonyene nkhapangana kumupa Davide.' ³⁵Pachifukwa ichinyene Musalimo linyakhe wakatiso, 'mutimuzomerezgege awe mutuwa winu yuranyene kuti wa vunda.' ³⁶Pakutinye Davide wakutinye wafiska khumbo la chiyuta mu muwilo wakhe, wakafwa: na kusungika pamoza na wiske kulu ndapo wakavunda. ³⁷Kweni iyo nyene chiyuta wakamuwuska kuwa kufwa kuti waka vunda hawe. ³⁸Nthewura imwenye mose, mwa wanyane, mwenemumo tikumumphala zgilani na chigowokero chazakwananga. kutinye malango nga Mozesi gha nga mupanga kutinye iwe uwe mulinju awe. ³⁹Kweni nyene chiyuta ndiionyene wakuzgora kuwa mulunji kwa iyonye wakumugomezga. ⁴⁰Nthewula chenjerani mzire chimuwirani ivyonye nchimi zikuyowoya ivo nyene vikuchitika hawe kwa imwenye: ' ⁴¹Wonani, imwenye mukuhojera, zizwani ndapo mumare petu; pakuti mu mazuwa ghinu, nkuchita mlimo uwonyene kuti nyene mungapulikana, nawo awe usange wangawa fumbani, ' ⁴²Para nyene Paulosi na Baranaba wakafumanga, wanthu wakawapempha kutinye dazi la sabata. aponye wakwiza wiza kawayowoyeraso makani ghene agha. ⁴³Paranye wungano wa mnyumba yakumphephereramo ukati wamara wanandi wa waYuda na wanthu awonyene wakarondezganga chi Yuda, wakalondezga Paulosi na Baranaba, awanye wakayowoya nawo nakuwakhwimiska kuti wakharile mu uchizgi wa chiyuta. ⁴⁴Sabata linyakhe, wanthu wose kufuma mu musumba wakiza wiza kupulika mazgo gha chiyuta. ⁴⁵Paranyene wayuda wakiza wawona chiwulu chawanthu wakiza wazula na sanje, wakayowoya nakususka ivyonyene Paulosi wakapharazganga ndaponye wakamba kumutuka. ⁴⁶Ndapo Pawulosi na Baranaba wakayowoya na chikanga chikulu wakati, 'kukenerera nkhanira kuti mazgo gha chiyuta ghadange kuyowoyeka kwa imwenyene. Sono pakuti mukughakana ndapo mukunjipima mwawene kiti ndimwe wambura kwenerera umoyo wamu yirayira isenyene sono tikuluta kuwa mitundu. ⁴⁷Pakuti Fumu yili kuti rangula, kuti, 'ndili kukwimika kutinye uwe ugweru kuwamitundu mwakuti mwa iwenyene ndiponoske wanthu kuya kafika kukumaliro wa charu. ' ⁴⁸Pala wa mitundu wakupulika ichinyene, wakasekerera na ku chindika mazgu gha chiyuta. ndapo wosenyene awo wakasorekera kuwumoyo wa muyirayira. ⁴⁹Mazgu gha Fumu ghakutandazgika muchigawa chose ichinyene. ⁵⁰Kweni wa Yuda wakakhuwirizga wanakazi wakuzirwa awonyene wakasopanga chiyuta ndapo nawalongozi wanalume wa mu musumba. kutinye wa zikizge Paulosi na Baranaba ndaponye wakawa funya mu chikaya chawo. ⁵¹Kweni Paulosi na Baranaba wakawa kung'unthira chuvu chakumarundi chakumalundi ghawonyene ndapo wakaruta ku Ikoniya. ⁵²Ndapo wa sambili wakazula na chimwemwe na muzimu mutuwa.

Chapter 14

¹Watinye wakifa ku Ikoniya Paulosi na Baranaba wakiza wanjira mu nyumba yakusoperamo yawa Yuda wakiza wampharazga na nkhangono nkhanu mwakuti wanthu wana ndi wa Yuda wamitundu wakiza wapulikana.

²Kwene wa Yuda awonye wakareka kugomezga wakiza wankhuwilizga wamitundu kutinye wawawukire wakupulikana.³Nthewura Paulosi na Baranaba wa nkhamo nyengo yitali, wakiza pharazganga na chikanga pa kweru pakugomezga mwa Fumu, iyonye yikankhozga mazgu gha uchizi aghonyene ghakayowoyanga pakuwapa nkhangono ya ku chitatira vimanyikwiro vya minthondwe na vya kuzizwiska. ⁴Wanthu wa mu msumba wakiza wagawikana; wanyankhe waki wakonkha wa Yuda, wanyankhe wakiza wa kamukonkha wakutumika. ⁵Ndapo pene papo wamitundu na wa Yuda {pamoza na walara} awonye wakiza wadumura kutinye wawasuzge wakutumika na kuwadinya na libwe, ⁶Paranye wakutumika wakiza wamanya ichinye wakiza wachimbilira ku Lisitira na Derebe misumba ya charu cha Likawoniya, naku charu cha kuzingirizga misumba yiranyene, ⁷Kwenekura ndikonyene wakiza wa pharazga unthenga uweme. ⁸Mu Lisitira mukizakharanga munthu wakupendara marundi, mwene uyonye wakawa chiti kufuma kubabika kwa mama wa nkhe, ndapo wakawa kutinye wandize wa ndendepo na kare. ⁹Iyonye wakategherezga apo Paulosi wakiza wa yowoyanga. sono Paulosi wakiza wa dodoliska ndapo wakiza wawona kutinye walinacho chipulikano kutinye wanga chira.

¹⁰Wakiza wachemerezga na mazgu ghakuru wakatinye, "Imilira na marundi ghako." pene papo mnthu yulanye wakadukira mu chanya na kwamba kwenda. ¹¹Paranyenu chiwuru cha wanthu wukawona ichonyene Paulosi waka chita, ukiza wachemerezga, mu Chikirawoniya, wakati wa Chiyuta wankhirila kwa ise mumawonekero ya wanthu. ¹²"Nthewura Baranaba wakamu thya "Zeusi", ndapo Paulosi waka mthya Heremesi, "chifukwa nyene wakawa mlongozi mukuyowoya. ¹³Msofi wa Zeusi, iyonye nyumba ya chiyuta wankhe yikawa kunthazi kwa musumba, wakiza na nkhambako na maluwa pavipata va musumba; ndapo wakankhumba kupereka senmbe pamoza na wanthju. ¹⁴Kwene paranyene wakutumika wara, Baranaba na Paulosi, vyakuvyala vyawo, ndapo ndapo wakaya kanjira mukati mumzinda wa wanthu nakuzaka chemerezga kutinyene lililani kuwaro, ¹⁵Mwa wanthu, kasi mukuchitiravhi chinthu ichinye? isenye nase tili wanthu wama nkhaliro ghamoza, ngandimo nye. tamwizirani nawunthenga uweme mwakutinye muwereko kuvinthu ivi vyawaka muzgokere kwa chiyuta wa moyo, uyonye wakarenga ku chanya, na pasi, na nyanja, ndaposo na vyose ivyonye vilimo. ¹⁶Mumiwiro iyonye yanjumpha, iyonye wakazomerezga mafuko ghose kwenda mnthowa zgawonye. ¹⁷Kwene, nyengo zose wakiza wapereka ukaboni, kutinye iyo waliko pakuchita vinthu viweme iyonyene ewakumupani vura kufuma ku chanya, na vuna panyengo ya kwenerera. wakwiza ku nkholweska mtima yinu na chakulya na chimwemwe."

¹⁸Nanga wakayowoya mazgo aghanye, Paulosi na Baranaba ndapowuli kutinye chikawa chipusu hawe kukanizga wanthu waranye kupereka sembe kwa iyonyene. ¹⁹Wa Yuda waji wakiza kafuma ku Antiyoke wa ku Pisidiya na Ikoniya. wakatinye wakhuwirizga wanthu. wakiza wa mudinya Paulosi na libwe na kumuguzira kuwaro kwa msumba, chifukwa wakiza kaghanaghana kutinye wafwa, ²⁰Kwene paranye wasambiri wakati wamuzingirizga, wakawuka ndapo wakawereraso mu msumba, na ma chero ghankhe Paulosi wakiza waluta ku msumba wa Derebe pamoza na Baranaba. ²¹Wakati nyene wapharazga unthenga uweme mu msumba ura, nakuzgora wanandi kuwa ewasambiri, wakabwerenkanya ku Lisitira, na Ikoniya na Antiyoke. ²²Wakankhomeska mtima yawa sambiri waranye kuwachiska kutinye wankhalire mu chipulikano, pakuyowoya kutinye, "Tikwenera kwenda muvisuzgo vinandi kutinhye tikanjira mu Ufumu waku chanya." ²³Wakatinye wimika warara aponye pose pakawab mpingo, ndapo wakati wakuomba na kuziwizga kurya, wakizawapereka kwa fumu iyonye wakapulikana nayo. ²⁴Wakatinye wasorata mu Pisidiya wakiza ku pa Mfiliya. ²⁵Ndapo wakati wa pharazga mazgu gha chiyuta mu msumba wa Perega wakizaka nkhirira ku dowoko la Ataliya. ²⁶Kufuma ukonye wakanjira mu ngarawa na ku bwerenkanyaso ku Antiyoke, kwenekura wakawapereka mu uchizi wa chiyuta pa mlimo uwonye wakawufiska. ²⁷Paranyene wakafika, wakawunganya wa mpingo pamoza ndapo wakawakonkhoskera vyose ivyonye chiyuta wakachita na iwonyer na umonye wakajulira chanjaro chachipulikano ku wa mitundu.

²⁸Nthewura wakiza wakhara kwenekura nyengo yitali na wasambili wankhe

Chapter 15

¹Kwene wanthu wanji wakiza wafuma ku chigawa cha Yudeya wakasambizganga wa khirisitu, kutinye, "kwambura kutinye mukotoleke kwakuyana na marango gha Mozesi, mulive kumanya kuponoskeka." ²Kwene Paulosi na Baranaba wakasuskana nawo nkhanu nthewura kukanozgeka kutinye wanji wa iwonye. walute ku Yerusalemu pamoza na Paulosi na Baranaba, kuya kakumana nawakutumika na walala pa makani agha.

³Nthewura mpingo ukatinye wa waperekezga wakasorota mu chigawa cha Fonike na mu msumba wa Samariya na kuwakonkhoskera wa khirisitu wa mwenemumo na umonye wa mitundu wang'anamukira ndaponye makani agha wakakondweska nagho nkhanu wakhrisitu wosenye. ⁴Paranye wakiza wafika ku Yelusaremu, wa mpingo wa chiyuta pamoza na wakutumika ndaponye na walala, wakawapokerela makora he Paulosi na Baranaba wakawakonkhoskera vyose ivyonye chiyuta wakawachitira. ⁵Kwenenye wa khristu wanyankhe wene awo, wakazgoka kufuma mu chigawa cha wa Falisi, wakawuka wakati nchakwenerera kutinye, "wanthu walara wakotoreke na kukonmkha ma rango gha Mozesi." ⁶Wakutumika na walara wakawungana pamoza nakulanguruka na makani agha. ⁷Paranye wakati warimbana nkhanu, Petulosi wakawuka wakawa fumba wakati, "Mwawanyane, mukumanya kutinye mnyengo zakare chiyuta wakanisora ine mkati mwinu kutinye na mlomo wane wamitundu wapulikiremo mazgo ghaweme mwakuti wapulikane. ⁸Ndapo chiyuta, uyu wakumanya mitima, ya wanthu wakunkhozgera pakuwapa muzimu wakupatulika, nga ndiumonye wakatipira na ise wuwo. ⁹Ndapo kutinye wakapambaniskapo pakati pa iwo na ise hawe chifukwa cha chipulikano. ¹⁰Nthewura kasi mukumuyezgera chi chiyuta, pakuwatwikiska katundu wa khirisitu mwene uyo wasekuru wakawavye kumanya kuyegha nanga ndise? ¹¹Kwenenye tikupulikana kutinye ise na iwo tikuphokwera mu uchizi wa FumuYeso, iyonye ni nthowa." ¹²Ndaponye chiwuru chose cha wanthu chikankharawa ka chete ukategherezga waka kwa Baranaba na kwa Paulosi aponye wakawa kokhoskera vimanyikwiro vyose na vyaminthondwe ivyonye chiyuta wakawa chitira mukati mwa wa mitundu. ¹³Wakatinye wamara ku nena, Yakhobe wakazgora wakati, "Mwawanyane, pulikani kwa ine nyene. ¹⁴Simoni wamukonkhoskera kare umonyene chiyuta wakakumbukira wamitundu kutinye mwa iwonye wajitoreremo wanthu kutinyene wize wawe wake na wake" ¹⁵Ndapo mazgu ghawazi nchimi ghakuzomerezga nkhanira na ichi nga ni um, onye kuli kurembekera kutinye, ¹⁶"Pamanyuma pa ichi tamukuwera, ndaponye tizamu zengaso nyumba ya Davide iyonye yilu kuwa ndiza muzengaso mahemi ghankhe nakuyizgora kuwa nyumba yipya. ¹⁷Mwakuti awonye wakankharapo mukati mu wanthu wayipenje Fumu yinya na wamitundu wose wene awo wakusopa mzina lane." ¹⁸Ndimonye yikunenera Fumu, yeneiyonye yikapharazga makani gha kwamba papo kare. ¹⁹Nthewura, wakatinye wudumuliwo wane ngwakuti tireke kusuzga wamitundu awonye wakuzgokera kwa chiyuta. ²⁰Kwene tiwarembere waka kutinye wajikanizge ku chose ichonye nchakuzugika na vikoze, ku uzaghalu, na ivyonyene wanyonga waka ndaponye na ndfopa. ²¹Chifukwa kufuma lero marango gha Mozesi ghali nawo wanthu awonye wakuwa wazga dazi lose la sabata munyumba zawo zakusoperamo ndapio mazgu ghankhe ghaku pharazgika mu msumba uli wose." ²²Penepapo kukapimika kuweme ku wakutumika na walara, pamoza na mpingo wose, kutinye wasore wanthu mukati mwawonye na kuwa tuma kumusumba wa Antiyoke pamoza na Paulosi na Baranaba, wakasora Yuda uyonyene wakutyika Baranaba, na Sila, wene awo wakawa wachilongozi mukati, mu wanyawo. ²³Wakawayeghesa karata mwene uyonye wakaremba wakati, Isenye tawa kutumika pamoza nawa lara tikumutawuzgani imwenye mwa wa nyinthu "wakufuma mu wamituyindu mwawene imwe muli mu msumba wa Antiyoke, wa Siliya, nawa Kilikiya: Tamutawuzgani!" ²⁴Ngani umonye tiza tapulikira kutinye wanyinthu wanyankhe wakutumika mwa isenye, wakumusungani na lizgo na kumuyimbani maghano nghano ghinu nanga isenye, tikawavye na kuwatuma. ²⁵Pakuwungana tose pa moza tazomerezgana kuwatuma wanthu awa kwa imwenye, pamoza nawakutumika winthu Baranaba na Paulosi, ²⁶"Wanthu waranyene walunjipereka nkhanira _nkhanira kwa Fumu yinthu Yeso khirisitu" ²⁷Nthewura tamutumirani Yuda na Sillasi, ndiwoyene wati wamfumbani na mlomo wawo. ²⁸Pakutinye Mzimu Wakupatulika pamuza na isetazomerezga kutinye tize tileke kuwika kwa imwe katundu mzito: ²⁹Padera pa ivyonye vya ku bwerenkanya vyene ivyonyene ndikunjikanizga ku chose ichonye nchakukazguzika, ku ndopa, kuvinyama ivyo wa nyonga waka ndapo na kluwuzga ghali nchimwemwe usange, mukuchita ivinye nkharani makora he." ³⁰Nthewura, wanthu wara wakaluta, wakankhilira ku msumba wa Antiyoke; ³¹wakatinye wawunjika mpingo wose, wakapereka karata yura. Wakatinye wawazga, ndapo wakakondwa nkhanu na ku nkhwimiskika. ³²Kwene nye Yuda na Sila weneawonye wakawaso nchimi, wakafumbanaso nkhanu na kuwankhwimiska wa khirisitu wa nyawo. ³³Wakatinye wankharapo nawo madazi ghanyankhe wakarayirana nawo naku bwerenkanya ku wanyawo awonye waka wa ³⁴tuma. ³⁵Kwene Paulosi na Baranaba wakankhara mwenemura mu msumba wa Antiyoke, wakasambizganga na kupharazga (pamoza na wa nyawo wa na ndi) mazgu gha Chiyuta. ³⁶Kwene pa manyuma pa ma dazi ghanyankhe Paulosi waka fumba

Baranaba,"Tiye tikabwerenkanyeso tikawone wanyinthu mu msumba iyonyene tikapharazgamo mazgo gha Fumu, tikawone umonye waliri." ³⁷Baranaba wakankhumba kuruta na Yohani, Mariko chikawa chiwemi hawe. ³⁸Kwene nyene Paulosi waka patukana nawo mu msumba wa pamfiliya ndapo kuti wakamalizgana nawo mlimo wura hawe. ³⁹Pakawuka kususkana kukulu nkhani,nthewura wakapatukana Baranaba wakatolana na Yohani Mariko ndapo wakarazga ku chirwa cha Kipro. ⁴⁰Nthewura wakhiristu wanyawo wakatinye wawarombera uchizi wa Fumu Paulosi na Sila wikaluta. ⁴¹Ndaponye wakasolota mchigawa cha Siliya na Kilikiya, wakawankhwimiska wanthu mu mpingo.

Chapter 16

¹Kufuma paranyene Paulosi wakiza wiza kumusumba ea Delebe nawa Lisitira, ndaponye msambili yumoza zina lankheTimote wa kankharanga kulanye, nyina wakawa mu khirisitu wa fuku lya chiyuta ndaponye wise wakawa mu Giliki. ²Timote wakawa na rumbiri ruwemi nkhanu mu wa nkhiristu wa mu msumba wa Lisitira na wa Ikoniya. ³Paulosi wakankhumba kutinye wendenge nayo,nthewura wakamukotora chifukwa chawa Yuda wose zawonye wakawa mumaro ghara, wakamumanya kuti wese wawo nimu Giriki.⁴Wakenda na kuphoyota mu msumba,wakaperekanga marango agonyde ghanozgeka na wakutumika na walala pa ungano wa mu Yelusaremu.wakawa phalira wanthu kutinye waghasungilirenge. ⁵Nthewura mpingo yikakuranga mu chipulikano ndaponye unandi wa wanthu ukendanga dazi na dazi⁶Paulosi wakawa kaswili wakuluta mchigawa cha Firigiya na cha Galatiya,Mzimu Wakupatulika wakawakanizga kutinyene wareke ku pharazga mu chigawa cha Asiya. ⁷Wakatinyene wafika mu chigawa cha Misiya, wakayezgeka kuwa mu chigawa cha Bitiniya kwene kutinye Mzimu wa Yeso ukawa zomerezga awe. ⁸Pakujumpha mu chigawa cha Misiya wakankhalira ku chambuko cha Trowasi.⁹Nausiku: mbonowoni yikamuwonekera Paulosi wakamuwona munthu wa ,mu chigaea cha Mikidoniya wakwimilira na kumuweyerela kutinyene"Ambukani kuno ku Makidoniya mwize ka tovwile."¹⁰Wakati wawona mboniwoni iyinyene,mwaruwilo tikankhumba kuluta ku chigawa chiranyene cha Makidoniya, tikafikapo kitinye chiyuta wati chemera kuya kapharazga makani ghawemi.¹¹Tikatinye tenda mu ngarawa kufuma pa cha mbuko cha Tulowasi, tikenda kuya ku charu cha Samotarake, ndaponyene nama chero ghanke tikiza taluta kumusumba wa Neyapoli. ¹²Pakufuma paranyene tikiza ku msumba wa Filipi wene uwo ndimusumba ukulu mu chigawa cha Makidoniya, ndaposo ndichinkhazi chikulu cha waroma tikankharasmo madazi ghanji.¹³Ndaponye padazi la Sabata tikafumura kuwaro kwa msumba na kuya mephepete mwadambo mwenemumo tika ghanaghana kutinye ndumo muli malo ghaku soperamo. Tikankhafra pasi ndaponye tikapharazga kuwanakazi awonye wakawungana paranyene.¹⁴Ndaponye yumoza wa wana kaziawo wakatipulika wakawa Lidiya,wamuchigawa chaTiyatira,uyonye waka guliskanga salu ziswesi, ndapo wakawa mwanakazi wakusopa chiyuta,Fumu yikanjura mtima wa mwanakazi uyonye nkhopulikisiska mazgo aghonye Paulosi wakapharazganga. ¹⁵Uyonye pamoza na wamunyumba yankhe waka babatizika,wakatiweya, wakatinyene,"usange mwandipima kutinyene ndili wamagomezgeko vwa Fumu, zanginge muzakankhare munyumba yane."wakatikoselezga litaluta.¹⁶Aponyene tikalutanga, kumalo kuya kasoperamoMsungwana muzga uyonyene wakawa na mzimu wakuwukwa chifukwa chakuwukwa kwankhe wamutolurasnga sekulu wake usambazi unadi. ¹⁷Msungwana yulanyene wakamurondezga Paulosi na ise wakachemerezga ewakati nyene,"wanthu awanyene mbateweti wa chiyuta. wapachanya nkhanira wene awo wakampharazgirani nthowa ya chiponosko." ¹⁸Madazi ghanandi wakachitanga nthewura.kwene Paulosi, wakakweweka nkhanu,ndapo nye wakazgoka na kuwaphalira mzimu uranyene wakati,"Nkhumphalirani mzina la Yeso Khiristu nkuti fumamo mwa iyo."penepapo mzimu uranyene ukafumamo pa ora leneilo.¹⁹Paranye wenecho wamusungwana yura wakawona kutinye chigomezgo chawo chapokera usambazi chamara wakamukola Paulosi na Sila na kuwatorera ku mphara panthazi pa walala. ²⁰Wakatinyene wiza nawo panthazi paweluzgi, wakatinyene,"awa wanthu mba Yudandapo ewangatimbanizga msumba winthu. ²¹Wakupharazga maluso aghonye ni muziro kwa isenye tawaroma ndaponye titigha pokerele hawe."²²Ndapo muzinda ukanjirapo kuwukira Paulosi na Sila;weluzgi wakalangura kutinye wawavure wakutumika vya vu vwala vyawo nakuwatimba nama chiza. ²³Ndapo wakati wawatimba nkhanu wakawawika mugadi, wakamurayizga mulinda kutinye wawa sunge nkhanu. ²⁴Wakati wapulika mazgo aghonye wakawa wika mu gadi mukachipinda ka mukati wakawa kaka nkhanu malundi ghawomu chinkhuni cha kusompha.²⁵Na usiku pakati Paulosi naSila wakaromba nakumwimbira zisumu chiyuta, wakayidi wakawa tegherezganga. ²⁶Mwamabuchibuchi kukiza chindindindi nkhanu nthewura marufura gha nyumba ya gadi ghakasunkhunika mwaluwiro vijaro vikanjulika,ndapo ma ghunyolo gha wanthu ghose ghakasatulika.²⁷Uyonyene wakalindilanga nyumba ya gadiwakawuka mutulo paranyene wakawona kuti milrango njamwazi, wakakwatura lupanga lwake nakunkhumba ku chinjikoma wakapima kutinye pamo wa kayidi wa chimbira. ²⁸Kwene Paulosi wakachrmerezga na mazgu ghakulu wakatinye leka kunji pweteka, chifukwa tosenye tili mumo."²⁹Mulinda wa wa kayidi yuranyene wakatola nyali yankhe, pakuwona chitenhte wakachimbira mukati, wakawa pa nthazi pa Paulosi na Sila, ³⁰Wakawafumiskira kuwalo nakuwafumba wakatinyene,"mwa madoda kasi ndichitechu kutinye ndiponoskeke?" ³¹Iwonye wakawa mphalirawa katinyene,"Palikana na Fumu Yeso,ndapo utiwuponoskeke, iwenye na nyumba yako."³²Ndapo wakapharazga mazgo gha Fumu kwa iyo na nyumba yankhe yose. ³³Paola liranyene la usiku, mulinda wa wakayidi yuranyene wakasuka vilonda vyawo, ndapo iyo pamoza na wa myumba yankhe wosenyene waka babatizika. ³⁴Nthewura wakawanjizga mnyumba yankhe wakawapa vyakulya iyo pamoza nawamnyumba yake wakasekerera chifukwa

waka pulikana na chiyuta.³⁵Kukati kwacha,weruzgi wakatuma mazgo kuwalala wa wasilikari, wakati," muwasuture wanthu waranye."³⁶Ndaponye mulinda wa munda ya vikondo wakamphalira Paulosi, wakatinyene," werruzgi wanditumila mazgo kutinye nimusuturani. nthewura sono fumaninge mulutenge mumutende."³⁷Paulosi wakazgora wakatinyene,"watitimbira pa nthazi pa wanthu kwambura kuteluzga nakutiponya mugadi,Tawene isenye tili waroma_ kutinye sono wakunkhumba kutifumiskira ku wubende? hawe! nadi kwene iwonyene wenkha ndiwonyene wiza kwiza."³⁸Wasilikari wakaya kuphara mazgo aghonyene kuweruzgi,ndapo weruzgi wakopa wakupulika kutinye wanthu waranye mbaroma wakaya wanyawo.³⁹Weruzgi wakaluta kuyaka pepeska ndaponye wakawaromba kutinye wa wukemo mu msumba.⁴⁰Paulosi na Sira wakafuma mu gadi wakaluta ku nyumba ya Lidiya.kwene kuko wakayakumana nawa khirisitu wa nyawo,wakayowoyera mazgo ghakuwa nkhwimiska ndaponye wakawa koma mu msumba.

Chapter 17

¹Paranyene wakendanga mu msumba wa Amfipoli na wa Apoloniya, wakafika msumba wa Tesalonika, mwenemura mukawa nyumba yawakusoperamo wa Yuda. ²Paulosi wakiza wanjira mnyumba yakusoperamo nga ndi umonyene wakazgowera kuchitanye kwa sabata gha tatu ghakukonkhana waka wakadumbirananga nawonye vyamumaremba³Wakawawa wandulira nakuwa rongora kutinye chikawa chakwenerera kutinye khiristu wakomwe na kuzguka kuwa kufwa.wakati,"Yeso uyonye nkhumpharazgirani uyonye ni nkhiristu."⁴Wanji wakankhorweskeka wakanjibatika kwa Paulosi na Silandaponye mzinda ukuru wa wamitundu awonyene wakasopanga chiyuta pamoza na wanakazi wamagomezgeko wanandi waka.⁵Kwene wa Yuda wakiza wawa na sanje wakawunjika wanthu pasi nkhani weneawo wakuyingayinga waka na kuwuska chivulupu mu msumba. ndapowakayizinga nyumba ya Yasoni, wakapenjngas kumfumiya Paulosi na Sila ku wanthu. ⁶Paranyene wakawura kuwasangamo wakamuguza Yasoni, nawakhirstu wanyankhe nakuya nawonye kuweruzgi mu msumba, wakachemerezga wakati wanthu awonye wakutimbanizga charowizaso nakunonye. ⁷Yasoni wakiza wa wapokerera mnyumba yankhe ndapo wose waku chita ichonye chikupambana na malango ghakesare mwakutinye waliko karonga_munyankhe mwene uyonye ni Yeso."⁸Chifukwa chamazgo aghonye wakankhuwirizga mzinda wa wanthu pamoza naweruzgi wa msumba nthewura pakiza pawa chivulupi. ⁹Yasoni nawanyankhe wakati wapereka chinkhjore wakawa sutura wakiza ruta.¹⁰Kukati kwawa usiku wankhirsitu wanyawa wakiza watuma Paulosi na Sila kuya kumsumba wa Bereyawakatinye wafika wakayanjira mu nyumba yakusoperamo yawa Yuda. ¹¹Kwene wanthu wa msumba uranye wakawa wamaharankhigani kurusa wa msumba wa Tesalanika, pakutinyene wakagha pokera mazgo na mwaphu wose,ndapo zuwa na zuwawakasandanga usange ndimonye vikawiranga ivyonye wakapharazganga Paulosi na Sila. ¹²Wanandi wakiza wapulika, ndapo nawa Griki wamugomezga wanandi wanarume na wanakazi wuwo.¹³Wa Yuda wa msumba wa Tesalanika wakatinye wapulika kutinye mazgo gha chiyuta ghampharazgika na Paulosi na mu msumba wa Bereya wuwo namoso wakiza wiza, wakamba kutimbanizga wanthu nakunkhuwirizga mizinda. ¹⁴Mwaluwiro wa khirsitu wakamutumizga Paulosi kuya ku nyanja,kwene Sila na Timoteyo wakankhara mwenemura mju msumba wa Bereya. ¹⁵Wanthu awonyene wakamuperekezganga Paulosi wakarongozanga nayo mpaka naku msumba wa Ateni, wakabwerenkanya kumusumba wa Bereya,Paulosi wakawanenera kutinye Sila na Timoteyo wendeskenge wize kuno¹⁶Sono Paulosi wa chiri kuwalindilira mu msumba wa Ateni mtima wankhe ukatopoka paranyewakawona kutinye mu msumba uranye mwiza mwazura vikoze. ¹⁷Nthewura wakasuskananga na wa Yuda mnyumba yakusoperamo nawsanthu awonye wakusopa mwenemumo, ndapo dazi nadzi wakasuskananga na wanthu mu misika awonyene wakakumananga nawo.¹⁸Ndapo wanthu wakusambira nkhani wa mpingo wa waEpikuro nawa Stoyiki,wakapindananga nayowanji ewakati, kasi mnthu muyowozi uyonyene wakunkhumba kuti phalira vichi?"Wanyankhe wakati," wakuwa nga ndi mnthu uyonyene wakupharazga na wa chiyuta wachirendo, wakanenanga nthewura chifukwa Paulosi wakapharazganga makani ghawemi gha Yeso nakuzguka kwa wakufwa.¹⁹Wakamutola Paulosi nakwiza karuta nayo pa malo ghakuwunganapo gha Areyopago, wakatinye,"tikunkhumba kumanya chisambizgo chipya cheneicho ukuyowoya. ²⁰Chifukwa vinthu vinyankhe ivyonyene tapulika nvbirendo nkhanu kwa ise,sono tikunkhumba kumanya ivyonyene vikung'anamura."²¹(Wosewa teweti warendo awonye wakankharanga mwenemumo wakatempwanga kutaya nyengo yawo kuphara na kupulika kanthu.)²²Nthewura Paulosi wakiza milira mu maro ghakuwunganapo ghapa Areyopago wakawaphalira kutinye,"Mwawanthu wa msumbawa Ateni,nkhuwona kutinye muli wanthu wakusopa nkhanu.²³Chifukwa nkhendendekanga mu msumba na kuwona malo ghinunye ghakusoperamo, nkhasangaso na njonchero penepapo wali kuremba kutinyene,"KWA CHIYUTA WA MBURA KUMANYIKWA."Nthewura ichonyene mukusopa kwambura ku chimanya ndichonyene nkhumpharazgilani imwenye.²⁴Chiyuta uyonyene wakarenga charu na vyose ivyonye vilimo,pakuwa iyenye Fumu yaku chanya na pasi kutinye wiza wakukhara mu nyumba ya kuzengeka namawoko gha mnthu hawe. ²⁵Pasi nesi kuteweta na wanthu nga ndi paranyene ndiyonye ngwa kukavu kanthu, pakuti ndiyonyene wakuvipa vyose umoyo, mvuchi, ndaposo nakanthu kose.²⁶Ndiyonyene wakiza warenga mitundu yose ya wanthu kufuma mu mnthu yumoza kutinye yikharenge pa charo. wikiza mika nyengo za midauko yawo na mphaka za vyaro vyawo vyakunkharamo. ²⁷Dango lankhe likawa lakutinye, wose wamupenge chiyuta, pakukupapaska mu nthowa yakurazga kwa iyonye ndaposo nakumusunga.²⁸Ndapo ili kutinyene walikutali na ise hawe,pakutinyene mwa iyonye tikuwuma na kwenda, "²⁹Ndaposo, tiliko nga ndi umonyene wakwatiraso sumu wanji wa imwe,walikuremba kutinye chiyuta wakukozgana na chikozgo cha Golide panji cha siliva_mahala gha mtndu na ung'ombwa wake.³⁰Nyengo za ulemwa uwonye chiyuta wali kuzelezga waka,kwene sono wakuwaphalira wanthu wose mu malo ghake kutinyene wize wang'anamuke mtima. ³¹Pakumanya kutinye walikutemwa dazi ilonyene wamukweruzgira charu mu urunji wa mnthu uyonyene

wali kumwimika, ndapo na chene ichi wakupanikizgira munthu yose pakumuwuska kuwa kufwa."³²Sono wakati wapulika Paulosi wakunena na vya ku zguka,wanji waka hoyerangaPaulosi; kwene wanj
wakati,"tizamukupulikaso makani agha." ³³Nthewura,Paulosi wakiza wa fumamo mukati mwawo. ³⁴Kwene
wanthu wanj wakaskeperelana nayo ndapo wakupulikana, mukati mwa iwonyene mukawa Diyonisiyo wa mu
malo gha Areyopago, na mwanakazi yunji zina lyakeDamarisi ndaposo na wa nyankhe.

Chapter 18

¹Pamasinda pa ivinyene wakafumamo mu Ateni ndaponyene akaruta ku Korite. ²Ukonyene wakasangako mu yuda zina lankhe Akwila, mu pontu uyonyene akafika waka kufuma ku Italiya na mkazi wankhe Prisira, chifukwa Kilaudio akalangura kutinye wa yuda wose wakumemo mu Roma. Paulosi wakaluta kuya ka rawiska, ³Ndapo poti upuluski wawo ukawa pamoza, akankhara nawo ndapo wakawombanga pamoza poti mlimo wawo ukawa wosona vwovwara. ⁴Pa dazi la Sabata lose, Paulosi aka akandulilanga wanthu mu nyumba chigongwe kutinyene wankhorweske wa Yuda nawa Giriki. ⁵Sila na Timote wakati wafoka kufuma ku Makedoniya, Paulosi wakatangwanika na kupharazga, pakuwasimikizgira wa Yuda kutinye Yeso ni mesiya. ⁶Para wa Yuda wa kamikizgana nayo pa kumutuka, Paulosi wa kakhung'untha vyakuvwala vyake ndaponye wakawafumba wakati, "ndopa zinu ziye pa mitu yinu; ine nilive mlendo. kwambasono nkhuza kumafuko ghanji." ⁷Ndaponyene wakafumako kuranyene na kuya ku nyumba ya munthu yunji zina lake Tito Yusto, uyonye wakumusopa chiyuta. ndaponye nyumba yankhe yikawa pafupi na nyumba yakusoperamo. ⁸Krisipo, mlala wa nyumba yakusoperamo, akapulikana a Fumu,; pamoza na nyumba ya nkhe yose; Wakolite wanandi nga wapulika wakupulikana ndapo waka babatizika. ⁹Dazi lunyankhe Fumu yikamufumba Paulosi mu mboniwoni, "Ungopanga, kwene pharazganga waka ndaponye uleke kunkhara chete. ¹⁰Chifukwa nilinamwe, ndaponye kulive mnthu yumo uyonye watikusambukirenge, potinili na wanthu wanandi mu msumba uwu." ¹¹Paulosi wakankhala mu msumba wura chaka chimoza na miyezi yinkhonde na umoza, akasambizganga mazgo ya chiyuta mkati mwawo. ¹²Aponyene Galiyo akawa duna ya Akaya wa yuda na mtima umoza wakamukora Paulosi nakuya nayo pambere pa wa rongi; ¹³"Wakatinye," munthu uyu wakusongezga wanthu kutinyene wasopenge chiyuta mu nthowa yambura kuzomerezgeka na dango." ¹⁴Aponyene Paulosi akatingi anena, Galiyo akawafumba wa Yuda, "Imwenye wa Yuda, uwenge na mlendo wakuswa dango, panjinye kunanga chikulu nga nangumupulikani. ¹⁵Kwene poti mukupindana waka pa vya mazgu nazina na dango, linu pera dumulanimwenkha. ine nakana kutinye niwe mrongi wa makani agha." ¹⁶Sono wakawafunya mu phara. ¹⁷Wose wakamsambikira Sositene, mulala wa nyumba yosoperamo nakumutimba pa mbere pa warongi, kwene Galiyo akaya navyo na mlimo yayi. ¹⁸Paulosi, akakhala mwene mula madazi ghanandiko, Pamasinda akalaghilana nawo wa Khilisitu na kwambukila ku Silya pamoza na Prisila na Akwila. Wachali wandalowoke kufuma pa dowoko, la Kenkeleya, Paulosi wakameta sisi lakhe, Pakutinyene wakachita kale chilapo. ¹⁹Akafika mu Efeso ndaponyene akawaleka kulanyene kwene mwenecho akaya kanjila mnyumba yosopelamo na kudumbilana na wa Yuda. ²⁰Palanyene wakati Paulosi akhaleko nawo nyengo yitaliko, Iyo kutinyene akazome awe. ²¹Kwene aponyene akawelanga, Akati, "Nayowelaso kwaimwe palanyene nikhumbo la Chiyuta." Ntheula wakafumako ku Efeso. ²²Akatinyene afika pa chambuko cha Kesaleya, akaluta kuya katauzga wa Khilisitu ndapo akakhilira ku Antiyoke. ²³Akati akhalamo madazi ghanji mumusumba ula, Paulosi akafumamo akenda nakupulunkhanya mumalo ghakupambana pambana vigawa vwa Galatiya na Filigiya, kukhozgeka wasambili wose. ²⁴Sono mu Yuda zina lakhe Apolo, Uyonyene akababika ku Alekizandiya, Akafika ku Efeso. Akawa munthu womanya kuyoghoya ndaponyene akawa chinkhala pa malemba ghatuwa. ²⁵Apolo wakasambizgika mnthowa yafumu. Ndaponyene namphapo yikulu muwuzimu, Wakayanga nakusambizga nava Yesu makola nkhanu, Nangewuli wakamanya ubabatizo wa Yohani pela. ²⁶Apolo akamba kuyoghoya nachikanga munyumba yosopelamo. Palanyene Prisila na Akwila wakamupulikila wakmutolera kukwawo, Ndapo wakamukonkhosyela makola nthowa ya Chiyuta. ²⁷Palanyene Apolo akakhumba kwambukila ku Akaya, wa khilisitu wakamukhwimisha ndapo wakawalembela khilisitu wanyawo wa ku Akaya kuti wamupokelere. akati afika akavwira nkhanu, awo muwuchizi wa Chiyuta wakupulikana. ²⁸Pakutinyene iyo wakasusha wa Yuda mwamaka pamuzinda pakuwalongola, kufuma mumalemba kutinyene Yesu ni Mesiya.

Chapter 19

¹Aponye Apolo akawa mu msumba wa Akolite, Paulosi akiza asolotamo muvigawa akaya afika mu msumba wa Efeso, umonye akawasanga wasambili wanyankhe. ²Paulosi wakiza awafumba ati, "Kasi mulukupokera Mzimu wakupatulika aponye mukazgokanga?" Iwo wakiza wamzgora wakati, "hawe, tilive nakupulikapo kutinye waliku Mzimu wakupatulika." ³Paulosi akiza awafumba akati, "usange kuli nthewura kasi niwubatzizo uli uwonyene mukapokera?" wakiza wazgora wakati, "tikapokera ubatzizo kwa Yohani." ⁴Paulosi akiza afumba akati, "ubatzizo wa Yohani ukawa ubabatzizo wa wanthu. awonye wakazgoka kuzgakwananga zgawo ndapo ewakiza wa wafumba wanthu wakati wakwenera kupulikana na uyonye wakwiza pamasinda pake, uyonye, ni Yeso." ⁵Aponye wanthu wara, wakiza wapulika mazgo agha waka babatzizika muzina ra Fumu Yeso. ⁶Paulosi akiza awikapo mawoko pa iwo, ndapo Mzimu wa kupatulika wukiza wawizira wakanenanga marulimi ghachirendo na ku chima. ⁷Ndapo wanthu awonye wakawa nkhumu na wawili. ⁸Paulosi akiza anjira mu nyumba yakusoperamo ndapo mu miyezi itatu, na chikanga chikulu akiza andumbiskana nawanthu zga uFumu ewa chiyuta. ⁹Kwene wanyankhe, wakiza wa wa namitima ndapo kuti wakiza wapulikana awe panthazi pa wanthu wose ndapo akiza anene mazgo gha heni ghakusuka na nthowa ya Fumu. nthewura Paulosi akiza awareka waka akatora awonye wakazgokera kwa iyo, ndapo dazi na dazi akawa sambizgilanga mu chiyumba ichonye mwenecho akawa Tirano. ¹⁰Akalutilizga ku chita nthema kwa vyaka viwili, nthewura wanthu wose awonye wakankharanga mu chigawa cha Asiya wa yuda nawa mitundu wiza wa pulika mazgo gha Fumu, ¹¹Chiyuta wakachitilika wa Paulosi vinthu ivyonye kukawavya na kare, ¹²Nanga nthuma nthawulo panyankhe trusalu utonye Paulosi wakavwarangawanthu wakatumulilanga kuwa rwale ndapo nthenda zgawo zikamaranga mizimu yiheni nayonye yikafumanga mu wanthu. ¹³Wa Yuda wanyake wamayinga awonye wakafunyanganga mizimu yiheni nawo wakayezganga ku zunura zina la Yeso pa ku chizga wanthu awonye wakawa wamzimu iheni wakati, "nkhumufumbani mzina lwa Yeso uwonye, Paulosi wakamphalazgilanga." ¹⁴Wanthu awonye wakachitanga ichi, wakawa wana wankhonde nawa wili, wamuyuda uyonyene wakawa msofi muku zina lankhe Sikeva. ¹⁵Kweni yumoza wa mizimu yiheni yulanyene akiza wawa zgora, "Yeso nkhumumanya, ndaposo na Paulosi nkhumanya; kasi imwenye ndimwe wanjani?" ¹⁶Munthu uyonye wakawa na mzimu uheni akiza alotokera nbakulimbana nawonkha akawatonda. nthewura akiza achimbirilamo mnyumba uku ali nkhere ndapo akavyara nkhanu. ¹⁷Makani aghanye yakiza yamanyika, ku waYuda wose na wa mitundu awonye wakankharanga mu msumba wa Efeso. wose wakiza wazura na wofi ukulu. ndapo zina la Fumu Yeso likiza lwalutilira kumu chindika. ¹⁸Sono, mkati muwapulikana wakiza wazomera pakweru nakuvumbura vyose ivyonye waka chitanga. ¹⁹Wanthu wanadi awonye waka chitanga mayere wakiza wiza na ma boku awonye wakawukwiranga. nakuwoncha pa moto, panthazi pa wanthu wose wakiza wa wazga mtengo gha ma buku gharanye ndapo wakiza wasanga kuti wuku kwana ndalama za Siliva fifty thousand (vikwi makumu gha nkonde). ²⁰Nthowa iyinyene mazgo gha Fumu ghakuranga ndapo ghakulutilira kuwa gha nkongono. ²¹Pamanyuma pa ivinye, Paulosi wakiza wadumura mtima wankher kutinye akenera ku polota mu chigawa cha Makedoniya na cha Akaya pakuya ku Yerusalemu; akiza ati, "para nayakankharako kuranye nikwenera kuya kasewera, kumu sumba wa Rama." ²²Nthewura akiza atuma wovwili wake Timote na Erasite kuya ku chigawa cha Makedoniya kweni iyonye akiza ankhamo nyengo yitali muchigawa cha Asiya. ²³Panyengo iyonyene mukiza mwa nyamuka chivulupi mu msumba wa Efeso kunkhwaska ya nthowa. ²⁴Mnthu mnyankhe uyonyene akachemekanga Demeteli, akamanyanga tuvikozgo twa Siliva wa Aramatesi ndapo akiza anjizga pa nchito yankhe ng'obwa zinandi nkhanu. ²⁵Nthewura akiza aziwunganya ng'obwa zila pamoza na awonye wakapangana nchito yimoza nayo akiza awafumba ati, "Mwe wanthu imwenye, namwe mukumanya kutinye usambazi winthu wukufumila mu mlimo uwonye wa ndalama." ²⁶Mkuwona waka nakupulika kutinye, mumsumba wa Efeso pera awe, kweneso namu vigawa vyose vya Asiya, umonye mnthu yura Paulosi wakiza wankholweska wanthu wa nandi. nakuwasovya pakuyowoya kuti mba chiyuta awe awonye walikunozgeka na wanthu. ²⁷Urwani ngwakutinyene nimulimo winthu awe uyonye wuti uyuyuluke, kweneso mnyumba ya chiyuta winthu mwa nakazi Asiya nayo yiti yizgoke ya waka ndaposo kuzirwa kwankhe nako kuti kumare, chiyuta mwene uyonye wakumusopa wanthu wose wamchigawa cha Asiya nawa mu charo chose chapasi. ²⁸Para ng'ombe zira zikiza zapulika, zikakalipa nkhanu, ndapo zikiza zachemerezga nkhanu, kutinye "chiyuta wa Aratemisi ndiyonye nimulu mumsumba wa wa Efeso." ²⁹Chivulupi chira chikiza cha nthambazgika, mu msumba wuranyenechiwuru chawanthu chikiza chawa tokera, pa Gayo na Arisitarako, na mu chigawa cha Makidoniya. wawili waranyene wakiza wendanga na Paulosi wakiza wamu guzira mu chipanga cha masowero. ³⁰Paulosi wakankhumbanga kuya kanjira mu chiwuru cha wanthu, kwene wa sambiri wakiza wamukanizga. ³¹Wanyankhe, wamazaza muchigawa chiranyene cha Asiya pakuwa wa bwezi wankhe wakiza wamutumila mazgo nakumufumba kutinye wareke kuwika umoyo wake muwulwani pakunjira mu chipanga cha ma sewero.

³²Panyengo yiranyene wumba chiwuru chose chikatimbanizgika, pakutinye uyunyene wakanenanga waka mu nyankher, chifukwa wanandi wakawanya nakumanya. ichonye wawunganira paranye.³³Wanyankhe mu chiwuru mura wakiza wapima kuti ni Arekizanda, uyonyene wanyamuska chivulupi pakuti nduyo. waYuda wakamu kanchizgira panthazi aponye Alekizanda akiza anyamuska chiwoko, nakuwanthewereza wanthu mwakuti nye wawandulire makani. ³⁴Kwene wakati wa mumanyiska kuti nimu Yuda, wose wakiza wamba kupoma, nakuyowoya, "kutinye chiyuta wa mu Aretinisi ndiyonye ni mukuru mu msumba wa mu Efeso³⁵Murembi wa wupu, wamusumba wamu Efeso, akiza wareska wumba wa wanthu, " kuti imwe wanthu wa msumba wa mu Efeso, wamucharu chose wakumanya kutinye musumba wa Efeso ndiwonye ukusungilira nyumba ya chiyuta Aratenisi na chikozgo chake ichonye chikiza chambotoka kufuma ku chanyas? ³⁶Palinje nanga na yumoza uyonyene wangakana nthewura zikiskani mitima yinu mreke ku chitiramo vinthu bweka. ³⁷Mwe wakutoleramo wanarume awonyene nanga palinje kukwapura kanthu mnyumba ya chiyuta winthu nesi kumutuka. ³⁸Usange, Demotiliyo na zing'abwa zgake walinako kanthu kakumpacha mnthu phara zili papo, ndasono weruzi wamurandu. ³⁹Kwene usange chiliko chunthu chinyake, ichonyer mukunkhumba chikwenera kunenekera pawungano. ⁴⁰Pakutinye tili muwulwani ndaponye wangamanya kutipa mulando chivulupi." ichinyene chamuhanya wuno, ndapo tilinje na chakuti tizangati ndapilirepo pachivulupi ichinye.

Chapter 20

¹Chivulupu chikati chamara,Paulosi wakawa chema wasambili nakuwa nchiska, wakati waraghilana nawo wakaruta ku Makedoniya. ²Ndapo wakati wasorota muvigawa ivinye nakuwa nchiska mazgo gha nandi wakiza ku charu cha Akaya. ³Uko wakankharako miyezi yitatu,wa Yuda wakamu chitira chiwembu aponye wakawa pafupi kuluta kusilwa, mngarawa nthena wakadumura kusorota mu Makedoniya pakuwera.

⁴Awowakarongozgana nayo wakawa Sopatero mwanawa Piro wakubeyera; Arisitariko na Sakundi, wa ku Tesalonika wakagomezga; Gayo waku Berebe na Timote; ndapo Tikito na Tilafimo waku Asiya. ⁵Wanthu awa wakadangirapo ndapo wakatilindililanga pachambuko cha Tulowa. ⁶Kweni tikambuka tafuma ku Filipu yakati yanjuphapo madazi yachiphikilo chachingwa cha mbura chiwungo, para ghakati ghanjumphapo madazi ghankhonde ndapo tikiza takumana nayo pa chambuko cha Tulowa. aponye tikatandara madazi gha nkhone na ghawilo. ⁷Padazi la kwamba ramu sabata,tikawungana pamoza kutinye tilye chingwa ,Paulosi wakasambizganga wa nthu.ndapo wakalutilira kusambizga mpaka usiku pakati. ⁸Muchipinda chamuchanya umo tikawungana mukawa nyali zinandi. ⁹Mnyamata yunji zina lankhe Lwitiko wakankhara pa chidandazi uyonye wakamba kusimpha nakukoreka natulo tunandi aponye, Paulosi wakawa lutilira kusambizga wanthu, pakuti Lwitio wakagona tulo tuzito,wakapozokomera pasi kufuma pa chipinda cha mu chanya chachitatu ndapo wa nyamulika wakafwa ¹⁰Ndapo Paulosi wakankhirila pasi, ndapo wakaya muwira Lwitiko ndakumufukatira ndapo wakati," Lekani kopa, ngwamoyo."¹¹Ndaponyene wakaluta ku chipinda chakuchanya nakumenya chingwa na kulya. Wakayowoya nyengo yitali kufikira na mlenje ndapo wakaluta. ¹²Mnyamata yuranyene wakamutola wamoyo ndapo wakasangulushika nkhan. ¹³Isenye tikadangira kuya kakwera ngarawa tikambukira ku Aso, kwenekuko tikatenge tikamutore Paulosi. Pakuti ntheura ndimonyene wakayowoyera ndapo iyomwene wakanozgera kwenda pa mutunda. ¹⁴Palanyene wakati wakumana nase pa Aso, tikamutolera mu ngalawa ndaponye tikafika mitilone. ¹⁵Tikati tafuma para machero ghanyankhe tikiza nakudunjikana nayo namachero ghanyankheso tikafika ku Samo. ndapio machero ghanyankhe tikafika ku Miyeto. ¹⁶Paulosi wakadumula kwenda zamumanji paranyene wakanjumpho Efeso, mwakuti wareke kutaya nyengo mu asiya; wakawa paluwiro pakutinye wakachimbililanga ku Yerusaremu padazi la Petekositi, usange nchama chitiko. ¹⁷Kufuma ku Mileto wakutuma mazgo kutinye wakumane nawarala wampingo. ¹⁸Wakati wiza kwa iyonye, wakati kwa iwonye," Imwe mukumanya, umonye nkhanthalira namwe nyengo yose kufuma pa dazila kwamba ilinye nkhanfikira mu Asiya, ine nkhatanyengo yane pa imwe. ¹⁹Nkhatitewetera Fumu mukunjuyuyura kose mumasozzi, na muviyezgo ivyonye vikandiwira chifukwa cha chiwembu chawa Yuda. ²⁰Mukumanya waka kutinkha chizukako awe pakuchita chose chakumov wirani,nkhamusambizgani pakweru nyumba na nyumba, ²¹Nkhasimikizgira pa kweru wa Yuda nawa Giliki kutiwa ng'anakuke wize kwa Chiyuta nakupulikana mwa Fumu yinthu Yeso. ²²Sono wona, mkhuluta ku Yeresalemu pakututuzgika na Mzimu kwambura kumanya ichonye chamukundiwira kuranye. ²³ichochenkha nkhumanya nchakuti Mzimu mutuwa wakundisimikizgira ine msumba uliwose kutinye kukakika na visuzgho vikundilindilira inenye. ²⁴Ndapo uli umoyo wane nkhuwupima wakuzilwa awe kwa ine usange ningafiska nthowa yane, na mulimo wuwo Fumu Yeso, wallikundisimikizgira unthenga uweme wa uchizi wa Chiyuta. ²⁵Sono wona inenye, nkhumanya kuti mose imwe, ndamwenderaninge kumpharazgirani Ufumu wa chiyuta, kutinye mwakuwonaso chisko chane awe. ²⁶Nthewura nkhumpanikizgirani dazi larero, kutinye ndili wambora mrandu kwandopa zga mnthu yose. ²⁷Chifukwa kuti nkachizukako hawe pakumuphaliraninkhumbo ya chiyuta.

²⁸Nthewura mu njichenjerere mwa wene, pamoza na muskambo wose mwene uwo Mzximu utuwa wamkuwikani kuwa waliska.wamupingo wa chiyuta,wene uwo iyonye walukunjura na ndopa zake ²⁹Ine nkhumanya kuti palanye naruta,phunphi zikali zgamkunjira mkatimwinu ndaponye zgamukureka muskambo awe. ³⁰Ndapo mukati mwinu mwamukuwuka wanthu wene awo wakurondezga unenesko nakupuluska wa sambili mkutinye waw londezge iwo. ³¹Nthewura muwe wakunozgeka. ndaponye mkumbuke kutinye ine pavilimika vitatu mhanya na nausiku nkheureka awe ku chenjezga kuwaluyose mwa imwenye na masozzi. ³²Sono nkhumukolezgani chiyuta nakumazga ghake gha uchizi, ghene aghonye ghakumanya kumuzengani imwenye nakumpani chiharo mukati muwose awonye walukutuwisika. ³³Ine ndilive kudokerako ndalama ya mnthu,panji Golide,panji vyakuvwara.

³⁴Imwe mukumanya waka kutinye mawoko aghonye ghakachitanga nchinthu kutinye nisange vyose ivyonye ine nawanyane tikakavukanga . ³⁵Mvinthu vyose namulongolani mkutinye ni mnthu wakwenerera kuv yira wakutomboloka pakukumbuka mazgo aghonye Fumu Yeso wakayowoya,kutinye:'nkhawa wakutumbikika kupereka kuluska kupokera.'"³⁶Wakati wamala kuyowoya vene ivi wakanjikama pasi, na kuromba nakuromba wose. ³⁷Ndapo wanandi waka lira uku wakumu vumbatira Paulosi na kumu fyofyontha. ³⁸Wakawa na chitima nkhan chifukwa cha mazgo awonye wakayowoya, ghakuti nye wawonengeso chisko chake hawe. nthewura waka muperekezga ku ngarawa.

Chapter 21

¹Ndapo tikati tawuka kufuma para tikanjira mungarawa ndapo tikatola nthowa yaku nyoloka, kuluta kumuzinda wawa Dezga ndapo tikalutilira kuluta ku muzinda wa Patara. ²Kwene tikati tasanga ngarawa yakwambukira ku Fonike, tikakweramo nakutruta³Aponye tikati tayamba kuwona chirwa cha Kipulo, nakuchisida kumazere, tikendera ku Silya ndapo tikakwerera ku Tire, ukonye ngarawa yikankhizganga makatundu. ⁴Paranye tikati tasanga wa wasambiri, tikiza tankhgara nmawo madazi nkhumu na wawiri. pakulongozgeka na mzimju wakamphalira Paulosi kutinye ewareke kuluta ku Yelusaremu. ⁵Kwene para madazi ghinthu ghakawa ghamara, tikawukapo sakuliutilira urendo winthu,wanthu wose, pamoza nawawoli wawo nawana, wakizac watiperekezga kuwaro kwa msumba. ⁶Pamanyuma paranye tikati talaghira nawo, tikiza tanjira mungarawa, ndapo iwo wakiza wabwerenkanya ku nyumba. ⁷Paranye tikati tamara wurendo winthu wapanyanja kufuma pa Vipature, tikafika pa Potolamaishi. kuranye tikawa tawuzga wa nkhiristu na kunkhara mnawo dazi yimoza. ⁸Namachero ghankhe tikawukako ndapo tikayafika ku Kesare. tikizatakanjira mnyumba ya Filipu, mpharazi, uyonye wakawa yumoza wawa nkhone nawawiri, ndapo tikankhara mnyumba yankhe. ⁹Uyonye wakawa na wana wanakazi wambura kutengwa weneawa wakachimanga. ¹⁰Pala tikiza tagonako madazi gha nandi, kukafi nchimi zina lake Agabu kufuma ku Yudeya. ¹¹Palawakati wiza kwa ise wakatola lamba wa Paulosi. wakamukaka malundi ghake na mawoko ndapo wakati, "Mzimu Mtuwa, 'wakuti nthewura wa yuda mu Yelusaremu wamukumukakira mwenecho ramba yuranye." ¹²Palatikati tapulika ichinye,ise pamoza nawanthu waparanyene tikamuweya kutinye wareke kuya ku Yelusarem. ¹³Kwene Paulosi wakazgora wakati, "Kasi mukuchitachi,mukulila nthewura na kuswa mtima wane? Ine nilikunozgeka, kukakika hawe,Kwene nakufwira Yelusaremu chifukwa cha zina la Fumu Yeso." ¹⁴Pala wakatondeka kumunkholweska, tikamurekawaka ndapo tikati, "Nkhumbo ra Fumu lifiskike." ¹⁵Ghakati gharutapo madazi agha, tikanozga katundu winthu nakuruta ku Yelusaremu. ¹⁶Wasambili wani wamu Kesareya wakaluta nase. iwonye wakaya katipereka ku nyumbaya Mnasoni, wamu charu cha Kipironi,ivyonye wakawa mu nkhiristu wa kwamba, ndapo mweneuyo tikwenera kuyakankhara. ¹⁷Palatikati tafika mu Yelesaremu, wa khirisitu wanandi wakatipokerera na chimwemwe. ¹⁸Namachero ghankhe Paulosi wakaluta pamoza na ise kuya kawonana na Yakobe, warara wampingo wose wa kawapo. ¹⁹Wakati wawatawuzga, wakawakonkhoskera vyose ivyonye chiyuta wakawa chitira wamitundu muwuteweti wake. ²⁰Palanye wakati wapulika ichi, wakiza wamu chindika chiyuta, nthewura wakati, "wawona, wabali, vikwi vya wayuda awonye wapulikana. wose awonye wakusunga dango. ²¹Ndapo wa phalilika na vya iwe, kutinye ukasambizga waYuda na wose awonye walimukati mwa mtundu kutinye wapatukane na dango la Mozesi, pakuwaphalira kutinye wareke kurondezga maluso gha chiyuda. ²²Kasi tili wuli?watiwapulike nadi kutinye ulukwiza. ²³Nthewura chita ichonye takuphalira. tilinawo wanthu wanayi pano awonye walukuchita chirapu. ²⁴Ulute nawo ndapo unjitozge pamoza na awonye warukulipira, ndalama zakuti wametera masisi ghawo. nthewura wanthu wose wati wamanye kutinye mulinje mvyose ivyonye walukuphalilika na va iwe. kwene kutinye wamwene usungu dango. ²⁵Wamitundu wose awonye wali kupulikana, tili kuwatumila kalata pa ivyonye tili kuzomerezgana vyakuti waleke kulya ivyonye vyaperekeka ku vikozgo kuwa sembe, nanga ndi ndopa, panji nyama yose, yanyongeke warekeso uzaghali." ²⁶Nthewura Paulosi wakiza watola wanthu,ndapo machero ghankhe ewakiza wachita nayo kuluso. nthewura wakiza wanjira mnyumba ya chiyuta, ndakuwa manyiska madazi agho ghakenerera kuchita sembe yira kufika pa nyengo yakutopozokera kwawo. ²⁷Para madazi nkhumu na ghawili ghakawa pafupi kufiskika, wa Yuda waku Asiya, wakamuwona Paulosi ,mnyumba ya chiyuta, ndapo waka nkhuwilizga mzinda wose wa wanthu nakumukora. ²⁸Waka chemerezga wakati, "Imwe wa Isirayeri, tovwirani. uyonye ni mnthu, wakasambizganga kosekose, kususka fuko linthu na dago, ndaposo nsa malo anga.Pachanya pa ichinye, wakanjizga wa Giliki mnyumba wa chiyuta ndapo wakazuzga mumalo ghaku patulika agha." ²⁹Pakutinye wakadanga wamuwona Tilofimo wamu Efeso wali na iyo mu msumba, wakapima kutinye Paulosi wakanjira mnyumba ya chiyuta. ³⁰³¹Nthewura msumba wose wukayaghayika, wanthu waka chimbilira pamoza wakamukora Paulosi. nakumuguzira kuwaro kwa nyumba ya chiyuta,ndapo pene papo milyango yika njulika. Para wakankhumbanga kumukoma, mulara wa wankhondo, wakapulika kuti musumba wose wa Yelusarem wuli mu nthimbanizgo. ³²Mwaruwilo wakatora wankhondo na wa chirongozi ndapo wakachimbirira ukonye kukawa mzinda.paranyene wanthu wakamuwona mlara wa wankhono yura nawa silikari, wakareka kumutimba Paulosi. ³³Murara wa wankhondo wakafika kwa Paulosi nakumukora ndapo wakarangura kutinye wakapayikike na unyolo ghawiri.penepapo wakamfumba wakati kasi uyu ndi njani ndapo wa chitachi. ³⁴Wanthu wanyankhe msumba waka chemerezga chinthu chimoza wa nyankheso chinyankhe. ndapo pakuti wakatondeka kumanya unenesko chifukwa cha chiwawa, wakarangura kutinhye Paulosi watorekere kulinga Iya nkondo. ³⁵Wakati wafika pamakwerero, wasilikari wakachita kumunyamura. ³⁶Wanthu wanandi wakalondezga naku chemerezga

kuti,"Komani uyo!"³⁷ Aponyene wakatenge wamunjizge , wakayowoya kumurara wankhondo wakati," Kasi ningayowoyako namwe?"Mlara wa wankhondo waka mfumba wakati,"Kasinye ukumanya chi Giriki? ³⁸Ipo kuti ndiwe mu Igiputo hawe uyokare wakawuska chivulupi nakulongozgera' Mapopa' vigawenga vikwi vinayi?"³⁹Paulosi wakazgora wakati," Ine ndine muyuda, wamutaraso na mu kirikira. mwenekaya wa msumba wakumanyikwa. ndaweya, mundizomerezgendiyowoye na wanthu awo." ⁴⁰Mlara wa nkhondo wakamuzomerezga, Paulosi wakimilira pama kwerero waka chetaniska wanthu na mawoko ghake. ndapo wakati wa chetapa, wakamba kuyowoya, mu chiheberi wakati,

Chapter 22

¹Mwawabale na wadada, mwize mupulike chivikiliro ichinye nkhuwikako sono panthazi pinu." ²Ndapo pala mwiza mwapulika kutinye wakawa yowoyeranga malurimi gha chihebere, wakakhala chete nkhani , ndapo wakati,³Ndine muyuda, nkhiiza kawa nkhababika mu taso wa mukilikiya, kwene nkhiiza kaleleka msumba uwonye pa malundi yamayeri nkhiiza na langika nalwara na malango ya sekulu, mphapu kwa chiyuta, umonyene mulili mose lero. ⁴Ndapo nkhiizikiza nthowa iyi na kuyifwa, pakaka nakupereka mnyumba vikondo wuwo. ⁵Nga ndi umonye musofi ungano wose walala wakanipanikizgira, ndaposo kwa iwo nkhopokera makalata kuwa bale nkhiiza ngati wakudamaseko kuya katorera ku yerusalemo nawa ukonyene wuwo wakukakika kutinye wize walangike.⁶Ndapo akawa achali kwenda nakunderera ku damaseko, pakuti nkhiizawona kungweruka nkhani kukafuma kuchanya na muhanya ukaniwalira zingirizge . ⁷Nkhiiza kawa pasi ine nkhiiza kapulika lizgo kuyowoya nane , ' saulosi, saulosi, ukunizikizgirachi?' ⁸Ine nkhiiza nkhiizagola nkhatinye, ' ndimwe wanjani, fumu?' ndapo akiza anena, ' Ndine Yeso wakunazareti uyonye mukumuzikizga.' ⁹Ndapo awo wakiza yanane wakiza wawona kungweruka, kwene rizgu la uyonye wakayowoyanga nane kutinye wakiza lipulika hawe. ¹⁰Ndapo ine nkhiizati, 'Fumu nitingiwuli? ndapo fumu ikiza nena nane nyamuka , ukanjire Mudamaseko umonye ndimo kwayonenekeka vyose ivyonyene vilikwimikila iwe kuti uvichite.' ¹¹Ndapo palanye nkhalawishanga hawe chifukwa uchindami wa kungweruka ukonye kukiza mu Damaseko. ¹²Ndapo umoza wa hananiya, munthu wakusopa kwakuyana na malango yakusimikizgika makola na wayuda wose wakukhala mumo. ¹³Ndapo wakiza malirapo, wakiza nena nane, wamunyane saulosi,wuwoneso,' ndapo ine nyengo ilanye nkhiiza muwona. ¹⁴Ndapo iye wakati, chiyuta walikwimikika kuchanya khumbo lakhenakupulika mazgu ya mumulomo wake. ¹⁵Pakuti utinye uwenge kaboni wake ku wanthu wose wa ivyonyene uli kwiza kuzaviwona nakuvipulika. ¹⁶Ndapo sono kulindizgachi? ukanga, uye kababatizike, ndapo ujisuke kuzakwananga zako, pakuchema zina lakhe, ¹⁷Ndapo pala nkhiiza nabwerenkanya ku yerusalemu nichali kulomba mu tempire nkhiiza kawa chizgumbu. ¹⁸Ndapo nkhiiza muwona wakunena nane, 'fumamo luwiro mu yerusalemu, chifukwa kutinye wati wapokere chipanikizgo chako na ine hawe,' ¹⁹Ine nkhiizati, 'Fumu, wakumanya wenecho kutinyene ine nkhiizachizganga munyumba za vikondo nakuwachapa musinagogi awonyene wakupulikana na ine. ²⁰Ndapo pala zikiza zathika ndopa za sitefano kaboni winu na mweneko nane nkhiiza namilirapo nakuzomerezgana nawo na minjilira ya awo wakamukomanga, ²¹Ndapo wakiza nena nane, ' luta, pakutinye niti nikutumenge kuya kutali kuwa mitundu.' ²²Ndapo wakiza wa mpilikira kifikara mumaZga aghsa ndapo akiza wamu suska."wakati mufunyanimo mu charu, pakuwa ngati ni uypo chifukwa kukwenerera kutinye wa nkhiizarengu na moyo hawe." ²³Ndapo wa chali waku chemereza, nakuvura munjirira wawo naku nthibulila likuingu mudera, nduna yikadumura kutinye wanjizgike mu ringa, ²⁴Ndapo ikizanena kutinye wayezgeke na ku chapika mwakutinye wize wa manye chifukwa icho waku chemereza nthena. ²⁵Ndapo wakati wamukakak nawalukuzi, Paulosi wakiza wa nena na Ketiliyoni uyonye wakiza wa milirapo, "kasi mukuzomerezegeka ku mumu chape mnthu uyonye ni mu Roma wambura kususkika?" ²⁶Kwene Ketiliyoni wakiza wapulika wakiza ku nduna wakayifumba, wakatinye, "Mwayo chitach? chifukwa mnthu uyo ni mu Roma." ²⁷Ndapo nduna yikiza ya nena nawo, "Niphalirani ndimwe, mu Roma kasi?" Paulosi wakizati, "Ena." ²⁸Ndapo nduna yikiza zgora, " kuti nye ine nkhiizigurira weneko chikaya." weneuwu na ndilama zinandi. " Kweni Paulosi wakati, " kweni ine niliku babika mwanangwa." ²⁹Nthena kukafumako kwa iyo mwaruwilo awo wakawa pafupi ku muyezga. ndapo nduna nayo yukopa, pakumanya kutinye nimu Roma, chifukwa yikamukaka. ³⁰Ndapo namurenji, pakunkhumba kumanyiska unenesko wa ichonye waka chomboreka na wa Yuda yikiza ya musutura. ndapo ikarangura wa sofi warara nawa pharawose kuwungana. ndapo yikiza munkhizga Paulosi yikamwimika phanthazi pa iwonyene.

Chapter 23

¹Napo paulosi waka dodoliska wa mphara akiza anena nawo , "wMwawanyane ma wyewyeghane ghosenye ngaweni waka pambere chiyuta kufikira mwahuno." ²Musofi mkulu Ananiya akiza awafumba awonye wakimilira pafupi na Paulosi akati mutimba pa mulomo. ³Paulosi akiza azgora akati, "Nadi chiyuta watinye wakutimbe iwe, wamwene iwenye wati waka tu ngati chimati wankhara aponye nakundeluzga ine, kwakuyana na dango, kuswaso dango pakuwa langulira kutinye wakutimbe?" ⁴"Ndapo wa nthu awonye wakimilira pafupi na wakamufumba, "ukutuka musofi wa chiyuta?" ⁵Paulosi wakati, "mwawanyane, nanguwavya kumanya, kutinye msofi mkulu. pakuti marembo ghakuti, 'uleke kumutuka mnthu mrarawakwinu." ⁶Paranye Paulosi akiza awona kutiwamo wakawa Saduki wamo wakawa Falisi, wakiza chemerezagaphara akiza ati, "Mwawanyane, nanenye ndili muFalisi, mwanawa mu Falisi . pakutinye chifukwa tilinacho chigomezgo chakuwuka kuwakufwa ndichonye nkheruzgikira." ⁷Nkhweruzgika panonye chifukwa nili na chigomezgo, nchakuti wakufwa wize wazguke ndapo mzinda wukiza wa gawikana. ⁸Pakutinye wa Saduki wakunena kuti wanthu wakwiza wakufwa hawe, kulinje ma nthenga, gha ku chanya panyankhe mzimu, kwene wafalisi ndiwoye waku nena. ⁹Nthewura chiwawa chikiza chakura, ndapo wamanyi marango wanyankhe wara awonye wa chigawa chawa Falisit wakiza wamilira nakususka nkhanu, wakiza wati, " Tikusangamo kanthu kaheni mu mnthu uyonyene hawe. Pali vichi usange mzimu ulikunene nayo panyankhe nthenga lakuchanya?" ¹⁰Kulimbana kukiza kwalutilira nkhanu nthewura mrara wawankhondo wakopa pakupima kutinye wanthu wangiza wamupweteke, nkhanu Paulosi wakiza wawafumba wa silikali kuti wankhire nakumutora mkati mu wanthu nakumunjizga mulinga. ¹¹Usiku wuranye Fumu yikiza yamuwonekera pa urosi yikati, " Nkhwima mtima, ngani umo wanguwira kaboni wane mu Yelusaremu, nthewura uwenge na ukaboni wanenye namsumba wa Roma wuwo," ¹²Kukiza kwati kwa cha, wayuda wakiza wawungana ndapo wakamuchitira chiwembu Paulosi wakarapa chilapo kutinye wati walye hawe nesi kumwa wasuke wakope Paulosi. ¹³Awonye wakanozgera chiwembu ichi unandi wawo nye wakanjumpa mankhumi ghanayi. ¹⁴Wanthu awonye wakiza waruta kuwasofi na kuwarara wa Yuda wakatinye, "tikurapa chirapo chakuti titilyenge kanthu hawe tisuke timukome Paulosi. ¹⁵Nthewura, imwenye, pamoza nawaphara mutume mazgo kumurara wawa nkondo, paranye mukunkhumba kufumbiska makora vya mrandu wake. ise titizinozgo, nakukoma pambere wandafike panonye." ¹⁶Kwene mupwa wa Paulosi wakiza wapulika na chivwamba chawo wakiza wanjira, mlinga ndapo wakamufumba Paulosi. ¹⁷Ndapo Paulosi wakachema yumoza wa wa Keteriyo wakati, " uye namusepuka uyuni nduna, chifukwa wali na kanthu kumu nenera." ¹⁸Chilongozi wa wa silikali wakiza waluta nayo kumurarawa wa nkondo wakukakika yura, " Paulosi wakiza ndi chema, ndapo wangiza wandifumba, ndiza na mwana uyu kwa imwe. pakuti wali na kanthu kakumufumbani." ¹⁹Penepapo mrara wa nkondo wakiza wamkora pakawoko wakimilira na yonye pafupepo wakizati, " Nchichi ichonye kunkhumba kuni fumba?" ²⁰Iye wakati, "WaYuda walikuzomerezagana kulomba imwe kuti machero mumunkhizgile imwe Paulosi nkhumphara nga nipara muknhumba kusanga makora makani ghake. ²¹Nthewura imwenye mgawazomerezagana chifukwa wanarumewakunjumpa mankhumi ghanayi ya awo wakunjowerera wali kunjikaka na nthembo kulya na kumwa mpka wasuke wamkome. ²²Nthewura nduna yikamureka musepuka nakuluta, yikati yamuchinyinthizga, " ungamufumbanga mnthu kuti wanifumba ivinye." ²³Ndapo ikati yanjichemera wawiri Kenturione yikati, "Paola ya chitatu la usiku nozgani wa nkondo mankhumi peraghawiri mwakuti warute kuya kafika ku Kesareya, na wapakavaro ma nkhumu ghankhonde na ghawiri. mikondo mankhumi ghawiri pera." ²⁴Munozgerepo wakavaro wanyankhe kutinye Paulosi wa kwerepo mukampereke pa Feke nduna ya charo. ²⁵Wakiza waremba karata nthewura:

²⁶"Kirawudiyo Lawusiya, Nkhuremba imwenye wakuzilwa Filiki ,nduna ya charu nkhumutawuzgani. ²⁷Mnthu uyonye wayuda wakiza wamkora ndapo wakawa pafupi waka kumukoma nkhasanga kutinye ndimwene kaya wa Roma nthewura nkhiiza kaluta nawa silikali wane nkhiiza kayamu nthaska. ²⁸Nkhankhumbanga kumanya ichonye wakapu pacha nacho, nthewura nkhiiza na nkhiira nayo ku mphara yawonye. ²⁹Nkhasanga kuti walinje ku chita kanthu akonye wangamanya kukomerako panyankhe kukakirapo, ichonye wakamupacha nacho vikawa vinthu vamarango ghawonye. ³⁰Paranye nkhiiza napulika kutinye wa Yuda wakunozgera kumukoma, nkhiiza nadumura kuti nimutume kwa imwenye uyonye wakampachanga nkhiiza nkhwafumba kuti wize kwa imwenye nakumupacha ivyo walinavyo." ³¹Wasikirani wakiza wafiska ichonye mulara. wa wankhondo wakafumba wakamtora Paulosi ndapo usiku uranye wakaya fika nayo mu sumbawa Atipatara. ³²Machero ghanyankhe wa silikari wakwenda pasi wakiza wabwerenkanya kulinga wakareka wasilikali wakukwera wakavaro. ³³Wakiza wafika nayo msumba wa Keseliya wakiza wapereka karata kunduna Paulosi mawoko ghankhenye. ³⁴Nduna yiranye yikiza yawazga karata, ndapo yikamufumba Paulosi yikati. nichigawanchi ichonye ukafumako Paulosi

wakati.wakati nkhufuma mu chigawa cha Kilikiya, ³⁵Yikatinye," nditinipulike mlandu wako para wiza wafika awonye wakuku pacha." nthewura nduna yikarangura kutinye Paulosi wasungililike mu nyumba ya Karonga Helodi.

Chapter 24

¹Ghakati gha njumpha madazi ghankhonde,Hananiya wakiza pamoza na warara, wanyankhe ndaposo na mumanyi marango yumoza zina lankheTeleturo ndapo wakaphara ivyonye wakamupacha navyo Paulosi pambere pa nduna. ²Paranye Paulosi wakati wa chemeka,Teletulo wakamba kumu pacha wakati mwe wakuchindika, ulongozi winu wa mahala wiza watiwika mu mutende kwa nyengo yitali ndapo vinthu vinandi vya sintha viza ku wiwemi mu charo chinthu; ³Munthowa yiliyose na kose kose, ichinye tize tikupokerera na kuwonga kose.⁴Kwene kwambura kumutayira nyengo nkhumuweyani nkhati mu lusungu winu mwize mupulike ivyonye tilinavyo mwa pa fupio. ⁵Mnthu uyonye tamusanga kutinye ngwakusuzga nadi mu charu choso wakuwuska viwawa mukati muwa Yuda wose ndapo mrongozi wa kumpingo ka mupatuko ka wa Nazalet. ⁶Ndaposo wa nkhumu kukazga, kwene takamukora⁷8Ndapo wakarangura chifukwa cha Paulosi kumupacha wize kwa imwenye,usange mungafumba uyonye mwize muvisange mwenkha vinthu ivyonye ise tikumupacha navyo." ⁹Wa Yuda nawo wakiza wazomerezga nayonye pakunkhozgeka kjuti, ndamo vikawila nadi.¹⁰Aponye mkulu wa chigawa wakamusiniza Paulosi kutinye wayowoye,Paulosi wakati,"wize wamanya kutinye mwana mwerizgi wafuko ilinye kwa vyaka vinandi, nkhumu jivikilira mwakukondwa. ¹¹Mungize mupanikizge mwenkha unenesko kutinye palinje ku njumpha madazi mankhumu nkhumu na ghawiri aponye nkharuta ku Yerusalemu kuya ka sopa. ¹²Wa Yuda wakandisanga kutinye nkhususkana na munthu hawe , nesi kutinye nkhumu wirizga chivuliupi mkati mu wanthu mamyi ni mnyumba zawonye zgakusoperamo,panyankhe zga mumsumba. ¹³Kutinye wangamupanikizgirani hawe pa chimoza ivyonye wize wa ndipacha navyo ine.¹⁴Nanga ninthewura ichonye nkhumomera pa mbere pinu nichakuti, nkhusopa chiyuta wa wadada, pakulondezga nthowa iyonye iwo wakuti nkhamupingaka mupatuko, kweneso nkhapulikana na vyose ivyonye vili mu Dango lya nchimi. ¹⁵Ndaponye pakugomezga mwa chuyuta uyonye iwo nawo wize wakumuzomera kutinye wanthu wosenye warunji na waheni wize wanyamuke ku wakufwa. ¹⁶Nthewura nyengo zose nkhumyezga nkhamu kuwa na njuwi yiwemi pambere pa chiyuta na pa mbere pa wanthu.¹⁷Vikiza vya njumpha vyaka vinyankhe nkhamu na nyamura wa fukorane vyalusungu na vyakupereka. ¹⁸Aponye nkhamu na chita mulimo uwonye, kwene wa yuda wakafumira ku Asiya palanye nkhamu na nkhamalizga mlimo wakunjitozga kukawa mzinda hawe, nanga ni chiwa. ¹⁹Ndapo mphanyi wiza pambere pinu kutinye wandipache usange walinako kanthu kakundisuska.²⁰Panyankhe, wanthu awanye wati wize waphare uheni uwonye wakasanga aponye nkhamilira pambere pa mphara yawo, ²¹Nkhafunyo chimoza pera nkhamomezga kuti,'ndaponkweruzgika pambere pinu mhanya warero chifukwa nili na chigomezgo chakuti wakufwa wamkuwuka nkhamena na mazgo ghapacha aponye nkhamu na milira mkati mwawo."²²Nthewura Feliki, pakumanya makora nthowa iyinye wakiza wamiki mrando wakamfumba kuti,"Nuzodumura murandu uwonye para Lusiyasi murara wankhondo wa fika mu Yelusaremu,kuti wamusungile mgadi." ²³Kwe wampengeko wa nangwa wareke kukanizga wa bwezi wankhe,kumuchitira ivyonye wa ngankhumu,²⁴Ghakati ghanjumphako madazi,ghanyankhe Feriki wakiza pamoza na muwoli wankhe, Durusira wakiza wamu chema Paulosi ndapo wakupulika aponye wakanena mwa chipulikano mwa khirisitu Yeso. ²⁵Aponye Paulosi wakiza warutulira ponena navya ulunji kunjikora na weruzgi uwonye ukwiza , na Feliki wakatentema ndapo akiza azgora,"Kwasono wize ulute. Paranasanga nyengo nize nikucheme."²⁶Kweneso pa nyengo yiranye wakagomezganga kutinye Paulosi wamupe ndilama,ndichonye wakamuchemanga kuti wa dumbiskane luwiroluwilo. ²⁷Potinye panjupha vyakaviwili Polotiko Fegi, kuwa mukulu muchigawa kwene Fegi pakunkhumu kukodweska Fegi waka mreka Paulosi mgadi.

Chapter 25

¹Sono,Fesito wakati wiza mu chigawa chake ndaponye ghakati ghalutapo madazi ghatatu,akabwerenkanya ku Yelusaremu kufuma kumsumba wa Kesariya. ²Kuranye wasofi walala nawa chirongozi wa wanthu mukatinye mu wa Yuda wakizawiza panthazi pakenye na vyakumupacha Paulosi. ³_Nkgamulomba Fesito kutinye wawa chitire uchizi pakuwatumira Paulosi_ku Yelusaremu, chifukwa wakanozgeranga kutinye wamukome panthowa.⁴Fesito wakawa fumba wakatinye Paulosi ndiyonye wakayidi wakusungilikira mu chigawa cha Kasare,inenye ndati ndulute kwenekura mwasonosono. ⁵Nthewura, wachilongozi,"winunye warutenge pamoza na inenye kuya ku chigawa cha Kasare ndaponye usanga nacho chifukwa chakumupacha nacho." ⁶Fesito wakankhara mu Yelusaremu madazi ghankhonde na ghatatu pakunji nkhumu paranye wakankhiliranga ku Kesare,namachero ghanyankhe wakankhara pa chitengo chakweruzgikirapo wakaya wachema paulosi. ⁷Wakati wiza wafika, Paulosi wa Yuda awonye wakiza wiza kufuma ku Yerusalemu wakimilira kumuzgingilizga na kumupacha na vinthu vyakofya vinandi vyeneivyonye wakawavye kugipanikizga wuwonye. ⁸Paulosi wakanjivikilira wakatinye,"Ndilive ku chita kantju kaheni kwangira marango yawa Yuda panji nyumba ya chiyuta nanga nu ufumu wa waRoma". ⁹Kwene Desito wakankumba kuwakondweska wa Yuda, nthewura wakafumba Paulosi wakati,"Kasi ukunkhumba kuruta ku Yelusaremu kutinye ndiko ukanjivikilire panhtazi pane pa ivyonye wakupacha navyo?" ¹⁰Paulosi wakati,"Inenye nili panthazi pa chetengo cha kweruzgika cha Kasare ndaponye nkwenere kweruzgika paranye ndilive kuwa chitira kaheni. wa Yuda nga ndiumonye imwenamwe mukuvi nanyira makora he." ¹¹Usande ndaswa marango ndaponye ndachita nchinthu cheneicho ndingamanya kupokerelamo chirango cha nyifwa,kutinye nkulomba kuti ndipone hawe,kweninye usange mulive unenesko mwa ivyonye wakundipacha navyo,palive mnthu uyonye wangandipereka kwa iwonye.mlandu wane uretenge kwa Kasare." ¹²Fesito wakati wadumbiskana na iwonye, wakampanga urongozgi wakawafumba wakati," wanena kutinye mlandu wako wulute kwa Kasare, Nthewura kwa Kasare tikuruta!" ¹³Paranyene ghakati ghanjumphapo madazi,Karonga Agiripa na Bereniki wakiza wiza kumu sumba wa Kesare kwiza kamutawuzga Fesitiro. ¹⁴Wakatinye wankhara madazi ghanandi,Fesito wakamwandulira Karonga; mlandu wa Paulosi, wakatinye," Walipo mnthu yumoza panonye mwene uyo Felike wakamureka mu gadi. ¹⁵Nkatinye ndafika mu Yelusaremu, wasofi walala na walala mukatinye mu wa Yuda wakiza wiza kwa inenye, na vyakumupacha ndaponye waka ndiromba kutinye wakomeke. ¹⁶Kweninye nkhwana fumba nakuti ndi dango la wa Roma hawe kumupereka mnthu mweneuyo wakamupacha na mlandu ukurun pambere wandakumane nayo maso na maso awonye wakampacha ndapo kwambura kutinye wawe na mwawi wakunjivikilira kwa awonye wakumupacha. ¹⁷Paranyene, wakati wiza wiza kuno kutinye nkaziwurika hawe, na machero ghake nkhatinye ndankhara pa chiyengo chakwerizgirapo nkatuma lizgu kutinye wize nayo mnthu yura. ¹⁸Awonye wakampachanga wakimirira, kweninye kuti wakazunurapo nanga nchimoza cha vifukwa vikuru ivyo nkangomezganga kutinye wangavizunura hawe. ¹⁹Ivyonye wakawa navyo ndi kumususka pera pa vya chisopo chawo na vya munthu yumoza Yeso mwene uyo wakafwa, ndaponye Paulosi wakuti ngwamoyo. ²⁰Nkhazizikika na awonye ndingamudumulirani, vinthu ivi nthewura nkafumbanga Paulosi usange wakankumbanga kuruta ku Yelusaremu kutinye wakasuskane nawonye kwenekura pa ivyonye wakumpacha navyo. ²¹Kweninye Palosi wakatinye mlandu wane urutenge kuntazi wa karonga kutinye wasungirilikenge kutinye Kesare ndiyonye wadumure mlandu wake nthewura nkarangura kutinye wasungirire dango ndisuke ndimutume kwa Kesare. " ²²Agiripa wakamufumba Fesito," ndatenge nane ndimpulikepo mnthu." "Machero ghankhe,"Fesito wakati," wizamukiupulika." ²³Namachero gha nyankhe, Agripa na Berenike wakiza wiza namazaza; ghose wakanjira mu chipinda chakweruzgiramo mirandu pamoza na wachirongozi wa nkondo na wanthu wakuzirwa wa mu msumba wakawafumba ndaponye ndaponye wakanjira nayo Paulosi. ²⁴Fesito wakanena ,"Karonga Agiripo,muli pano pamoza nase uyonye ndiyonye mnthu mwene uyo wa Yuda wose pano na ku Yerusalemu wakadandawuranga nayo kwa inenye, ndaponye wakachemerezganga kutinye wakomeke. ²⁵Nkhatondeka kusanga chinthu ichonye wali ku chita chene icho nchakwerera chilango cha nyifwa pakutinye iyomwene wakazunura kutinye mlandu wake urutenge kwa Kesare ndili kudumura kumutuma kwenekuko. ²⁶Kweninye kuti ndili na kanthu kenecho hawe pa mnthu uyonye kakuti ndimuiembere Kesare. Nthewura ndamutorera muno panthazi pinu nkhan nkhan panthazki pa imwe wa karonga, Agripa, paranye mwamufumbisiska pa mlandu wake ndimwenye na kantu kakutinye ndilembe. ²⁷Pakutinye kukuwa nga nkupusa kumutuma mukayidi kwambura kuphara makora vifukwa ivyonye wakumupacha navyo."

Chapter 26

¹Nthewura Agiripa wakatiye kwa Paulosi,"wazomerezga kutinye uyowoye wenkha."penepapo Paulosi wakiza wuska woko lankhe wakamba kunjipwererera wakatiye. ²"Nkhunjipima kuwa wamwawi nkhanu pakunjipwererera, ndenkha mhanyawuno panthazi pinukaronga Agiripa mu vyose ivyonye wa Yuda wakandipacha navyo, ³Chifukwa chakutiye imwe mukiza mewa ghamanya nkhanu maluso ghose ghawa Yuda na ivyonye wakiza wawasuskani nthewura nkhumupemphani kutinye mwize munitegherezge nakuza zizipizga kose. ⁴Unenesko, umoyo wane umonye ukawira kufuma ku uwukiranowane wane aponye nkhanharanga pamoza na mitundu wane namu Yelusaremu ukiza manyikwa na wa Yuda wose. ⁵Wankhara wakundimanya kwa nyengo yitali, Mwakutiye usange wakunkhumba wangapereka ukaboni kutinye pamoyo wane wose mufalisi wa chipani ichonye chilinganganga pakulondezga maluso gha chiponosko chinthu ⁶Sono nkhwimilira pano kutinye nderuzgike chifukwa nkugomezga mphangano ilonye chiyuta waka wakapanga na wasekuru winthu. ⁷Ndi phangano ilonye mafuko ghinthu khumi na viwili ghakugomezga ichinye rekani wa Yuda wakudapacha. ⁸Chifukwa wuli waliyose wa imwe wakughanaghana kutinye nchambura machitiko kutinye chiyuta wakuwuska wanthu wakufwa? ⁹Inenye nane nkhanholweskeka kutinye nkhwenera ku chita vinthu vinandi pakulimbana na zina la Yeso waku Nazaleti. ¹⁰Ndapo nkhavichita nadi mu Yelusaremu.nkhapoka mazaza kufuma ku wasofi warara nakuwanjalira mu gadi wanthu wa chiyuta wanandi paranye wakadumulika kutinye wakomeke,inenye nkazomerezga. ¹¹Nyengo zinandi nkawanga mutepire zose zakusoperamo nkhavezga nkhanu kuwa chichizga kutinye watuke nkawakwiyira nkhanu nkawazikizga mpaka na mu misumba ya chirendo. ¹²Aponye nkiza na chita ivinyene,nkhiza kaluta ku Damisiko na mazaza ghawasofi warara; ¹³Namuhanya pakutiye, mwe karonga,aponye nkawa pa nthowa nkizawona ungweru kufuma ku chanya wabuta kunjumpha ungweru wa dazi ndapo yikiza yandizingilira inenye nawose awonye wakawa nane. ¹⁴Tose tikawa pasi ndaponkhiza kapulika mazgo ghakuyowoya nane mu chi Heberi,'Sauli,Sauli,kasi ukundizingizgirachi? ukunjipweteka wenkha pakunjitimba pa lunkhanjo. ¹⁵Nthewura akatiye,'Ndimwe wanjani,Fumu?'Ndapo Fumu yikatiye,'ndinenye Yeso uyonye ukumuzikizga. ¹⁶Kwene wuka ndapo wimilire;chifukwa ichi kutinye ndikwimike kuwa mteweti na kaboni na ivyonye wandiwonkeramo na wa ivyonye ndati ndijirongoreremo kwa iwenye; ¹⁷Ndapo ndamukunthaska kuwanthu wakwinu na wamitundu wuwo kwa weneawo nkhumako, ¹⁸Kutinye ukanjire maso ghawo mwakutiye wawereko ku chisi na kwiza kuwungweru, ndaposo kufuma kunkhongono ya satana na kwiza kwa chiyuta,mwakutiye wize wapokere chigowokero cha zakwananga nakupokeraso malo pamoza na awonye mbakutuwiaka chifukwa chachipulikano mwa inenye. ¹⁹Nthewura,Karonga Agiripa,Kutinye nkawa wa mutafu hawe ku mboniwoni ya ku chanya; ²⁰Kwene,nkhadankha ku pharazga ku awonye wali ku Damasiko,pamanyuma ku Yelusaremu, na mu chigawa chose cha Yudeya, ndaposo na kuwa mitundu,kutinye wakwenera kuzgoka mtima, nakwiza kwa chiyuta, na ku chita mlimo wakulongora kung'anamuka kwawonye. ²¹Ndichonye chifukwa kwa waYuda wakandikorera inenye mu nyumba ya chiyuta ndapo wakankhumba kundukoma. ²²Kwene ndovwilikanga na chiyuta kufikira mu hanya wunonye,Nthewura nkhwimilira panonye kupereka ukaboni ku wosonye, wakuzilwa wuwonye, nkhuwoyoya ivyonye nchimi na Mozesi wakayowoya kutinye vichitikege_ ²³Kutinye Mesiya wakwenera kukomwa, nakuwa wakudanga kuwuka kuwakufwa mwakutiye wapharazge ungweru wa chiponosko ku wa Yuda nawakutumika wuwo. ²⁴Aponye Paulosi wakizajivikiliranga nthewura, Fesito wakiza kachemerezga wakatiye,"Paulosi, wafuntha; kusambirakwako kwa pachanya ndikonyekukufunthiska." ²⁵Kwene Paulosi wakati," mwa wakuchindikira wa Fesito, ine kutinye ndafuntha hawe kwene nkhuwoyoya mazgu ghaweme gha unenesko." ²⁶Wa karonga wakiza wavimanya vinthu; ndichonye chifukwa chake nkiza kayowoya na chikanga pamaso pawo;nkugomezga nadi kutinye palinje mwa vinthu ivyo vi ka chitikira ku ubende hawe. ²⁷Imwenye Karonga Agiripa, kasi mukugomezga nchimi?nkhumanya kutinye mukugomezga hawe." ²⁸Agiripa wakatiye kwa Paulosi,"kasi ukughanaghana kutinye mu nyengo yichoko wa iyinyene ungandizgora kuwa nkhirisitu?" ²⁹Paulosi wakazgora wakatiye"Nanga yingawa nyengo yichoko waka, panji nyengo yitali, icho nkhuromba pera kwa chiyuta nchakutiye, imwe pera hawe,kwene na wose awo wakundipulikizga muhanya unonye wawe nga ndine kupatulako maunoro agha." ³⁰Penepapo karonga,mukuru wachigawa, Berenike na wanthu wose wakizawuka. ³¹Wakatiye wafumamo wakayowoyeskana wakatiye," munthu uyonyene wakuchitapo na kamoza hawe kakumwenereska nyifwa panji kujalirika mu gadi," ³²Agiripa wakatiye kwa Fesito,"Munthu uyonye watewasutulikerenge warekenge kuyowoya kutinye mrandu wakhe urute kwa karonga wa ku Roma."

Chapter 27

¹Paranyene chikati cha dumulika kutinye tambukenge kuya ku charu cha Italiya,Paulosi pamoza nawa kayidi wanyankhe wakawawika mumawoko ya Yuliyo mlongozi wawa silikali mu mpingo wa nkongo ya waRoma uwonye wakuchemeka kutinye mpingo wa Kasare. ²Tikanjira mngarawa iyonye yikanjira ku dowoko la Adramiti yikapharazganga ku madowoko gha mu chigawa cha Makedoniya wakawa pamoza nasenye. ³Namachero ghanyankhe tikayafika pa dowoko la Sidoni, uyonye wakamuchitira lusungu Paulosi pakumuzomerezga kutinye walute wakawone wabwezi wake mwakuti wawapeivyonye wakavukanga. ⁴Tikulutilira kufumapara ndaponye chifukewa mphepo, zikalimbananga nase tekendakasikizgika na chirwa cha Kepro. ⁵Tikakumbuka nyanja yaku kilikiya naya pa mfiliya, tikizatiza kumusumbwa wa Mira muchigaea cha Lisiya. ⁶Kwenekura, murongozi wawa silikali wayisanga ngarawa iyonye yikafumanga ku dowoko la Alekizandiya iyonye yikalutanga ku charo cha Italiya. ndaponye wakiza watinjizga mulanye. ⁷Kwanadazi ghanandi tikenda makora na unono ukulu tikayakafika pamusumba wa Kinidu mphepo kutinyene yikazomerezga kutirawiska hawe,nteura tikendanha tasikizgika na chirwa cha Kerete kunjumba dambo ya Salamone. ⁸Tikendanga mphepete mwa nyanjapersa ndaponye na unonono ukulu, tikakafika pamaro aghonye yakachemekanga Phota liwemi, yeneiyo yili pafupi na mu sumba wa Laseya. ⁹Tikakharamo nyengo yitali mu phota liwemi liranye yikusuka nyengo, yirwni yikiza kutinyene tilutilirenge na urendo winthu chifukwa nyengo yakuziwigira vyakurya ndapo yikanjumba kare.nthewura Paulosi wakawasoka wanthu wakatinye, ¹⁰"Imwenye mwa wanthu, ndawona kutinyene wurendo winthu kufuma pano kutya panthazi kutinye kuwe wurwani wa katundu wati wanangike,nkhani na ngarawa wuwo,ndaponye namawumoyoghinthu." ¹¹Kwene mudangilire wasilikari wakakhorwa na mazgo gha mwenekonye wa ngarawa kuluska mazgo gha Paulosi. ¹²Photo lira kutinyene likawa liweme hawe kuti wanthu watandarepo munyengo ya phepo,nteula wanthu wanandi wakakhumba kulutilira mu nyanja pera kutinyene panyankhe wangaya kafia ku dowoko la Fonike, ndilo dowoko leneilonyene liri mu chirwa cha Kerete, ilonye likulazga ku mwera dera la kumanjiliro gha dazi, kutinyene watandare mwenemumo nyengo yosenye ya phepo. ¹³Paranye mphepo ya umwera yikamba kuputa pachoko pachok, wanthu waka pima kutinye wakwera kufiska ichonye wakaghanaghana nthewura wakakwezga nyanguru ndapo wakiza wenda. ¹⁴Kweni muluwiro kukawuka chimphupulu ichonyene chikameka chimphupulu cha ku mpoto kudera la kuma fumiro gha dazi, chikaputanga kufumura mu chirwa chira. ¹⁵Chimphupulu chiranye chikamba kutimba ngarawa, pakutinye tikasanga unono ukulu kutinye ngarawa yirazge ku chimphupulu nteura tikareka kulimbana nacho tikayireka waka ngarawa kutinye yiyeghekenge na chimphupulu. ¹⁶Tikenda na kusikizikia na ka chirwa ka choko akonyene kakachemeka kutinye Kauda, ndaponyene tikamanya kwendeska kaboti, ka ngarawa na unonono wukulu wendeski wangarawa wakawezga kaboti kalanye. ¹⁷Tikenda nakusikizgika na chirwa, kachoko keneako kaka chemekaKauda.nthewura wakankhizga dankha ndaponye wakayirekezga ngarawa, kutinye yiyegherekenge na chimphupulu. ¹⁸Chimphupulu chikari chikarutilira na dazi linyankhe wakamba kuwuskamo katundu mu ngarawa na kutaya. ¹⁹Dazi lakulondezgapo wakawuskamo vitewetero vya mu ngarawa na mawoko ghawonye. ²⁰Kwamadazi ghanandi, tikatondeka kuwona dazi panji nyenyezi ndaponye chimphupulu chiranye chikarutilira kuputa,nkhani tikaya na chigomezgo chakuti titi tiwenge na moyo. ²¹Paranyene wanthu wakankhara nyengo yitali kwambura kurya kanthu,Paulosi wakimilira mukati mwawo wakati,"Mwa wanthu, mupulikenge kwa inenye mphanyi tikafumamo hawe mu charu cha Kerete,ndaponyene mphanyi tilive ku kumanizgani kwanangika kose uko pamoza vyose ivyonyene vyatayika. ²²Kwene sono nkhumirombani kutinye khwimani mtima palive na yumoza mwa imwenyene wati wafwe, kwene ngarawa pera ndiionyene yiti yifwe. ²³Chifukwa na usiku nthenga la chiyuta mwene uyo ndili wankhe ndaposo khumutewetera_ langundizira. ²⁴Nakundinenera,'Ungopanga,Paulosi.chifukwa nadi wamukwimikikira panthazi pa Kesare,ndaponye chiyuta mu uchizi wankhe wa wawika wanthu wose mumawoko ghankhe.' ²⁵Nthewura imwenye mwa wanthu khwimani, waka mtima! pakutinyene nkhopulikana waka na chiyuta ndaponhye nkhopulikana waka kuti chiwenge nga ndiumonyene cha muyowoyekera. ²⁶Kwene tamukukachizikira muka chirwa kanji." ²⁷Mu usiku wa mankhumi ghanayi, paranyene tikakachizikira uko na uko chimphupulu cha mu nyanja ya Adriya, na usiku pakati wendeski wangarawa wakughanaghana kutinye sono tikusenderera kumulima. ²⁸Wakaponya chakupimira ndaponye wakiza wasanga kutinye nyanja yira kunyang'amira kwankhe yili mafiti120;[mankhumi nkhumu pachanya ma nkhumu ghawiri] paranyene kanyengo kakynjumphapo wakapimaso wakasanga kutinyene pali mafiti 40[mankhumi ghankhonde na gha naye]. ²⁹Wakopanga wakatinye ngarawa yinthu yinganjibwaska, mumalibwe nthewura waponya nyangulu zinaye kufuma kumasinda kwa ngarawa wanthu wakarombanga kutinye kuche ruwiro. ³⁰Wendeski wangarawa wakayezga ku chimiliramo mu ngarawa wakankhizga ka boti mu nyanja, pakuwa nga ndi paranyene wamukuponya nyangulu ku dera la ku nthazi kwa ngarawa. ³¹Kwene Paulosi

wakamphalira mdangiliri wa wasilikari pamoza nawa silikari wakatinye,"Usange wendeski awanye wakureka kunkhara mu ngarawa,kutinye wangaphokwa hawe." ³²Nthewura wasilikali wadumura mikusa iyonyene yikakora ka boti karanyene wakakareka kutinye karutenge.³³Kukawa pafupi kucha,Paulosi wakaromba wose kutinye wanye chakurya.Wakati,"Mwakhara madazi nkhumu na ghanayi kwambura kurya kanthu.

³⁴Khumurombani kutinye murye cha kurya mwakuti muwe na umoyo, palive nanga khasisi kamoza akonye katiyike kufuma kumitu yinu." ³⁵Wakati wanene nthewura Paulosi wakatora chingwa wakawonga chiyuta wakamenya ndapo wakarya.³⁶Wanthu wose nawo wakankhwimiskika ndaponye wose mkati mwawo wakarya chakurya. ³⁷Tose pamoza mngarawa yinye tikawa 276. ³⁸Paranyene yose wakarya nakunkhuta, wakapepuska ngarawa pkuponya tiligu munyanja. ³⁹Paranyene kukati kwacha, wendeski wa ngalawa wakiza watondeka ku chimanya chro chiranye,kwene wakawona phota leneilo muphepete mwankhe mukawa mchenga,ndaponyene wakapima kutinyeusange chingawa chama chitiko wangakwezga ngarawa penepapo. ⁴⁰nthewura waka wuskako nyangulu nakuzireka mu manji ndaponye wakasutura mikusa iyonye wakakakira sigiro; nakukwezga nankha pa chanya kutinye mphepo yika nchizgire ngarawa ku nthazi wakarutang'a kumulimo. ⁴¹Kwene ngarawa yikayakakwera mu chibumira chamichenga ndapo yikaphatira penepapo yikatondeka na kwenda wuwo aponyene mayigha ghatimba nakuswa, chigawa chakunyuma. ⁴²Wasilikali wakankhumba kutinye wakome wose wakayidi mwakutinye kuwavye na yumoza wakusawa kutinye wambukire kumulimo. ⁴³Kwene mdangili wawa silikali wakankhumba kumu nthaska Paulosi,nthewura wakawakanizga ku chita chinthu ichinye.

⁴⁴Wakawaphalira wanthu wose awonye wakamanya kusawa kutinye pakudanga waduke kufuma mungarawa ndaponye wasawenge kuluta kumulimo ndapo wanyankhe, walondezge wanji pamantabwa. wanyankhe paviwaduke ivyonye vikasweka ku ngarawa.ndapo tose tikafika makora.

Chapter 28

¹Ndaponye tikati tapokwa sono tikamanya kutinye chirwa icho chiku chemeka kutinye Melita. ²Ndaponye wanthu wakiza watikora na lusungu lukulu nkhanu pakutinye wakapempha moto nakutipokerera tose, chifukwanye cha vura izgonye zikalokwanga nu ku zizima. ³Kwene nye Paulosi wakati wanthenya mziwo wankhuni nakuziwika pamoto, njoka yikiza yafuma chifukwa chi chinthukivu yikiza yaremerera pawoko lankhe. ⁴Paranye wanthu wakiza wawona chinthu pawoko lake wakizati, "Nadi munthu uyunye ndi chikozgo uyunye wawapoka ku nyanjy;urunji wukuzomerezgeka kuwa wamoyo awe." ⁵Ndapo kwachi iye wakamujulira chinthu pa motowambura kupwetekeka. ⁶Kwene iwonye wakagomezganga kutinye watiwatupe panji wati wawe pasi na kufwa papo. Kwene wakati walindilira nyengo yinji wambula kurawiska kaulwani kakumuwira wakazgoka nakuzati iyinye ni chiyuta. ⁷Kwene pafupi na malo ghara kawa wavya msumba na mulala wa chirwa zina lankhe Publiyo uyonye wakiza watipokerera nakutikora na wezi mazuwa ghatatu. ⁸Kukawa kutinye wiske wa Publiyo wakagona pasi pakupotwa na munthupi na cigwewu, Paulosi wakanjira na kuromba. ⁹Ndapo wakiza wawika mawoko pa iyonye wakamuchizga ndapo chikati chachitika ichinye wanyankhe wose awonye wakawa na matenda wakiza ndaponye wakiza chira. ¹⁰Nawoso wakachindikika na nchindi zinandi ndapo pakulita mngarawa wakatiwikilamo ivyonye tikakavukulinga. ¹¹Ghakati ghanjumphapo miyezi yitatu tikiza taluta mu garawa yawa Arekizandiya iyonye yikiza yatandala mu chirewa chiwuvi chose iyonye chimanyisko chikawa wana wa "Muwolo" ¹²Ndapo pakufika pa Surakuse, tikiza talindapo mazuwa ghatatu. ¹³Pakufuma tikiza tazgonga nakwiza mu msumba wa Rigiyo. ndapo likatinye la njumphu zuwa limoza mwera ukawuka, ndapo ra chiwili tikiza ku Puteyoli. ¹⁴Umonyone tikasangamo wabali awonye wakatiweyerera kutinye titandare nawo mazuwa ghankhonde na ghawili ndapo nteura tikiza tafika ku Roma. ¹⁵Ndaponye ukonye wabali wakati wiza wapulika vya isenye, wakiza wafika na kubwaro ra Apiyo na kunyumba zitatu za warendo. kwizatitemerera awonye Paulosi wakati wawawona wakawonga chiyuta na ku nkhwima mtima. ¹⁶Paranye tikati tafika pa mzinda wa Roma, Paulosi wakazomerezga kutinye wankhare payenkha musilikali uyonye wakamugadanga. ¹⁷Ndapo ghakati ghanjumphapo madazi ghatatu, Paulosi wakiza wa chemera pa moza nawa dangiliri wa chiyuta wakuranyene, apo wakati wa njikana wakafumba wakati, "Mwawanyane ine ndapo nilikuno wakukakika, kufuma mu Yelusaremu nangawuli ine nkhwawavya kuwa chitira nkhanthu kaheni wanthu wa kwinthu, panji malusu ghawa sekulu, kweni wakandikora nakundipereka kuwa Roma. ¹⁸Wene awo wakatinye wandifumbiska ine, wakankhumbanga kundisutula chifukwa mwa inenye mukawavye chifukwa cha nyifwa. ¹⁹Kwenenye wa Yuda wakakana wakakana kapeperezgeka kutinye mrandu wane ulute ku warara wa Kasare, nangawuri nkhwawa na mramdu wakuwapa yika wa mphapu yane. ²⁰Awe, ndichonye nchifukwa, ndamchemani kuti pakuti chifukwa cha chipulikano cha wa Esirayeli apo inenye nkhwakilikila na simbi iyi. ²¹Wakamufumba wakati, "isenye tindapokerepo karata yakufuma kuwa Yudeya, kuyowoya vy iwenye. palinje yumoza waliyose uyo walikwiza kunonye kuyowoya vya iwe oro nesi kuphara uheni wa iwenye. ²²Kwene pa ichinye tankhumba kupulika malanguluko yako, chifukwa tikumanya kutinye kosekose wanthu wakusuka mpingo aka kamphatuko. ²³Nthwura wakapanga dazi ilonye wanga kumana nayo, ndaponye wanthu wanandi waki zuwa lira uko wakankharanga, kufuma mlenji mpaka na mise, wakavumbukwira nakuwaphalira vya Ufumu wa Chiyuta. nthwura wakayezga kuwakodweska kutinte wapulikane vya Yeso kufuma mumarango gha Mosezi na mumarembo gha nchimi. ²⁴Wanyankhe wakagomezga mazgu aghonye wakayowoya, kwene nye wanji wakagomezga hawe. ²⁵Nthwura wakafumapo kwambura kupuliksna, kwenente wa chali wa ndapumepo Paulosi wakayowoya mazgo gha choko waka agha ghakuti: "Mzimu mtuwa wakaneneska aponye wakayowoya na wiskemwe kulu mwa nchimi Yesaya. ²⁶Wakati, Rutani kuwanthu awa nakuyowoya kutinye nkhwupulika muti mupulikenge kwenenye muti mumanyiskike awe kurawiska muti murawiskenge kwene muti muwonenge kanthu hawe. ²⁷Pakuti mitima yawanthu awonye wali kukakika makutu nagho ngazitu kupulika. ndapo maso ghawo ghalikunjalika, wasuke ewalawiske na maso ghawo wapulike na makutu ghawo, wamanyiske na mitima yawo, nakuwerera kwa Fumu kuti ndiwachizge. ²⁸Nthwura, manyani ichinye kuti chiponosko i cha chiyuta chaperekeka ku wa miyundu. iwonye wati wapulikirenge. ²⁹Aponye Paulosi wakayowoya mazgo aghanye wayuda, wakafumapo na kusura nkhanu mkati mwawo. ³⁰Paulosi wakankhara vikaya viwili pa maro ayonye wakajipiranga yenkha ndapo wa wapokerera nga wose awonyene wakizanga kwa iyonyene. ³¹Waka phalazgira vya Ufumu wa chiyuta na kuwasambizga vya Fumu Yeso Khiristu kwambura na kubisilizga na waliyose.